

NUGÆ VENALES,

Sive, U* 8. 1836

THESAURVS

RIDENDI & JOCANDI.

AD

Gravissimos Severissimosque Viros,

PATRES MELANCHOLICORUM

Conscriptos

Opus plane novum & necessarium;

In quo quid contineatur, quævis

Pagina docebit.

ANNO 1642.

Prostant apud NEMINEM;
sed tamen UBIQUE.

ACCESSERUNT

huic Editioni ,

1. *Crepundia Poëtica.*

2. *Pugna Porcorum.*

3. *Par Impar.*

} Incerto-
rum Au-
torum.

PRÆFATIO.

Festive Lector,

Semper joculari, stultorum; nunquam risui operam dare, non minus fatuorum hominum est: ut pote qui id quod sibi proprium est, faciunt quasi minime proprium. Si enim homo rationalis, etiam risibilis est. Atque hoc est, quod homini proprium, & quidem quarto modo, appellant cum ratione differentes Logici. Ex his autem modum tenere, sapientis est.

Omne tulit punctum, qui miscuit
utile dulci,

Horatius ait, & omnium calculo approbatur. Quomodo autem illud fieri possit, haud facile explicatu est. Ego, qui tamen unicuique liberum suum iudicium relinquo, non sic se vero studio inhiandum existimo, ut propterea omnis risibilitas, proinde humanitas, tollatur, exuatur; neque sic risui operam dandam puto, ut ea de causa omnis severitas, omnis auctoritas exulet. atque ita fieri potest, ut

PRÆFATIO.

Sit modus in rebus, sint certi denique fines,
Quos ultra citroque nequit consistere rectum.

Cujus modi tanto major habenda ratio est, quanto major utilitatis Est enim id, ut iterum hoc dicam, optimum utilissimumque, serius festiva miscere. Quod ut majori cum delectatione facere possis, quisquis es. Lector, visum fuit hac Ridicularia elegantissima simul cum aliis festivis opusculis recudere, risuique promovendo iterare. Tu interim

His utere, Lector amice;
Quæ bona sunt, lauda; falsa refelle;
vale.

Quenam in mundo admiranda?

R E S P.

V O D omnes cornices
sint nigræ : quod ratti
æquè citò currant ac
mures : quod canes ossa
arrodant & deglutiant :
quod rusticus armaturam induat,
galeam capiti imponat, hastam ar-
ripiat ad defendendum pullos galli-
naceos, cum singulis diebus tam di-
ligenter observentur à vulpium or-
phanis. Mirabile quod feles nequam
post cœnam, densis existentibus te-
nebris, sine lumine, sine gladio, sine
pileo, nudis auribus pedibusque,
absque crepidis calopodiisque au-
deant aggredi ingentem exercitum
honestorum murium & glirium.
Mirabilius quod hyems nunquam

A

ita

(2.)

ita caleat sicuti æstas: uti legitur apud
Quinquarillam, sine perspicillo in
libro per omnia albo, in illis verbis
pata, pata, pon. Mirabilissimum om-
nes fœminas hoc vitio laborare, ut
per unum idemque foramen min-
gant & cacent, *cum (scilicet) latrina po-
dicem obverterint.*

Quid est scholasticus?

R. Est filius patris sui, frater so-
roris, nepos avunculi, doctor om-
nium, præsertim in naturalibus, ut-
pote qui se libenter adjungit puellis,
quæ ex simplicitate cascum feli cu-
stodiendum commiserunt. Summa
summarum studiosus melius loqui-
tur furno, etiam si osejus non ita lar-
gè pateat; profert aurea verba, et-
iam si rostrum ipsius non sit flavum.

Noctis commoda quanam?

R E S P.

1. Nocte conficiuntur homines.
2. Nocte amatores amasia sua ad-
eunt, & cum iis fabulantur.
3. Nocte
Cosmographi, Astrologi, Philoso-
phi contemplantur planetas.
4. No-
cte

(3.)

At eebrii sine scandalo sese inebriant
& planetas (hem patinas dicere vo-
lui) perscrutantur. 5. Nox arridet
magis , quo liberius suam magiam
exerceant ; placet furibus ut tutius
furentur ; meretricibus ut delecta-
bilius coeant. Breviter (ut 600. lire-
ris dicam) nox confert dulcem quie-
tem , & inducit oblivionem om-
nium malorum. Certè si nox non es-
set , multi artifices se perditum irent :
qui candelabra , & candelas confi-
ciunt , quânam re compararent sibi
victum ? Lenones honesti quomodo
sese sustentarent ? Magni mercato-
res sulphuratorum mendicarent ;
quid enim opus esset sulphuratis , si
non essent candelæ ; quid candelæ
sine nocte ? *Obiect.* Luna est candela
naturalis , ergo non opus est cande-
lis artificiosis ? R. 1. Luna non
semper lucet , & tunc homines instar
glirium stertere cogerentur. 2. Est
quidem Luna candela naturalis lu-
cens noctuis & verspertilionibus ,
non & hominibus , multo
minus furibus.

(4.)

Mulier quanam pudibunda.

R. Quæ tegit faciem cum indu-
sio suo.

*Sapiens homo debet quibus sibi
cavere ?*

R E S P.

1. A zelo amantium. 2. A rapi-
nâ militum. 3. A penna notario-
rum. 4. A subtili practicâ procura-
torum. 5. A mercatoribus non dan-
tibus mutuô. Contrà non renuet
prandere cum Abbatibus ; cœnari
cum Advocatis ; jentaculum sumere
cum commissariis aliisque magnati-
bus ; celebrabit pascha in ædibus
suis , at quadragesimum ubique .
Præceptores nostri si nos instruere
solebant : Quinque hominum gene-
ra frequentant nundinas , 1. emp-
tores, 2. venditores, 3. spectatores,
4. ij qui spectatum veniunt, 5. trium
literarum homines , vulgò crume-
nifecæ , ab hoc quinto homi-
num genere, discipuli, vo-
bis cavete.

CUR

Cur odium Vatiniarum inter Monachos & Canonicos?

R. Quia monachis ova, Canonicis gallinæ in deliciis sunt. Monachi accusant Canonicos, quod gallinas devorent, quæ illis ova esculenta parere possunt; contra Canonici accusant Monachos, quod ova comedant, è quibus pulli gallinacei (cibus Canoniorum) excuduntur. Iudex & Scabini sic responderunt; Monachorum rationibus perpensis illis assentimur: sed perpensis rationibus Canoniorum & illis assentimur itaque neutra pars causâ cecidit. Monachorum una ratio est è millibus petita, quia possunt esse gallinæ absque ovibus: nam Deus in prima creatione creavit gallinas cum nullum esset ovum. Contra Canonici asserunt Deum gallinas non ex nihilo creasse, sed ex materiâ quâdam confusa, quam Iudæi *tohu vabohu*, poetæ *chaos* nominant. 2. arte accurateque tenent, gallinas posse produci etiam non existentibus gallinis: idque probant

(6.)

experientiâ. Nam cives in Alcair, urbe Turcicâ, in furnis suis calidis ex ovis pullos exilire faciunt: itaque adhuc sub iudice lis est, quis victor, quis victus, dubitatur.

✓ *Femina formidolosa quanam ?*

R. Quæ caudam intra crura deponit.

Homo cujus partis orationis est ?

R. Participii partis : quia partem capit ab omni animalium genere. Sic multis *struthiocameli* ventriculus est, qui durissima concoquere possunt; aliis adest cor *Leonis*, in quorum numero sunt milites quidam; plures *canis* natura gaudent; quam plurimi *suis*, omnia promiscuè devorantes; infiniti *asini* cômplexione delectantur, à Gallis dicti, *Asnes à courtes oreilles*.

✓ *Quotuplices sunt crepitus ventris ?*

R. Sunt multiplices. Tormentarii horrendos edunt sonitus; dormicella crepitus suos premunt intranates, exilesque sonos emittunt;
crepi.

(7.)

crepitus apothecariorum nihil aliud
redolent quam vinum aromatites,
vel anisum conditum: aromatarii
nil nisi zingiber in podice habent;
procuratores articulant suos crepi-
tus, sicuti causam alicujus processus;
advocati (quos auri sacra fames exa-
gitat) nil nisi aurum tonant in suas
braccas; experiemini, & procul du-
bio invenietis aliquid merdæ.

Femina audax quanam?

R. Quæ duos homines per unum
foramen expectat.

Quid est Rusticus?

R. Liberalis est, ut dives ava-
rus; delectabilis, ut stercus saccha-
ratum; syncerus, ut miles tempore
belli apud pulchram fœminam; a-
mabilis ut podagricus; albus ut civis
ex Æthiopia, civilis ut rusticus
Montensis. Breviter, Dominus ru-
sticus (cui Deus largiatur vitam do-
nec moriatur) est pulchrior mona-
cho sine cappa, medico sine scutella,
advocato sine codice & decretali-
bus, ebrio sine cantharo. Dominus

(8.)

rusticus est insignis & generosus
miles, qui uno oculo torvo tremo-
rem incuteret integro exercitui mu-
scarum, imò scarabæorum : in illius
honorem sequens carmen pono,

*Rustica gens est optima flens, sed pessima
gaudens.*

*Vngentem pungit, pungentem rusticus un-
git.*

Quosnam usus prestat charta?

RESP.

1. Ut nates mundemus, alioqui
digitis illas tergere oporteret. 2. Me-
moriam optimorum librorum chartâ
reservatur : hinc extat Ovidius de
amoribus, speculum ululæ, quatuor
filii Aymonis, &c. probati auho-
res, qui ex incendio Trojæ reservati
sunt. 3. Literæ amatoriaræ ad amasium
chartâ transmittuntur. Quid histo-
riographi, poëtæ, oratores essent
sine charta? sine gramine campus,
& sine crine caput.

Femina meticulosa quænam?

R. Quæ non audet dormire sine
viris.

Quis

(9.)

*Quis sagittarius collimat ad pedes,
& tangit nares?*

Crepitus ventris Germani sic effe-
runt;

Der unghewisse Schutz binn ich ghenannt,
In allen Landen sehr woll bekannt,
Ich ziel dir nach d'versch, und tref dir
die Nasz,
Kanstu es mir sagen, du bist ein Easz.

Bona Eunuchorum quanam?

R E S P.

1. Sunt immunes à carnalibus voluptatibus, quibus homines brutorum more agitantur, & quasi in furorem præcipitantur. 2. Moriuntur in suo individuo, sicuti phoenix, avis nobilissima. 3. Habent vocem exilem & musicalem. 4. Præficiuntur gynæceis imperatorum, Regum, Principum, &c.

Bona Christiana quanam?

R. Quæ non audet dormire absque presbytero.

A 5

Vinum

*Vinum à quibus in pretio habitum
fuit ?*

Romani authorem vini tam magni fecerunt, ut eum inter Deos ponerent ; Græci in vino veritatem esse dixerunt , ideò Bacchus pingitur nudus & juvenis: quippe qui sine malitia & fraude veritatem aperit. Hippocrates & Galenus asserunt vinum esse medicamentum præstantissimum. confortat enim & calefacit nervos frigidos ; purgat melancholiam ; provocat urinam ; calefacit stomachum ; sistit vomitum, & animat homines ad actus heroicos.

Cur asinis sese mutuo fricare licet ?

Hoc privilegium omnibus asinis & quadrupedibus & bipedibus concessum, se mutuo scabere ; quia genealogiam suam ducunt à tritavo illius asini, cujus maxillâ Cain occidit fratrem suum Abelem.

*Quis usus raparum & brassica
capitata ?*

R. Sunt optima medicamenta
pro

(11.)

pro ægrotis. nam mollicant mer-
dam. Decoctio earum pellit cho-
licam ventosam, quæ sese exserit per
posticum, & sensum odoris vellicat
fœtore maligno.

Quid est homo sine barbâ?

R. Piscis sine squammis, ursus si-
ne crine, fœmina sine pilis, canis sine
cauda.

Mulier nauseabunda quamam?

R. Quæ nihil appetit, nisi jure
persusum.

Avarus cui similis?

R. Est similis porco. nam nemi-
ni prodest, nisi post mortem. Sed
invidus, neque post mortem quic-
quam utilitatis adfert, & in vitâ suâ
valde parum.

*Crepitus ventris est ne corporale
quid?*

R. Ita: probatur sic; ratio cor-
poris organici consistit in subtilitate
sensuum. Atqui nihil æquè sensibi-
le est ac crepitus. Ergo crepitus est

(12.)

corpus organicum. 2. Ecce alia ratio deprompta ex profunditate meæ brachæ: Ea omnia quæ constant ex quatuor elementis sunt corporea. Sed crepitus sunt compositi ex quatuor elementis. Ergo (*Meinorum probo*) quia crepitus sunt sicci, humidi, frigidi & calidi. fac periculum victo dabis manus. Quam pulcrum est philosophiæ operam dedisse; ubique enim locorum nobis adiumento est. 3. Quo suas habent dimensiones, longitudinem, latitudinem & profunditatem corporea sunt. Ergo crepitus sunt corporei. Quia quidam crepitus magni, quidam longi, quidam breves, quidam curti, quidam obliqui, quidam largi, secundum magnitudinem foraminis.

Caci quibus rebus minime indigent?

R. Candela & perspicillo, juxta illud:

*Was bath Kertz oder Brill,
Was die Eul nicht sehen will.*

Quid

(13.)

*Quid remedii pro odoratus
amissione ?*

R. Recipe medicamentum quod
in officinis vocatur *Diamerdis*.

*Papirus, unde denominationem
habet ?*

R. A priapo, Deo, inter Gentes
& amatores, satis noto : anagram-
matizet quis voculas *Priapus* & *Papi-
rus* inveniet easdem literas. Ideò au-
tem à *Priapo* *Papirus*, quia eo amatores
utuntur, dum ad amasia sua literas
transportandas curant.

*Quibus in locis publicè licet oculos
exhaustire ?*

R. 1. In Ganea. 2. In Caupona.
3. In sphæristerio.

Coitus quid efficit ?

R. Efficit largam, parvam, cur-
tam & magnam amicitiam.

Crepitus ventris est ne spiritualis ?

R. Ita. probatur sic : 1. Quæ in-
visibilia sunt, spiritualia sunt. At-
qui

qui crepitus sunt invisibiles. Ergo spirituales sunt : minorem probo, dum vos oro ut insignem crepitum emittatis, mihiq̃ue indicatis cujus coloris sit, vel metimini mihi ulnam unam, sicuti metiri solet pannus, & vobis, ut in concursu lampada tradam. 2. Quæ habent agilitatem, ut nullus hominum possit eorum ictus evitare sunt spiritualia. Sed tales sunt crepitus. Ergo, &c. His adde, etiamsi crepitus proveniunt ex speculunca, & nascentur sine visu, sicuti talpæ, attamen non sunt palpabiles, sicuti tenebre Ægyptiorum. Ergo, &c. 3. Fides ex auditu est. Crepitus sunt ex auditu & odoratu. Ergo crepitus spirituales sunt.

Famina superba quanam.

R. Quæ tantum magnos intuetur.

Phlegmaticis & pulmoniacis quomodo succurrendum?

R. Clystere auriculari, seu in aures injecto, quo cerebrum eorum purgetur à pituitosis & biliosis humoribus. Hoc medicamentum heri vesp-

vesperi (nolo enim numerare, menses septimanas & dies) inveni in aliquo libro impresso triginta annis ante mundi creationem. In quo etiam libro inveni medicamentum ex helboro albo confectum, quo sumpto Lens abortiit & pediculus sternutavit. O quam pulchrum est, esse medicum! etiam si nasum stercorei admoveere debeat: quid tum postea? ex re quâlibet bonus odor lucri: licet stercus & urina sint medicorum fercula prima, non curo; modò mea bursa semper sit gravida Iacobitis; modò meum armamentarium semper probè sit instructum [si non pistolis saltem] pistolettis; sit interim (per melicet) medicorum *recipe, decipe*.

Quodnam est prasentissimum remedium colica?

R. Occludere os, & aperire nates. Agimus vobis gratias Reverendi Doctores & in gratitudinem osculamur manus vestras, vos in recompensationem osculamini nostros nates.

Qui

(16.)

Quid est honor ?

R. Est nihil apud Latinos, *rien* apud Gallos. Honor est, quod facit fumare culinam ; honor est, quod replet granaria & cellas ; honor est, superbè vestitum esse ; honor est, strenuè evacuare cantharum, honor est 1000. homines in prælio occidere & ne unum quidem procreare.

*Mulier Hugenota & Papistica
quanam ?*

Hugenota est, quæ omni tempore desiderat carnem ; papistica quæ sæpe voluit & tractat aspergillum.

*Volatus avi paradisi quam vim
habet ?*

R. Mare reddit humidum & salsum, ignem efficit calidum, & aromata efficacia cordi corroborando.

Quanam sibi honorifice cedunt ?

R. Dies cedit nocti, tempus serenum pluvioso, die sabbati, diei solis.

Quid

Quid est crepitus?

R. Crepitus est flatus ventris, quem natura provida sanitatis tuendæ causa per podicem eiicit, materia ejus existens paululum crassa: Hæc est definitio essentialis & quidditativa, constat enim ex genere, quod est flatus, & differentia, quæ est ventris, nisi velis nos æque per os ac per podicem pedere.

Ære alieno oberato quid jucundissimum?

R. Si terminum dilatationis ei detur. eousque dum induciæ fiant inter seles & mures.

Mendici quam varia nanciscuntur nomina?

R. Si juxta rivum Rheni comedant, Domini Rheni appellantur, si in plateis pediculos colligant, custodes platearum vocantur, si juxta exercitum sese scabant, generosi milites sunt, si furentur, patibuli incolæ existunt, si panem petant propter Deum propriè mendici dicuntur.

Quid

(18.)

Quid est femina?

R. Est secunda pars necessaria ad propagationem & conservationem generis humani Græcus quidam dixit, ignem, aquam & fœminam esse tria mala, atque ita fœminam bonam quis inveniet? Philemon testatur, bonam capram bonum mulum, & bonam fœminam, esse tria pessima animalia. Simonides dicit, fœminas natas vel ex simia, vel ex vulpe, vel ex mustela; alter clamat earum pulchritudinem esse instar rosæ spinis circumdatæ, verba earum fraus, ornatus earum cauda pavonis, amor earum veluti serpēs, qui in amplexu strangulat marem suum. Fœmina (quod sub rosa dictum velim) est homo levissimus vix ponderans duo grana, fœmina constat ex tenuissima materia, cujus ulna emitur teruncio.

Quare rex rhombuli, trifolii, cordis & ligonis, quatuor chartarum reges semper sunt pauperes?

R. Quia continuo sunt in lusu:
juxta

(19.)

juxta illud : Ludus homini perditio. Miserrima est præterea conditio eorum regum ; Nam si uni parti nimium pecuniæ detraxerint, condemnantur ad ignem & sicuti magi in cinerem rediguntur.

Quibus caput facile tumidum fit ? —

R. Iis quos deficit moneta. Homunculi quidam cum in popina quadam abdomini inserviissent, capita eorum ita intumuerunt, ut inde egredi non potuerint.

Quid est melancholicus ?

R. Est stultus inter omnes asinos, qui non intelligit carnem perdicum esse longè delicatiorem vaccina.

Femina spiritualis quanam est ? —

R. Cujus vagina capax est magnarum rerum.

Crepitus ventris est ne bonus ? —

R. Ita : probatur sic : Illud censetur esse bonum, quod utile, jucundum & honestum est. Cicer. 1. officior. Atqui tales sunt crepitus.
Ergo

Ergo Minorem probo : utiles sunt crepitus : quia qui animose pedit prolongat vitam suam juxta proverbium vulgare ; utilitas crepitus inde quoque apparet , quod omnes ferè artes ex eo originem suam duxerunt. *Musica* ex crepitu orta est , quia tota pendet ex varietate sonorum : sicuti non inveniuntur duo nasi per omnia similes , ita vix ac ne vix quidem duo crepitus ejusdem soni , sed quot peditores , tot soni. Antiqui prædicebant pluviosum aut serenum tempus ex tono & sono suorum crepituum , Ecce *Astrologia* , Germani , quia crepitus emittunt , tanquam ex profunda aliqua spelunca , hinc bombardæ & tormenta bellica inventa ; Galli , hinc confecere pilam lusoriam , quam follem appellant. Nautæ artem navigandi , inde didicerunt , ut uno vento ad contraria loca navigare possint , hac consideratione moti , quod crepitus collimet ad pedes & feriat naves , Gallenus , Hippocrates , Avicenna , Rases , &c. multa secreta quoad medicinam , inde hauserunt.

2. Crepitus est jucundum quid ;
quia

quia cantat nascendo , & nascitur cantando Imò quod plus est , unus crepitus clarè editus omnes sodales etiam omninò melancholicos , ad risum concitat. Inprimis crepitus canis aulæ delectabilis est , quippe qui veniam pedendi largitur Domi- cellis omnibus horis, dummodo di- cant, abigite canem, quia pepedit. 3. Crepitus est honestum quid : quia utilitatem adfert maximam , & ho- minem vivificat, unde quidam ex retento crepitu obierunt. Hinc Cæ- sar quidam Romanus edicto permi- sit , ut cuilibet crepitum clarè emit- tere liceret etiam in ipso convivio.

Filii prodigi quinam?

Quorum abavus est midas. Nam midas omnia quæ continebat, mu- tabat in aurum, ita prodigi omnia Midæ bona relicta transmutant in merdam, colore eodem , sed odore planè diverso.

Quomodo efferes uno vocabulo latino quinque animalia eaque pilosa?

R. Vultis scire? unico verbo hoc con-

conculcavimus. Prima syllaba est *con* Gallicanum, quod Latinis sonat cunnum. Secunda syllaba est *cul* quod etiam Gallicum est, Latinis autem est podex; Tertia syllaba *cat* picardicum est, Latinis cattus, Quarta syllaba est *vi* & est opifex naturæ. Quinta syllaba est *mus* animal satis notum, Gallicè *souris*.

Mulier debilis quanam est?

Quæ statim in dorsum cadit, simulac eam vel digitulo quis tetigerit.

Quanam est differentia inter pediculum formaliter sic dictum, & pediculum planum, seu inguinalem?

R. Pediculus ut sic totum perrepat corpus, at pediculus planus inhæret mystaci palpebris &c. occupatque, portum posticum; Gallis, *le port soufflé au cul*, dictum. Dicam planissimè, ut cæci videant, surdi audiant, leprosi sentiant. Pediculus inguinalis est instar planetæ fixæ, at pediculus vulgaris instar planetæ erra-

(23.)

erraticæi : aliquando tamen boni amici sunt . ita ut eadem mensa imò eadem quadra utantur.

Rapa quomodo profunt ?

R. Auferunt à filiabus cordis pal-
pitationem , syncopen anxietatem ,
pleuritidem , appetitum inordinatum
colorem pallidum , tremorem , vo-
mitum oris sed non podicis. Sum-
ma rapa & brassicæ capitatae pro-
funt. Nam brassicæ procreant ven-
tum & rapæ crepitum. Quidam
multa comedendo rapa femoralia
permerdavit. Si quis non vult cre-
dere ad moveat nasum & sentiet
procul-dubio , nisi prorsus careat
odoratu.

Quis est author ventorum ?

Deus, folliis confector & podex.

Bona domestica quanam est ?

R. Quæ omnibus satis pensi exhi-
bet.

Quid sunt Bohemi ?

R. Sunt homines rotundi , quo-
rum

rum nasus, dum vivunt, semper intra duos oculos consistit, qui æquè sordide egrediuntur mundo ac intrant, qui habent ventum in podice æquè ac follis; minimum eorum natura donavit 32. dentibus, qui maxilla instar crepita culi leproforum, Bohemi plebei equitant super fœminas, at magnates & nobiles super equos, stulti sunt per naturam, estque iis stultitia proprium quarto modo, frigent præ calore, & æstuant præ frigore.

Quinam sunt excommunicati?

R. Qui crepitum emittunt & non aperiunt podicem.

Quam quisque novit artem in hac se exerceat?

R. Itaque Philosophus loquatur de Philosophia, medicus de merdis, cerdo (vulgò aurifex in corio) de veteramentis, barbitonor de barba. Cœcus delectetur baculo suo, Doctor caputio, monachus cappa, faber securi, nauta navi, &c.

Recita

Recita laudes podicis ?

R. Dominus *podex* cætera omnia membra dignitate superat. Nam 1. est *philosophus*, quia gerit barbam. 2. Est *advocatus* insignis, quia tam clare animi sui sensa exprimit, ut nullus advocatorum audeat nasum suum admoveere. 3. Est *capitanus* animosus, nam aut vult vincere, aut vinci sive mori, ita præfractè pugnat. 4. Est *Rusticus* insigni charitate predictus, sæpe enim vicini sui agrum gratis stercoreat. 5. Dominus *podex* est excellens *pictor*, præsertim quoad indusium. Linteamina enim tam citò non sunt extensa, quin picturas varias adumbret. 6. Est probatus *pharmacopola*, quia optimè conficit confectionem *Diamerdis*. 7. Est optimus *musicus*. Nam quamvis musica divina & vocalis sit jucunda, nihil tamen ad podicis musicam. Nam vocalis musica tantum satisfacit auribus, at podicis musica non tantum tangit auditum, sed etiam odoratum, gustum, visum, tactum. 8. Est *vir honorabilis*, quia primus locus ei assignatur

(26.)

tur. In conviviis hoc cernere licet, ubi parietes tapetis ornati sunt & pulvinaria composita, nam ibi audiuntur statim hæc & similia: tu pone podicem hic, tu ibi, hem tu nimis humiliasti podicem, tu non satis comode sedes, nimium exaltasti podicem, tu eas allatum in vinum cum tuo podice, tu manes hic cum tuo podice, & ego vobis, ago gratias & abeo cum meo podice.

Famina curiosa quanam?

R. Quæ appetit scire, quid quivis possit.

Qui maximè omnium lucrantur?

R. Qui in hoc seculo sunt versipelles, tempori servientes & instar Chameleontis quemlibet colorem induentes, qui cum affirmantibus, affirmant, cum negantibus negant, hic quæstus hodie est uberrimus.

Brassicis capitatis quinam delectantur?

R. Fœminæ: idque propter acrimoniam earum, & cum eas miscuerint

rint cum farina zizaniorum, provocant annos, dies & menses suos, suppositis in modum suppositorii : loquor de *Androgynæ*, id est, corpore composito ex duplici podice & quatuor clunibus, quod mirificè facit ad conservationem generis humani. Gallenus ait, brassicam capitatam admodum utilem esse iis, qui tremori & convulsionibus sunt obnoxii : quare consulo juvenibus, ut omni mane sumant scrupulum unum ut nates tremant, quando virga eis minatur, sumant item tandem recens nuptæ, ut possint alacrius perficere opus, quod prima nuptiarum nocte exequendum.

Famina gulosa quanam est?

R. Ad hanc quæstionem utpote difficilem, solus respondere nequeo: subvenite viri qui ornati estis more Mosaiico secundum vetus Testamentum scilic. Hem devorate manipulum unum cinamomine syncope corripiamini, apprehendite trabem ne cadatis : quid jam dicitis : Illa gulosa est, quæ amat rem delicatulam. Rem acutetigistis.

/ *Quis nasus est optimus ?*

R. Magnus. Vide catalogum. Imperatorum Romanorum omnes fuerunt nasuti. Numa secundus rex Romanorum sesquipedalem nasum habebat ; ideoque nominatus fuit Pompilius, quasi dicas , nasus in superlativo gradu. Lycurgus & Solon habebant insignem nasum , si fides sit adhibenda Plutarcho. Summa, omnes reges Italiæ fuerunt nasuti , excepto Tarquino superbo, qui ideò etiam urbe & regno pulsus fuit. Quisque apprehendat nasum suum, & videat , num possit fieri imperator. Qui habent magnum nasum cæteris sapientiores sunt , & melius exercent animi functiones, quia melius excrementa exeunt. Vnde Homerus quia erat sapiens nasutus dicitur. Et proverbio illi dicuntur prudentes , qui è longinquo odorantur & de stupido dicitur , non habet nasum) & præsertim nasus est indicium brachæ : juxta illud :

Ad formam nasi cognoscitur ad te levavi.

Qua-

Quanam est differentia inter sapientem & stultum?

R. Aliqui mensuræ duæ vini discriminant sapientem à stulto. Nam cum Doctor mensuram unam atque alteram biberit; nihil differt à stulto. Alii qui plus vident quam 25. cæci cum suis perspicillis, sic respondent, nullam aliam esse differentiam inter sapientem & stultum, nisi quod hic publicè, ille privatim sive clanculum, suam exercet stultitiam. Certè in quibusdam etsi stultitia foris non appareat, semina tamen stultitiæ intus latitant. Sed qui se putat aliis sapientiorem esse, is stultorum imperator dicendus est. Est enim primus stultitiæ gradus sese aliis antepondere. Huic quæstioni finem imponens vobis omnibus opto annos Næstoris, divitias Midæ, ipsius autem auriculas iis, qui non habent.

Femina frigida quanam est?

R. Aquæ potatoribus res ista decidenda relinquitur non vinolentis: qui capite & podice suum negotium

(30.)

defendunt, sicut cornix, quæ nuces frangere & deiicere desiderat : uno verbo : frigida est , quæ desiderat operiri visibus.

Cur data est barba viris ?

R. Ut sit signum dominii in fœminas , iisque præpolleant. Fœminæ iratæ Iovem adierunt, petentes ab eo barbam, tum Iupiter subiratus, in medio, inquit, consistit virtus, barbamque illis affixit in medio. Iuro per ambas nates hoc formaliter ita sese habere.

An viri cornu gere sint infames ?

R. Nequaquam. Nam cornua portate honori datur. Sol spargens radios super terram , nonne videtur dicere , videte cornua mea. Luna crescendo & decrescendo ostendit cornua sua. Magna pars quadrupedum gerit cornua. Imò ipsi Diaboli si pictorib. sit habenda fides, habent cornua. Monoceros, Taurus , hircus gloriantur cornibus suis. Moses cornutus pingitur. Pan Ethnicorum Deus cornua habet, *πρωτό* Græcum est, Lati-

Latinis omne, si addas cornua, idem est ac si dicas, omnia sunt cornuta. Cum igitur in cœlo, in terra, in inferno sint cornua, quare & viris cornua non competerent ?

Expone versus istius Epitaphij.

O Deus omnipotens vituli miserere Ioannis

Quem mors præveniens non sivit esse bovem.

Corpus in Italia est, habet intestina Brabantus :

Est animam nemo ; cur ? quia non habuit.

R. Est epitaphium factum in honorem cuiusdam studiosi nobilis Heydelbergæ studentis, qui cum insigniter genio indulgeret, vinumque non pitissando, ut decebat, sed plenius buccis hauriret, vitam suam abbreviavit. Illius sensus est : *O Deus omnipotens vituli miserere Ioannis.* Vocabatur enim Ioannes Kalb seu vitulus. *Quem mors præveniens non sivit esse bovem.* Metuendum enim, ne si diutius vixisset, ex vitulo bos factus fuisset. Corpus in Italia est, &c. cum nobilis

B 4   esset

(32.)

esset corpus ejus Italiam versus missum, intestina verò ad Brabantos. Ast animam nemo : cur ? quia non habuit. Certe ebriosi neque vitam neque animam habent : sicuti Paulus dicit de vidua in delitiis versante, *1 Timot. 5. vivens mortua est.*

Quid est barba ?

R. Est pilus. Quid est pilus ?

R. Est barba.

X *Quinam sunt omnium maximè
gnlosi ?*

R. Fœminæ : quia non solum de die, sed etiam de nocte carnes comedere volunt, una vice tantum devorantes, ut pœnè suffocentur.

/ *Quæ est differentia inter barbam
& crinem ?*

R. Barba nascitur in fœminis juxta os pubis, ac crinis in peri cranio & auribus,

Narra lepidam Thrasonis Irrisionem ?

R. Quidam cum à Thrasone egregiè fastibus mulctatus esset, interro-

terroganti populo cur se non defendisset, respondit id strenuè fecissem, nisi metuerem Thrasonem hunc alio tempore me aggressurum, & minaciter in culum meum sufflaturum, quod pati nullo modo possem quin in illius faciem & oculos screarem, quod redoleret merdam.

Femina diligens quanam est?

R. Quæ bis suum opus perfecit, ante quam altera semel.

*Quomodo pronunciabis uno verbo,
radices esculentas, carnem
& pisces?*

R. Vacula *Pe kul-haringh*. Pe enim Brabantinis sonat radicem, Coloniens. & Germanis *Murren oder gelbe Ruben*, Haring est piscis: & kul seu testes carnem significat.

An pecunia obediunt omnia?

R. Sic? Nam magni mercatores sulphuratorum apud combibones in majori pretio sunt, quam ipse Plato, si maledicto isto merallo

(34.)

destituatur, juxta illud : Si nihil attuleris, ibis Homere foras.

/ *Quanam sunt privilegia scabiosorum ?*

R. Si tres sodales assideant & sint nisi duo vitra, Dominus scabiosus habebit unum pro se, privilegiatus est, ut solus bibat, solus edat, solus merdet. Si octo hospites divertetint in diversorium, in quo sit curta suppellex, & sint nisi tres Lecti, Dominus scabiosus privilegiatus est ut unam occupet (cæteris omnibus ringentibus) solus dormiat, ita benè meretur de omnibus scabiosus. Innumerabilia ejus privilegia sunt. Hoc privilegium etiam in eos conpotit, quod leprosos nitore superent, quodque duo scabiosi oculati plus videant quam ducenti cæci cum suis perspicillis.

/ *Cur crepitus est generis masculini cum pertineat potius ad feminas, & mentula generis feminini, cum pertineat ad masculos ?*

R. Missos faciamus Chamæleontes,

ontes, qui nisi ventis & fumo vescuntur, cordatos consulamus. Prima quæstio est, cur crepitus sit generis masculini, &c. agitata fuit in collegio magistri Aliborum. Vos qui estis *Nasuti* dicite sententiã vestram: accedite hic: Nonne veteres Romani condiderunt legem de crepitu propter fœminas? quæ eum intranates suffocebant, & totum sodaliti-um humectabant sine humore vini vel cerevisiæ, ita ut labia non madererent? Ad secundam quæstionem, cur mentula sit generis fœminini, cum pertineat ad masculos? R. V-erum quidem est, mentulam propriè pertinere ad masculum, sed quia fœmina ea die nocteque exercenda est, dixerunt esse generis fœminini. Per quam regulam. Esto fœmi-neum, &c.

Quanam est supellex mobilis maxi-me necessaria de nocte?

R. Sulphurata. Nam simulac nox ingruit, candela accendi & focus exstrui debet, hoc autem fit beneficio sulphuratorum; quod si desint jam

(36.)

vicinos importunè adire oportet, & precario ab illis ignem petere. Et quam necessaria sint sulphurata hinc apparet, quod magna pars pauperum victum inde sibi quæritat, hinc *Cornu-copie* pauperum dici possunt quia ex illis victitant quoad necessaria alimenta scilicet & vestes. 2. Si quis tempore nocturno incidat in syncope, aut apoplexiam statim subsidium petendū à sulphuratis & ignitabulo (Nam hæc duo inseparabilia sunt) statim candela accendenda ad accersendum medicos, pharmacopæos, chirurgos, quod si sulphurata desint ecce Homo mortuus. Unde rectè belgæ de sulphuratis :

Ein groß gemacht umb ein klein Gelt.

/ *Mulier liberalis quanam?*

R. Quæ nihil deneget petentibus aliquid à se.

/ *Estne mendicus praferendus diviti.*

R. Est. Quia Alexander totius orbis monarcha invidebat Diogeni paupertatem suam dicendo: si non essem

essem Alexander vellem fieri Diogenes. 2. Quia paupertas artes perdocet : necessitas enim artium inventrix & ingenii largitor : & revera dum pauperes student, divites abdomini indulgent : & quia paupertas semper in magno pretio habitata fuit, adeo mendici immunes sunt ab omnibus vectigalibus, & ubique, locorum jus municipale (quod quibusdam in locis multo constat) gratis obtinent. 3. Omnes reges totius mundi, principes cives, &c. de jure divino tenentur illis pendere tributum & dare elemosynam, privilegium hoc illis nunquam deerit, quoadiu mundi hæc compages stabit, nam mendicos semper habebimus nobiscum. Verum quidem est quod multum adhibeant diligentiam, quo sibi acquirant panem quotidianum, at id illis commune est cum advocatis procuratoribus & tota tribui furunculorum. 4. Cum per mare per terras currat mercator & Indos, idque sæpe cum vitæ periculo, soli mendici à latronibus libati sunt, juxta illud ; Cantabit vacuus coram latrone

trone viator. 5. Cum obæratì à suis creditoribus vexentur, in solos mendicos neque procurator, neque creditor, neque magistratus ullum jus habent? quia caluum vellere difficile est, tonsi sunt usus ad cutem, estque illis domi curtissima suppellex. Itaque petentes ablegant; contra ab omnibus stipem petunt, cives sunt totius mundi, cum cæteri homines una civitate inclusi sunt veluti Parisiis, Roma, Colonia, &c. 6. Præterea neque fæda usura animam suam conspurcant, nemo illis fortunam invidet. Videtis ergo paupertatem esse malorum refugium, miseriæ asylum. 7. Donum pauperis rustici in vola manus portantis pauxillulum aquæ ad Artaxerxem, nonne superat divitias 100. Dominorum? Pauperibus enim nunquam deest bona voluntas. Et Thebanus Philosophus nisi cognovisset paupertatis prærogativam, nunquam projecisset bona sua in mare; dicens; *mergam vos o Divitiæ, ne mergar à vobis.* Fabritius id quoque exactè cognovit, cum rapa sua prætulit auro Samnitarum. Magnus

(39.)

gnus Philosophus nudus exivit civitate Briena. Diogenes nunquam rupisset scutellam suam ligneam, nisi scivisset, naturam nobis de omni supelle&tili satis superque providisse. Et certè tot homines docti non fuissent amplexi paupertatem, nisi gustum aliquem boni in ipsa percepissent. Breviter mendici quiete dormiunt, non timent crumenifecas neque latrones nocturnos. Neque opus habent Helvetiis ad thesauros suos custodiendos. Et ut id quod res est, dicam, Homo qui paucis contentus est, perfectè dives est, imò ditior quam si possideret opes Cræsi & Alexandri. Pauper nihil potest amittere & tamen singulis diebus lucrum facit.

Qualis futurus est Antichristus?

R. Erit prægnans & pariet 18. Elephantos. scarlatos & cæruleos, & hac de causa anseres tam altè vociferabuntur, si cuti solebant ante 100 annos, neque dignabuntur calefacere pedes, quando volent ire cubitum.

Mulio.

(40.)

✓ *Mulieres car potius nubunt Iuris perito, quam Medicis & Theologis.*

R. Poëta neoëtericus.

*Vt juris mystes jus fas rectumque ministrat,
Fœmina sic rectum semper amare solet.*

✓ *Meretrix quid & unde?*

R. Meretrix rectè à quibusdam dicitur Ephippium *Reipublica* : ejus avus fuit eques rusticus, & ne ipsa degeneret à stirpe sua, vocatur eques aurei velleris, sive mavis, equus. Meretrix unam manum ori admovent, alteram crumenam, nisi quando affidet mensæ : meretricis unus oculus in patinis est, alter in quadra vicini sui, uno oculo ridet altero flet, aurem unam aperit culmæ odori, alteram claudit precibus amicorum : curæ cordique illi est sodalium sanitas, nam eos non sinit stertere nec die nec nocte, & præsertim tempore pomeridiano, quod est admodum insalubre : habet aures patulas similes auribus (salva reverentia) asinorum os illi est instar fornacis, quamvis ad tantam capacitatem non accedat.

Yno

Vno verbo meretricum virtutes tot sunt, quod sunt muscæ in autumnno, pediculi in pallio mendici, farcimina Parisiis, & ne videar eis adulari, est *tanquam equus & mulus in quibus non est intellectus.*

Mendacia adferuntne quid utilitatis.

R. Quod sic. Nam Chaldaei, Ægyptii, Græci & Romani, cū animadvertenter veritatem non sufficere populi ferociæ domandæ formarunt religiones mendaciis scatentes finxerunt Neptunum cum tridenti, Cupidinem cum sagittis, Vulcanum cum face ardenti aliaque mille fignenta, & mendacia quæ excogitarunt ut subditos in perpetua obedientia & concordia continerent. Idem fecit minos in Creta, Lycurgus Lacedæmoniis, Mahomet suis mendaciis totum imperium stabilivit. Bellorum præfecti, & quæstores ærarii mendacio admodum opus habent, similiter & iudices in suis functionibus. Et Domini Advocati, qui defendunt, quod præter eis mentiri permittat. *¶ Nam si cui ex justa causa.*
Mer-

Mercatoribus & artificibus mendacium panis quotidianus est, ex quo plerique victitant, & multorum res ad rectum rediisset, nisi se hoc modo sustentassent. Amatores nunquam ad finem optatum pervenirent, nisi mentirentur per gulam, Medici, chirurgi, lenones, imò agyrtæ omnes nonne palam utuntur mendaciis? Iudith nonne mentita est, ut patriam liberaret periculo. quod illam premebar. Et divinus Plato, quamvis magnus zelator veritatis (qui in secunda sua leges omnes poetas exilio multavit, eò quod insigniter mentirentur) nihilominus lib.2. de repub. dicit: selectas fabulas matres ac nutrices pueris narrare hortabimur, quasi dicat, instilla infantibus mendacia. Et ut breviter dicam verbis circiter 18000. Rhetorica quid aliud est, quam ars mentiendi.

Charitativa quanam est?

Responde, tu qui tantum cerebri habes, quantum pulicum in podice canis, qui repletus es sapientia à culo usque ad gurgulionem? Hæreo: dicam

cam ego : charitativa est, quæ libenter hospitio excipit cæcos.

Quodnam est maxime necessarium & speculativum in domo ?

R. Dicam apertè, ut surdi audient; monoculi & cæci videant, inodori odorem illius participant; est *latrina*. Ea enim omnes uti coguntur de necessitate naturæ, unde excretio opus naturæ dicitur. 2. *Latrina* est admodum speculativa; nam nos omni scientia instruit. Si quis desiderat esse *Mathematicus*, *Philosophus* aut *Astrologus*, adeat latrinam ibi percipiet, quando cælum pluet, ibi videbit eclipses cum lunares, tum solares, ibi intelligit rotunditatem orbicularem cum suis influentiis, cognoscet ventum Australem flantem ex loco proprio, ibi intuebitur patinā (hem planetam dicere volui) veneris, inspiciet horologium, in quo horæ ad amissim indicantur, Si quis discere velit *artem militarem* admoveat nasum suum latrinæ, percipiet sonum bombardurum, tormentorum, &c. Si quis desiderat scire *Muscam*, adeat latri-

latrinam, audiet varios sonos, discantum, tenorem altum, Bassum. Si quis vult esse *mercator* & facere lucrum ingens, adeat latrinam, petat mille libras, non ei denegabitur, semper janua patens erit. Si quis vult esse *coquus* adeat latrinam, ibi videbit omnis generis cibos præparatos, tartas, farcimina &c.

*Cur Helvetij in brachiis suis gerunt
vagas, in quibus enses recondunt
Hollandi vero Galli, alique
Germani non item?*

R. Quia Helvetiorum filia simplicissima sunt, ideoque ejusmodi signis indigent: contra filia Gallicana, Hollandica &c. longè sunt astutiores ideoque signum certius sibi eligerunt: optimè enim callent hunc versiculum:

*Ad formam nasi cognoscitur ad te le-
vavi.*

*Recita verba ridiculi cujusdam
oratoris?*

R. Quidam dum peroraret inter
cæ-

cætera sic dicebat, ubi incipiam, auditores, nescio. Nam quantum ad Theologiam attinet, nihil intelligo, quantum ad mathematicam valde parum, quantum ad philosophiam sum alter norans, & quantum ad reliquas omnes scientias, nihil scio. Deo sit laus & gratia. Nam quantum ad Iurisprudentiam alias *rectū das recht*, ei rei fœminæ vestræ melius studuerunt quam ego & vos docebunt quidem aliquid. Itaque nihil habeo, auditores reverendi quod vobis proponam, nisi meā stultitiam, & si non vultis me audire perorantem de hac insigni materia, vos omnes inanes dimittam. sed quia video aures vestras apertas instar crumenæ advocati vel erectas instar asinorum dicam vobis verbum unum atque alterum. Dicite mihi bona fide, existimat isne vos me sapientia antecellere, si putetis jam stulto stultiores est S. Num primus gradus stultitiæ est, sese aliis anteponere. Nonne legistis apud probatos auctores stultorum numerum esse infinitum? An ego vos stultitia supero, dum ridicula

cularia vobis narro ; an vos-me eadem superatis , qui ridicularia auditis ? Certè plures sunt stulti , quam sunt syllabæ in Calepino ; dicā aperte ut surdi quoque audiant , *Die Welt ist der Narren voll.* Vultis probationem ? Nonne proverbium est ? *Oportet stultescere, vel in juventute, vel in senectute.* Itaque stultitia regnat vel in hoc, vel in illo tempore.

Quibus non licet curare cuticulam ?

R. Quibus panis, vinum & dentes desunt.

Quare femina non sunt caudata ?

R. Quia caudam à viris aut à vicinis suis mutuo accipiunt.

Porci id quibus homines superant ?

R. In vestibus & cibo. Nam vestes habent naturales , setas scil. & cibus eorum est delicatior nostro , quia est exactè masticatus , ita ut nihil aliud restet, quam ut deglutiatur.

Quinam sunt infortunati ?

R. Qui habent memoriam cuniculi,

(47.)

culi, qui currendo se perditum it.
2. Qui è lecto surgentes podicem ele-
vant antequam nasum elevaverint.

Quanam non saturantur?

R. Oculos visu auris auditu &c.
& foemina nunquam fastidit virum.

Quid est hypocrita?

R. Qui incedit capite reflexo in-
tra duas scapulas qui habet brachia
sua intra manicas, togam supra cox-
endicam gestat, & podicem intra fe-
moralia abscondit.

*Quinam sunt ejusdem farina
homines?*

R. Dominus Be fa-be-mi, id est,
musicus: Dominus palpator pullo-
rum an ova parere velint vulgò Hen-
nentester: Rogier bon temps, id est,
comessator & Bacchi filius vulgò
Schmerborst.

PRO.

(48.)

[PROBLEMATATA LVDICRA
& *Histeriole ridicula*

A N I M I
RELAXANDI
CAUSA EXCOGITATA.

---

*Quenam sunt raro contingentia &
fere contra natura Cursum?*

R E S P.

PVella adolescens sine amo-
re : nundinae sine furibus ;
antiquus Iudaeus sine divi-
tiis ; antiquum horreum sine muri-
bus : antiqua vestis pellicia sine pe-
diculis antiquus caper sine barba, an-
tiqua monialis sine religione.

Quis vulgo dicitur Calcarinus Dei ?

R. Qui corium furatur & calceos
propter Deum dat.

Quoni-

*Quoniam est differentia? inter vinum
Iudaicum & Christianum.*

R. Vinum Iudaicum est purum
putum vinum, generosum, synce-
rum Christianum quod baptizatum
est à vinariis, qui ut strenui Christi
imitatoris ex aqua vinum faciunt,
Hoc vinum aliquando ita aqua mix-
tum est ut si natare sciret demergere-
tur in aqua vel si illud prejaceres in
Rhenum instar aquæ nataret.

*Quis presertur nobilibus sine servis
incedentibus?*

R. Asini molitoris : illi enim ser-
vo comite ingrediuntur.

*Cur mendici numerosam habent pro-
lem?*

R. Quidam quia levibus utuntur
stragulis seu tegumentis ideoque
arcte coeunt hinc Liberorum multi-
tudo : quidam aliter. quia tūto so-
lent coire, exploratum habentes non
se sed nos eorum pueros esse educa-
turos, ipsi enim faciunt, nos autem
cogimur educare.

Ridicula cuiusdam agroti responsio ?

/ Ægrotabat quidam, & cum de ejus vita desperatum esset, cæpit parochus hominem admonere suæ migrationis, & inter alia verba consolatoria ita dixit præpara te ad summam felicitatem hodie enim portaberis ab angelis in sinum Abrahami: ad quod ægrotus, Hoc mihi profecto gratissimum est: nam si longa est via non possum ire pedibus, adeo defessus sum & infirmus.

Quinam sunt omnium Latissimi?

R. Sacerdotes, qui etiam in funere, & juxta mortuos canunt, & monachi qui die nocteque psallunt.

Vesanus vivus, quid agendum?

R. Semel in anno minuas sanguinem, semel in mense intres batneum, semel in septimana amplectere Venerem, bis in die comede bibeque, quietus & bene de nocte dormi.

Quisnam Cauponem egregie decepit?

R. Banarus quidam qui comedit
in

in ovo integrum pullum gallina-
ceum, & non soluit.

Quinam sunt omnium liberrimi?

R. Medici, & carnifices? quibus
solis licet hominem impune occide-
re, & cum homicidium aliis capitale
sit illis etiam mercedem affert.

Quanam utilitates nasi?

R. Nasus discernit omnis gene-
ris odores, muscum, zibethum, cro-
cum, quæ nasi beneficio in magno
habentur precio. Imo ipsi cæci per-
nasum sentiunt ventum flantem ex
provinciis inferioribus.

Exitus alchym nist irum quis?

R. Tamdiu tractant carbones, sul-
phur, &c. donec annis pannisque
obsiti, famelici semper sulphurò len-
tes sordidi fuligine, assiduaque argenti
vivi contrectatione paralytici fiunt,
ex Chymicis cacochymici ex medi-
cis una litera plus mendici ex sapo-
nistis cauponistæ facti inter suspiria
ac gemitus in felicem trahunt ani-
mam.

Quares periculo non vacat?

R. De magnatibus majorumve gentium diis dicere; veritas enim odium parit, periculosum est iis aliquid scribere, qui possunt proscribere Italorum proverbium est,

*Scherza con in fanti, Et cascia stari-
fanti?*

Id est, cum pueris jocare & sanctos finito stare.

*Quem universus mundus vocat
nepotem?*

R. Qui pulchram habet uxorem.

Mira descriptio hominis piigmai?

Narrabo quid ridiculi, unde auris vestra sinistra titillabit. vos qui libenter saltatis ab equis ad asinos, imo qui estis asini ipsissimi arrigite aures; hæc enim faciunt ad palatum vestrum. Pygmeus ille est homunculus rufus cum barba nigra, ipsius pileus factus erat in modum syringis apothecarii globuli ex cæpis constabant, collare ex corio Hispanico, vul-

vulgariter Corduano , periscelides
 ipsius compositi erant ex farcimini-
 bus: veniebat è regione, in qua nul-
 lã erant personæ , fumenta & ho-
 mines excipias , optimè callebat ar-
 tem auferendi Lendes è manibus &
 natibus sciebat quoque arroderè un-
 gues , despumare leberem , & quod
 mirabile dictu est vorabat sicuti Lu-
 pus bibebat sicuti vacca , Erat bene
 versatus in probatis autoribus in
 Calepino duorum foliorum & in
 multis aliis Libris , nam quantum
 conjecturà assequi possum pondera-
 bat circiter Libras 28. casei itollan-
 dici , excepto pileo illius nocturno
 seu cucupha , quam pignoris loco
 hospiti reliquerat: memini me illum
 aliquando vidisse Parisiis in balneo
 sed tunc erat purgator caminorum
 stylus ipsius erat satis amplus & niti-
 dus & splendebat sicuti matula, Le-
 gerat multos commentatores per exi-
guum foramen oculi sui sed ipsi non
 arridebant, itaque ablegavit illos ad
 mille Diabolos, sicuti globulos in
 Ludo pyrami dulorum. Nam præ-
 dicti autores erant ita obscuri, sicuti

tenebræ Ægyptiorum, nihil poterat comprehendere, & nescio an vos quoque poteritis ruminare, unus dicebat Bran, lingua Rovana esse merdam, alter differebat, non omnes rusticos quadratos esse in terra montensi quia etiam multi reperiuntur inter crassos Batavos, tertius affirmabat febrem quartanam esse pulcrum collare pro Angelis in præmium illorum gulositatis, quarm̃ ū illorum gulositatis, quartus differebat, se in magno cætu, ubi solus erat ut culinæ civis de cupediis acriter ad sanguinem usque disputasse & vidisse ubi hominem, existentem in pratorio qui merdaverit in granarium quo magnificum sibi nomen præ rattis & muribus compararet.

Familia omnium inutilissima & tristissima quæ predicatur?

R. Gallina sine ovis, porca sine succulus, vacca sine Lacte filia quæ noctu extra domum divagatur, filius lusor, uxor furtim bona viri absumens & famula prægnans,

Reci-

Recita letitia gradus ?

R. Si vis gaudete per unum diem radas barbam, si per septimanam, vade ad nuptias, si per mensem eme pulchrum equum, si per semestre, eme pulchram domum, si per annum ducas pulchram uxorem, si per biennium fias sacerdos, si semper vis esse Lætus & gaudens, sis sobrius.

Quinam sunt insignes fatui ?

R. Fidelis amator puellarum probus Lusor & misericors miles.

Quomodo quidam vicinum suum ad prandium invitavit ?

R. Hoc modo : o bone vicine, veni hodie in domum meam & mecum prande si enim edulia tecum apportaveris, non nisi ad vini solutionem te compellam.

Quinam sunt omnium probissimi ?

R. Homines rufi scilicet, quia Christus (olius rufi Iudæ Iscarietis (quem rufum pingunt) osculo tangi dignatus est.

*Cur pulices plus Mulieres quam viros
infestent ?*

R. Quoniam postquam cibo sunt
exsaturati , etiam flumen & aquas
apud illas habent , quibus & sitim
extinguere possunt.

*Recita cujusdam ridiculum testimo-
nium ?*

Quidam Tubingensis in testem
adductus tale testimonium dedit,
Ego jacui & dormivi attamen vidi &
audivi , quod actoris caput ligone
percuteret, nescio tamen an tetigerit
eum.

*Usus asinorum in medicina quis-
nam ?*

R. Renes asini vesicæ morbis
egregie medentur, jecur assum pellit
morbum comitalem : urina faciei
maculas eluit uti & fel adeps Lepro-
sis multum conducit ex auribus emis-
sus sanguis febres quotidianas curat:
Lac asinorum cutem candidam om-
nisque rugæ expertem reddit, in sto-
macho lac asinæ non concrevit ac
dysenteria laborantibus valde aptum
est.

Fatui

Fatui cur mulieribus grati?

R. Quoniam omne simile appetit sibi simile, vel quoniam pares cum paribus facillime congregantur.

Amor quare api comparatur?

R. Quia in ore mel, in cauda aculeum habet Flos veneris rosa est, sed sub ejus purpura multæ latent spinæ.

Principium dulce est, at finis amoris amarus.

Leta venire venus, tristis abire solet.

Obsequium amicos, veritas odium parit.

Pistor quidam cum in spectaculo quodam Christum crucifixum præsentaret, Iudæi illum probolis dehonestabant verbis, quod cum patienter tulisset, nec iis commoveretur, dixit unus ego hominem exagitabo clamavitque ad eum sæpius *sur Fari-
ne*; Tum pistor, tace, aut ego te cruce in terram prosternam.

Quinam nasi pretiosissimi?

R. Rubicundi quique habent carbuncu-

bunculos. Nam iste color pluris
constat, quam color vestis scorlate.

Scientiane sunt ne inutiles?

R. Ita probatur. 1. Rhetorica est
ars mentiendi ex albo facit nigrum
hominem candidæ vitæ atramento
& meris carbonibus denigrat. Theo-
logia superat Captum nostrum.
Medicina boletos venenatos & ar-
tem intoxicandi nos docuit; Ars
coquinaria gulositatem induxit. Imo
Historiographus quidam tradit nel-
cio in quo libro coquos in causa
fuisse ut dives ille bello Evangeli-
cus ad inferos descenderit nisi enim
illi cibos opipare conditos illi appo-
suissent non ita genio indulisset
summa summarum scientia multa in-
commoda procreat, inducit vigilias
parit cathartos, &c. Qualis autem
effectus talis causa. Ergo confera-
mus nos omnes ad Abbatem fra-
trum ignorantia, missos faciamus
alchymistas cum suo auro imagina-
rio, philosophos cum ente rationis,
&c. Arrigite aures auditores sicuti
Lepores: hoc enim scriptum inveni
in

in vocabula Reformatorum, quam pravam imaginationem tum perversis quibusdam hominibus ademeris, cum crepitum ex asino mortuo extruſeris.

Racita testamentum porci?

R. M. Grunnius Coro cotta porcellus tale testamentum fecit. Ego infraſcriptus de viſceribus meis dabo ſutoribus ſeras Rixatoribus capitinas, ſurdis auriculas, cauſſidicis & verbosis Linguam, Bubulatiis intestina, Eſciariis femora, mulieribus lumbulos pueris veſicam puellis candam, Cynædis musculos, cursoribus & venatoribus talos latronibus ungulis musicis chordas, epulonibus rostrum, rusticus merdam, fueculis mammas & nec nominando coquo do lego, ac piſtillum, quæ mecum detuleram à querceto utque ad haram Liget ſibi collum de reſta Optimi amatores mei vel conſimiles vitæ, rogo vos ut corpori meo ſatisfaciatis, benem condiatſis, de bonis condimentis, nucleis piperis ac mel-

(60.)

lis ut nomen meum in sempiternum
nominetur.

*Practica vera in multos annos dura-
tura aliena ab omni mendacio.*

De Dominis hujus anni.

Plures & varii futuri sunt præsen-
tis anni Domini, quilibet supra a-
lium se extollere studebit scabella su-
per scarina ascendere conabuntur,
ancilla super servos vir super fæmina
in Magister dominabitur scholasti-
cis, felis super murem præceps ruet.

De anni qualitate?

Aureus numerus hoc anno par-
vus erit & modicus, apud pauperes
multæ futuræ sūt hoc anno tenebræ,
mediæ noctis præsertim tempestate.
Sacrificare & sanguinem minuere
bonum est & utile, quoties hominē
necessitas ad hoc impulerit. vitanda
tamen maxime sanguinis minutio,
quæ fit à rusticus circa festa Baccha-
nalia, dum illis sarciminibus repleti
sunt. In Martio aliisque Tempori-
bus utilia sunt scabiosis balnea &
unguenta frictio quoque illis non
erit

erit ingrata, In Iulio ex frigidioribus cellis allata sicutibus sunt jucundissima. In Decembri autem tunicae jumentorum pellibus subductae stomacho & tori, ventri sunt opportuna. Imbres hoc anno erunt humidi propter respectum Aquarii propter naturalem & consuetum cursum solis dies longiores astantes quam hyemes. In æstate Lilia & rosæ in copia provenient, sed timenda tunc tonitrua & fulmina in Autumno folia de arboribus cadent, & flores deflorebunt & marcescent. In vere omnis vis terræ erigitur ad producendos fructus.

De morbis hujus anni ?

Corripientur homines diversis infirmitatibus secundum diversas eorum complexiones, ille Laborabit podagra, alter febribus, hic dysenteria, ille lumbagine: omnes autem avari laborabunt chiragra: aliqui autem convalescent, alii moriuntur, sani melius habebunt, quam infirmi, pariter divites quam pauperes. Tam principes quam populares hoc anno
time-

(62.)

timere habent mortem principes
præsentiam sibi caveant gravibus
morbis, tum enim sani & bene vali-
di manebunt. Quod si minus fece-
rint timendum ubi morbus invalue-
rit quosdam eorum morituros esse
Communis plebs si multum austeri
lactis pruna & similia comederit,
formidandum ne ex ejusmodi esu
ventris profluvium patiantur, si
aquam biberint ne iis venter intume-
scat ac grave periculum incidant,
præsertim si indoctum medicum cu-
ratorem susceperint. Ex cerasorum
esu homines calculosi efficiuntur,
per podicem enim innumeros cal-
culos eiicient.

De Frugibus.

Triticum, siligo, avena, hordeum.
& quicquid aristam habet in rupi-
bus & laxis tenuiter crescent, in
stercoratis autem benè cultis copia
crescet omnis generis frumentorum.
Non tamen semper pari venduntur
pretio, sed nunc pluris, nunc mino-
ris. Ita etiam cæteræ res in fortunæ
rota modo ascendunt postea descen-
dent

dent velut servus & ancilla. In his futuris, annis pretiosius futurum est triticum quam milium & milium acceptius quam lolium. Rapæ, raphani capæ, &c. Ad Satiетatem in foro reperientur exili prætio. Nemo tamen nimium illis vescatur: tussim enim generant, & crepitum supra & infra, osculumque eorum qui hæc comederint, puellæ exhorrescent.

De Communi plebe.

Calcearii, sutores, peltiones opificesque reliqui & propolæ multamentientur, & hæc lucri causa facturi sunt pecunia inæqualiter inter homines præsentis anno dividetur. Advocati & procuratores invigilent bene suis officiis & causis si venari voluerint sine rete & canibus opifices & plebei nisi laboraverint patientur penuriam victus.

De mulieribus & virginibus.

Mulieres & virgines debilis erant & brevis memoriæ, sed proluxiorum crinium. uxores hoc anno communiter

riter viris suis imperitabunt, marit-
tisque multa (quanquam non omnia
de deo) concionabuntur: meretri-
ces vetulæ optimæ erunt amasiorum
internunciæ Coniunctio veneris cum
Iove demonstrat quam plures fæ-
minas prægnantes fore, quæ ante gra-
vidæ non fuerunt & si masculum cõ-
ceperint parient masculum si fæmel-
lam, parient fæmelam quod si mag-
na coniunctio fuerit martis & vene-
ris, fient & virgines gravidæ, quoni-
am sagittarius in corpus earum ager
multæ fæminæ quærent habitus for-
mas novas atque pleræque delecta-
buntur choreis, cantibus & instru-
mentis musicis, non nullæ noctur-
nis præliis, omnibus vero gratum
erit laudari.

*De cantatoribus amatoribus fistulato-
ribus, artificibus & pictoribus.*

Hi omnes magnam erga mulieres
habebunt fortunam, in latere, quo
loculus penderet & inter pocula de
magnis rebus gloriabuntur, plagam
autem S. Urbani, id est, ebrietatem
vix cavere poterunt.

De populi seditionibus.

Post kalendas Februarii magna futura est populi seditio, tunc enim stultorum erit infinitus numerus. In Octobri ingens sanguinis & cruoris erit effusio, plurimi enim boves, lues, capellæ & hædi mortui in sanguine jacebunt.

De quorundam hominum penuria.

Magna erit *sacerdotum* penuria adeo ut quidam tria quatuorve vel plura habebunt officia ecclesiastica penuria etiam *Nobilium* nam & rustici conabuntur esse nobiles. Erit præterea penuria in Iudæis, quia Christiani usuram & fœnus exercere studebunt.

De vino & cerevisia.

Vites plurimis in locis vini copiâ dabunt. Multis autem vinum erroneam vitam faciet, fecesque, & supra & infra egeret. Magnus item discordias & seditiones Bacchus excitabit, præterea vinum magnum calorem intus sed intentum frigus extra

extra causabitur dum vacuum crumenam & vestes malas & detritas caluasque faciet, maxime si tesserarum concursu utatur. Vinum Cretense (quod malavaticum vocant) carius erit quam vinum vernaculum, erit etiam melioris saporis, hoc ebriosi testabuntur, nisi eorum palatum flavabile infectum fuerit. Ingentes quoque in se continebit virtutes; nam mane stomachum confortabit, meridie refrigerabit corpus, vesperi sitim extinguet, per totum vero annum refrigerabit, non secus ac hebræorū sichar si una non bene maturverit, erit vinum acerbum. Cerevisia erit optima, si nimium aquæ in fustum non fuerit.

De mulierum infirmitate.

/ Mense maio cum sanguis in homine renovatur, quasdam mulieres pruriginibus vexabit, pro remedio viri illas scarificare debent, quod si non profuerit unguendæ sunt circa lumbos unguento confecto ex cinere incombusto.

De rebus quibusdam nocivis.

Res quædam hoc anno, hominibus nocivæ futuræ sunt ut serpentes, viperæ, vespertiones, ova putrida. Ne hinc ergo detrimentum accipias non comedes ulla ova rusticorum abstinebisque diligenter ab ovis zephyris *windeyer*, vulgo *eyer ohne schalen*.

De ventis?

Venti hoc anno instar chamæ leontis mutabuntur modo enim flabit ab aquilone, modo ab austro omnes autem venti dirigentur secundum rostrum galli gallinacei super pinaculum templi constabunt.

De quibusdam futuris effectibus hujus anni.

Dies quibusdam plus æquo breviores videbuntur, ut nox longa, quibus mentitur amica. Mercenarios sæpe hoc anno capiet laboris tædium. utilius erit pecuniam accipere, quam dare qui vinum cerevisiamque non habebit aquam non spernet. Conjuges tamdiu inter se
pacem

pacem habebunt donec litigare in-
ceperint. Nigræ vaccæ lac album
præbebunt.

Brevissima concio cujusdam parochi.

Parochus rogatus ab episcopo, ut
coram seruri sacram haberet con-
cionem annuit, at aulici, quorum
animus in patinis erat, clam insur-
rabant in aurem parochi, ne patere-
tur in longum produci sermonem,
qui benè in præsens quadraret, si-
cuti longa farcimina tosta ad ignem,
juxta illud vulgare, *Kurze metten lange
braut Wurst*, Recte ait, parochus mone-
tis, - ego potissimū studebo inservire
tempori, Et exorsus dicere: cum pluf-
culi, ait, me rogarunt, ut brevibus
complecteret sermonē: accipite igi-
tur vos aulici, hunc sermonem Chri-
sti servatoris, quo ait, se reprobis dic-
turum. *Ite maledicti*. Quid potest dici
brevius? & si quoque vultis id ignem
longa testa farcimidia, quando pui-
dem & illa nobis sunt in promptu,
non negabimus comprehenduntur
autem in verbis proxime sequenti-
bus videlicet, *in ignem æternum*. Præ-
rerea

(69.)

rerea si quis coquos desideret , qui
piper aspergant & illi ad manus sunt
Diaboli & Angeli ejus.

*Quare in piscibus sunt ova rotunda
in volatilibus oblonga figura?*

R. Quia calor movet à centro,
& maxime ad figuram pyramida-
lem , quod pater in flammula ignis,
quæ tendit in conum , & si lata sit in
basi & ideo quia Calor fortior est
in volatilibus , quam in piscibus ,
ova volatilis sunt ablonga , piscis ro-
tunda , quia calor debilis dispergitur
in gyrum.

Principum quanam prerogativa ?

R. Principes dum sunt ebrii , vo-
cantur à familiaribus læti , dum sunt
nigri dicuntur fusci dum sunt stulti
dicuntur probi , simplices & inno-
centes , dum tyranni , vocantur
justi.

*In Germania cur tanta copia mendi-
corum vagatur ?*

R. Quia mendicus mendicum pro-
creat.

(70.)

creat. Non enim parentibus curæ est, ut liberi eorum honesta aliqua arte sese sustentēt, sed in eo toti sunt, ut eorum vestigia sequantur, ostiantque mendicent.

*Recitaridiculum cuiusdam Paro-
chi factum?*

Quidam parochus cum in facie Ecclesiæ matrimonium contractum confirmare vellet, maritum interrogavit *Chonrade quod est tibi nomen?* Chonradus cum maximo astantium risu ut dicis (inquit) vocor. Nomen enim meum tu ipse pronuntiasti.

Versus leoninus de amore.

*Post visum risum post risum venit in usum.
Post risum tactum, post tactum venit in
actum.*

Post actum factum post factum paniset actum.

*Cur in mundo monstro monstrosiora
inveniuntur, Theologus ebrius, vel
avarus, Iurisperitus injustus, me-
dicus valetudinarius, qui seipsum
curare non potest?*

R. Quia

(71.)

R. Quia eorum professioni vita omnino non quadrat.

Puella interrogata utrum vellet in anserem mutari an in gallinam, quid dixit?

R. In Gallinam, quia hæ anseribus sunt feliciores, quæ quotidianam venerem norunt, anseres vero veranam duntaxat.

Quanam est differentia inter fures privatos & publicos?

R. Fures privatorum furtorum in nervis atque in compedibus vitam agunt, fures autem publici in auro atque in purpura. Scite Diogenes videns magistratus quendam qui ex ærario phialam furatus fuisset, comprehensum ducentes, magni (inquit) fures parvum ducunt.

Pulchra etymologia nominis philippi.

Phi, nota fatoris, lippus malus omnibus oris, Phimalus & lippus, totus malus ergo philippus.

Reci-

*Recita historiam ridiculam ejusdam
Itali morituri?*

Italus quidam è vita migraturus cum corpus Domini à sacerdote manducandum acciperet , adactus solenni Centuriones dicto : *Domine non sum dignus ut intres.* verba hæc non gravatim reddebat. At cum ventum esset in eum locum , *sub tectum meum* quod Italice suggerebant his verbis *à casa mia.* Ille vehementer reclamabat, *Non à casa mia :* atque id cum semel atque iterum fecisset, astantibus multum ægre ferentibus, causam rogatus, *Ego inquit , quoad vixi semper in conductâ domo habitavi.* Quod verbum. omnibus ridendi materiam præbuit.

*Mors Mordet, Omnia Rostro suo ad
Vitorem.*

*Disce mori quicunque legis mea scripta viator.
Omnes aqua manent funera disce mori.
Disce mori frater, discat cum præfule clerus,
Cum juniore senex, cum sapientia rudus.*

*Quanam est interpretatio harum Li-
terarum S. P. Q. R?*

R. Quod

(73.)

R. Quod capitolia tot sensus dicebat ille *Romani* sic exposuerunt *Senatus populusque Romanus* ; alii sic salutem populi quære *Romani Sibyllæ* de Deo sic , *Serva populum quem Redimisti.*

Beda ut derideret *Golhos stultus populus querit Romam.*

Galli , *Si peu que rien.*

Itali famono *Paltroni* , *questi Romani*

Germaniæ protestantes , *Sublato papa quietum regnum.*

Catholici *Salus papa* , *quies regni.*

Quare fatui flent spendente sole, & rident quando pluit ?

R. Quia post splendorem solis sequitur pluvia , post pluviam autem splendor.

Locus Ciceronis.

Cicero cum à quodam cæna exceptus esset, satis parca & quotidiana, nam pene se nulli negabat. valedicens hospiti, tacite ei in aurem susurrabat, *Non putabam me tibi tam familiarum.*

D

Mili-

Milites cui sunt similes.

R. Parochus quidam videns aliquot templum intrantes, abrupto concionis filo sic illos aggressus est: vos milites, inquit, similes, estis Christo: sicut Christus toti mundo exosus fuit ita etiam vos hominibus exosi eritis sicuti Christo multæ fuerunt tentæ insidiæ; sic & vobis insidiæ tendentur. Christus fuit captus vos etiam capiemini. Christus fuit condemnatus ad mortem, vos etiam condemnabimini; Christus fuit mortuus in cruce, vos etiam moriemini sub patibulo. Christus rogatus cujusdam fuit sepultus, vos etiam si qua gratia restat, sepelie mini. Christus Resurrexit à mortuis, vos etiam à mortuis resurgeris, Christus ascendit ad cælos, at vos descendetis ad 100. mille Diabolorum.

Synonyma quanam sunt?

Vnus Nobilis ---- Duo Nequam
 Unus Magnus ---- Duo parvi
 Unus

(75.)

Unus albus ----- Duo nigri.
Unus Carolus --- Duo Ioannes
Unus Astutus -- Duo simplices.
Unus Sobrius --- Duo ebriosi.
Unus Leo ----- Duo Leopardi.
Unus audax --- Duo formidolosi.

Pueri cuiusdam lepidum dictum?

Cum optio quibusdam hominibus data esset, hic se pontificem maximum alter opimum Canonicum, alter quippiam aliud se velle esse asseverabat. Tum puer loquaculus, qui aderat: Ego, inquit pepo esse vellem. Rogatus quam ob causam, quoniam omnes mihi culum olfacerent, Est enim mos frequens, ut melones empturi, posterioriorem olfaciant partem.

Quot sunt genera stultorum?

R. Quattuor, 1. Quod tantum minatur quod à nullo timeretur, 2. Quod tantum jurat quod ei nihil creditur, 3. Quod tantum dat, quod nihil retinctum, 4. Quod cum non habeat servitorem, sibi servire recusat.

D 2

Narra

(76.)

*Narra lepidam historiam de duobus
sacrificulis ?*

Sacrificus quidam collectam ex-
missa pecuniam in angulo altaris
deposuit cum hac inscriptione *Ece
locum ubi posuerunt eum.* Alius sacrificus
forte fortuna scedulam invenit, su-
treptaque pecunia chartam aliam
inanem & complicatā reliquit cum
hac inscriptione : *Surrexit non est hic.*

Duo versus retrogradi.

*Posco mihi dones sadai celi sator alta.
Alta sator celi sadai dones mihi posco.
Triste mihi tollas sadai prabens rogo lata.
In mendicum qui se pro medico gesserat.
Tu te fers medicum, nos te plus esse fate-
mur.*

Vna tibi plus est litera quam medicus.

*Utrum qui consuevit multos cibos ac-
cipere, plus sustineat jejunium,
quam solitus parum comedere ?*

R. Multum comedere solitus me-
lius sustinet jejunium, quia propter
præcedentem repletionē habet pau-
lulum

(77.)

lulum caloris, & ideo potest plus
jejunium sustinere: in alio accidit è
converso.

*Focus Ciceronis in Vannium, qui pau-
cis diebus consulatum gesserat.*

Magnum ostentum (inquit) anno
Vannii est, quod illo consule, nec
hyems, nec ver, nec æstas, nec au-
tumnus fuisset.

*Quare avidius vorantes citius sati-
antur?*

R. Quia avide vorantes multum
aeris cum cibo inferunt per hiatum
ructus, vel crebritatem respirandi,
igitur ubi aer vias compleverit, fa-
stidium cibi fit.

*De tribus studiosis Theologia historia
Lepida.*

Obsonium delicatum tribus theo-
logiæ tyronibus appositum, sed ita
pusillum ut una vice devorari potue-
rit. Pacti sunt igitur inter se, ut qui
aliquid huic rei congruum, ex evan-
gelicis literis protulerit, toto vesce-
retur solus. primus dixit: *Desiderio*

desideravi hoc obsonium manducare. Alter ait : Domum quampiam ingressi, comedite, qua apponuntur vobis. Tertius direpto obsonio & una vice devorato, in toto, Evangelio, inquit, non occurrit huic rei aptius verbum, quam extremum illud, quo usus est Dominus, videlicet, Consummatum est.

Raphani marini vires.

R. Raphanus marinus stomachum calefacit, cruditates absorbit, calculum pellit, omnis generis obstructions aperit, oculorum vero aciem laedit, & hebetat; ut recte Quidius,

Nil prodest, quod non laedere possit, idem.

An senes possint rejuvenescere?

Tradunt de aquila naturalium rerum scriptores, eam quolibet decennio juventutem renovare, serpentes vero etiam quolibet anno. Sed penarum ista acuta, non corporis mutatio. Aquila enim cum alis ad volatum haud amplius aptis se impediri sentit, concitato cursu in sublime

limes fertur, ideoque ad frigidissimas aquas conversa, ter iis immergitur, posteaquam in nidum evolans, alis pullorum testa, in sudorem resolvitur veteribusque plumis exutis novas recipit, unde senectutem ipsam exuere creditur, nihil interim minus, quam mutationem in corpore passa, Serpentes vero cum calorem habeant admodum debilem, & cutem hyberno tempore constrictam, ac fuliginibus exhalare cupientibus exitum intercludentem, ideo quicquid saliginosi humoris hyeme est congestum in ipsam cutem colligitur. quam siccioremque redditam à subjecta pelle, nullo corporis malo detrahunt, ut mobiliiores evadant. Quod si est rejuvenescere, quid obstat, quo modo & Homini cui excisi sunt dentes renascuntur, & post scabiem exsiccatam nova cutis efflorescit, juvenescere dici possit.

Lepidum dictum Augusti Caesaris.

Augustus Cæsar cum audiret inter pueros, quos Herodes rex infra

bimatum iussit interfici , filium quoque ejus occisum ; ait *Nelivi est Herodi parvum esse, quamejus filium.*

Vivere nostrum quid ?

Ita comparatum est, ut tum primum nos mori arbitramur, cum extremum ducimus spiritum, quod si animadvertamus, nos singulis diebus & horis ac momentis mori comperiamus, mortem seu inusitatum quid animo concipimus, cum nihil æque familiare nobis circū feramus. Haud aliud est vita nostra quam mors continua Tandem vitæ decedit, quantum accedit. Qui trientætatis suæ transegit, tantumdem sui partem mortuus est : qui semissem, semimortuus : præteriti nostri temporis portio mortua est præsens vivit, simulque moritur, futura similiter morti mancipabitur. Nemo est qui non est morti præpinquior post annum, quam ante annum fuit, & cras quam hodie, & hodie quam heri, quicquid temporis vivitur de spatio vivendi demitur.

Locus

(81.)

Locus Ciceronis.

Cicero cū venisset ad Pompejum
dicentibus aliis tarde eum venisse,
non inquit sero veni, quia nihil paratum
invenio.

Nigredo Æthiopum unde?

Multis persuasum est, Æthiopes
propterea esse nigros quia calidissi-
mam regionem inhabitant. Sed ob-
stat. 1. Quod filii Æthiopum etiam
in frigidissimis regionibus nascantur
nigri etiam si calorem patriæ nun-
quam sint experti. 2. Quod in cali-
dissimis regionibus, etiam sint ho-
mines non nigri, sed vel cruropuo-
rum instar candidi aut fusci. 3. Quod
Hispani in Æthiopia degentes, non
gignerent Liberos alterius coloris,
quam in Europa. Causa igitur du-
plex esse videtur: 1. à regionis æstu,
2. occulta seminis proprietate, qua
fit ut è nigris nigri, è candidis can-
didi generentur.

fecunda historia de Rege Francia:

Rex Franciæ Philippus clericos

D 5 quos-

quosdam pauperes ad cœnam invitaverat, at unus illorum in sine mensæ caponem abstulit. Id Rex animi vertens semotis arbitris interrogat quam scientiam profiteretur, Theologam inquit tum rex ! Nomen le pisti in S. L. Nolite esse solliciti de cibo. Imo respondit & ego volui deponere omnem sollicitudinem & certus esse, deo caponem mecum sumere volui.

Diogenes Cynicus domum epulonis cujusdam videns inscriptam pretio venalem quid dixit ?

R. Sciebam aliquando fore ut diuturna crapula Dominum evokeres.

Cur sternutantes salutantur ?

R. Romæ aliquando pestis inguinaria fuit tam sæva, ut homines in via, in mensa, in ludis, in colloquiis subito morerentur. Itaque cum quis sternutabat sæpe cum sternutatione spiritum exhalabat, unde, cum aliquem sternutantem quis audiebat,

(83.)

bat, statim accurrens deus te adjuvet, acclamabat. Et abhinc ad huc consuetudo servatur, ut cū aliquem sternutantem audimus, deus te adjuvet, acclamemus.

Senes cur spiritiosi.

R. Quia increduli, increduli quia experti, hoc est, quia compertum habent, quanta sit hominum perversitas non facile credunt, sed suspicantur.

Cibus Rusticorum qualis?

R. Panis aëter, caseus, pisa, lentes, olera. carnes bubulæ & vaccinae vetustissimæ cæpa & alium.

Ebrietas varia.

Ebrietas est varia, pro ejus natura qui bibit, & pro vini conditione in facultate, colore, consistentia & sapore si quis enim cute (perspirabili, utatur.) tenui vino, quod non asperando est nervis molestum, is non facile ebrius fiet, aut si fiat, facile evanescet ebrietas: Si quis vero non sit perspirabili cute, ut mulier se

liberalius vino invitatur, ut non facile ebria fiat, diutissime tamen durat illa ebrietas: cerebrum enim in his frigidum & humidum una cum ventriculo, hinc inopia caloris nativi, unde non facile dissipantur vapores è vino elati.

Homo quâ re in maxime indiget.

R. Eâ, quâ medici recusando accipiunt: & recusant accipiendo: quia dicendo *nolo* accipiunt pecunias ita auferunt apostemata vestrorû marsupiorum eorumque interea plane examiant & purgant. Iocose & eleganter Belgæ, *Rapen is een soo goede cruyt, alle man is om rapen uyt.*

Quando Lupus fuit mansuetus?

Respondit quidam studiosus macilentus quadragesimalis ex Hungaria oriundus: *Lupus fuit mansuetus dum esset in arca Noë*, Tunc enim se caprum videns vix obliquis oculis ovem intueri audebat. Recte aliquando etiam olitor est opportuna loquutus.

Qui-

Quinam sunt stulto stultiores?

R. Aucupes & venatores: hi enim mane surgunt nulla tempestatis habita ratione, per æstus per frigora, incertæ exiguæ prædæ spe sub die vagantur hyberno maxime tempore, quando feris anatibus insidiæ struuntur. Iam canes secum ducunt, jam accipit, rem manu ferunt, jam retibus, amitibus aliisque decipulis ad ficedulas, perdices, coturnices, alaudas, &c. capiendas accommodatis, onusti incedunt tum retia operose explicant, falconis vel accipitris volatum observant, redeuntem anxie expectant, ac sæpe media hyeme, per flumina per nives totum diem sequuntur, non sine valetudinis discidio: completo die vix unam, aut alteram aviculam, domum reportant. Quod si ineat rationem ejus quod in falcones, canes, recta aliaque instrumenta inpendit, videbit sine perspicillis secum ratione insanire.

Anhe-

Anhelitus felium veneficium.

Pravus est anhelitus felium, novi enim quosdam, qui cum noctu in lectis feles secum habuissent, & in lectum ab eis aerem inspirassent, hectica febris & marasmo tandem consumpti perierunt. Nec ita quidem in monasterio quodam, ubi permulti catti familiariter nutriebantur & in cœnaculis cubilibusque, & Lectis frequenter erant, adeo plerique infecti sunt, ut intra breve tempus, nec missa nec verspera eo in monasterio decantarent. Ex his intelligere est, quam minime fabulosum sit, quod vulgus dictitat, feles infantibus esse exitiales: ipsorum enim ori toto corpore incumbentes, fuliginis exitum & thoracis motum intercipiunt, ac pesti fera, quande se demittunt, aura, & ex halatione renellorum infantium spiritus, inficiunt & præfocant.

Cum mulieribus infecundis quid agendum?

R. Mitte illas ad Thermas Badenses

denſes & reſerit in vado : de hiſ e-
nim thermis ita poggius Florenti-
nus Leonardi Aretino ſcribit : Nul-
la (inquit) in orbe terrarum balnea
ad fecunditatem mulierum magis
accommodata eſſe : innumerabi-
lem multitudinem nobilium &
ignobilium, ducenta millia paſſuum
eo venire non tam valetudinis quam
voluptatis cauſa. Omnes amatores
omnes procos, quibus in delitiis vi-
ta eſt poſita, eo concurrere, ut fru-
antur rebus concupitis, multas fæ-
minas corporum ſimulare ægritu-
dines cum animo laborent, omnibus
unam, mentem eſſe triftitiam fu-
gare, quærere hilaritatem, Non de
communi dividundo agere, ſed de
communicando diſiſa. Haſ ipſas
thermas. *Auguſt. Buxbeq. epiſt. 3 ſol.*
138. conciliatrices amorum vocat.
quod ſi ſiniſtro quodam fato balnea
iſta nihil proderunt. uxores, ad
Academias mitti poſſunt, ubi om-
nium facultatum ſtudioſi facile ri-
mabuntur ſterilitatis cauſas : norunt
enim plerunque morbos mulie-
rum, preſertim ſtudioſi medicinæ,
qui-

quibus pro viva Anatomia esse possunt, facillique Labore sterilitatem abigent, fecunditatemque provocabunt.

Præscribe mihi aureum dogma.

R. Quæ supra nos nihil ad nos. Itaque auriga loquatur de curru, futor de crepidis, nauta de ventis, faber lignarius de securi coquus de jure, carne assa, elixa frixa de brassica & de omnibus ad culinam pertinentibus.

Ubi visuntur quam plurimi cornuti.

R. Nullibi magis quam in Italia & in primis venetiis: ubi enim mercatores ultra annum peregre profecti, inferiorem corporis partem, instrumento quodû ex ferro & chalybe confecto, & Gossipio artificiose refecto circumdant & obseratam relinquunt, sed quam vanum hoc sit, palam est.

Mus miser est antro, qui saltem cluditur uno.

Sie wissen mehr löcher als eins in vitam nam-

namque, custodire æque difficile est,
quam in ferventi sole gregem obser-
vasse. Et licet eas custodiretis, non
secus ac pater Acrisius suam Da-
naem.

*Quam turris aenea Robusta-
Que fores, & vigilum canum.
Ex cubis manebant. Horat,
lib. 2. od. 16.*

Imo Wann jhr sie an die seite henger,
Wie ein Fuhrmans tasch, consium tamen
invenient, quo vos eludant certius
namque est, si nullis repagulis clau-
derentur, fortassis fideliores essent,
sed si Argum apponas, aut Atlantem
custodem constituas, erumpet ta-
men & evadet maneat potius quili-
bet domi, ne longæ ipsius expecta-
tiones pertæsa, uti Clitemnestra cum
servis, qui tenentur operas Domini
præstare, se commisceat, *Den wenn
jhn dasz fleisch hebt an zu jücken, suchmen
sie was da ist, & secundum Bechman-
num.*

Non

*Non herbis hic fit regidus quos edu-
cat hortus nova liena Carne opus
est illas si saturare velis.*

Hinc etiam Dianira anxie con-
queritur, quod ob crebram mariti
absentiam, ea voluptate destituatur,
quâ aliæ mulieres tolerent oblecta-
ri, qua ratione & viduam se nominat.

*Vir mihi semper abest, & conjuge notior
hospes.*

Monstraque terribiles persequiturque feras.

Ipsa domo vidua, notis operosa pudicis

*Torqueor in festo ne vir ab
hoste cadat.*

Certè, quo sæpius mariti profici-
sunt, eo sæpius uxores eorum
obliviscuntur, unde Helena mane-
lai uxor de marito absente conque-
ritur,

----- prorsus ne sola jaceret.

Hospitis est tepido nocte recenta sinu,

Scitum Demadis dictum.

Cum Athenienses vellent Alex-
andro divinos honores impendere,
dixit

(91.)

dixit Demades, videte (inquit) ne-
dum calicem custoditis, terram amissam.

Est ne ducenda Aulica.

R. Nullo modo: caveat sibi qui
liber ne ducat talem; Den sie flogen ge-
meiniglich mit zerbrochenen geschirren zu ju-
biliren. Moneo harum sectatores, ne
semper amabiles sperent nescii auræ
fallacis, nec nimium illis fidant, sed
mucronem alio vertant.

Nam aulicæ. ancillæ thermiis &
balneis inservientes, meretrices &
nutrices sub eodem militant vexillo,
juxta illud.

*Hoff-Magd, Bad-Magd, huren und
Ammen.*

Ge hören zusammen in einen stamm.

Tot enim & tam multi Equites, &
Domicelli virginum claustris &
thesauris latronum more insidian-
tur, Wie jederman an ihnen zu Ritter wer-
den, partim Lenociniis verborum,
amorem extorquent, & cum pu-
ellulis istis (Non sit, que lanæ molliat
apta manus.)

His

His saltem de rebus colloquuntur quæ ad amorem faciunt tantos obscenos sermones proferunt, quibus ipsum plutonem ex infernis producere possent, *Da sparet mann beyderseits der Ehren, unnd behilfft sich allesweil des Scandirens.* Ibi prudens & ætate confecta Gynæcei magistra (a love principium) a quot olim procis sit adamata narrat, quibus muneribus dignata, quibus blanditiis ambira. Hæc enarrat, quot munuscula ab Amatore acceperit, quot gemmas, quot monilia, quot catenulas extorsit quot strophiola, quot basia illa reddiderit. Alia commemorat singularia.

Quodam dicendi lepore, quoties nuper cum hoc vel illo collocuta fuerit, ô inquit quæ dixit eorum recordabor quoad victurus sim! Tanta pietate præditus est, adeo si cum eo dormiam, nihil incommodi mihi illaturus est altera illius sermonem interrumpit & de Comædiis tragicisque incipit quisque melius suam personam expresserit, facete dijudicat. Tandem dicessa gynæcei magistra

gistra pamphilus adest, qui gliicerium suam bene absolvit : Hisce sermonibus tempus terunt , & quæcunque dicunt, se cum aliarum admiratione dicere putant , si recte considerabilis internum non externum Aulicarum habitum invenietis sub formosis istis pellibus turpissima monstra Latitare: memores enim aulicatum deliciarum earum non obliviscuntur, & qua, ut verum fateamur, fidelitate & integritate maritis puram virginitatem afferunt, notum est, ubi sperant se in Angliam profecturos in Hollandiam pelluntur. O quanto dolore miser maritus afficitur ; quoties cogitur legere *Mathiam de Afflictis*, dum illa legit *Ioannem in extravaganti- bus* ferenda omnia , dissimulanda haureitates, & patiendi factus. Quod si maritus extravagationes prohibere velit incipit illa stomachari & rixari *Wirst mit Schelmen und Dieven um sich, sonderlich wenn sie Margaretha heist derversien* den Teuffel die hollen zu eng machen *Margarides septem spoliasse feruntur Avernum*. Interdum , cum amatoribus paciscuntur, ut maritum bene con-
 rusum

rusum & communibus impensis delumbatum remittant, quod injuriam sibi factum viciscantur & vindicent, eos adamate occipiunt, quos antea nihil pendebant.

Unde Ovid. lib. 2. de arte amandi non immerito de ira fæminarum ait

*Sed neque fulvus Aper media tam servus
in ira est.*

Fulmineo rapidus dum rotatore canes.

Famina quam.

*Cur canes sublato altero pede posteriori
mingunt.*

R. Ne sibi urina calceamenta contaminent.

Historia jucunda de quodam Italo.

Italus quidam opulentus, cum stipem optimam mendico erogaret, mendicus illi gratias egit, multaue fausta homini precabatur, atque inter cætera optabat, ut angeli animam ejus in paradysum veherent: dives aversatus hoc votum, respondit piu sero, chepo effer, dest, ferius quam fieri potest: divitias suas cognitas,

gnitas , cælestibus ignotis & adhuc
sperandis præferens.

*An alterius uxoris custodienda absen-
te marito causa nos solum de die sed
etiam de nocte adesse cogitur ?* +

R. Negat id Non. 1 34. cap. 9. Ve-
rum nos contrarium asserimus valde
enim periculosum solum dormire
præsertim sexui fæmineo , propter
lemures , spectra nocturna , iucubos
à quibus valde infestantur , qui timi-
dum muliercularum animum facile
consternare possunt sic hæc ex nimia
solitudine oritur melancholia , quæ
difficulter curari potest , ergo eum ut
proprium corpus defendere tenetur.
Multæ fæminæ inveniuntur , Quibus
talis consuetudo innata est , ut ne
unam noctem solæ dormire possint ,
nec illud ullo modo evelli & eradi-
cari potest , qui vero id fiat nos
latet , siquidem non omnium re-
rum ratio reddi potest , præter quod
dicimus , tantam consuetudinem
iis esse alteram naturam , & prop-
terea.

Natu-

Natura sequitur semina quisque sua.

Circa hoc tamen estote providi ut hanreizetis in occulto, ne habentis mercedem vestram in propatulo. vitam enim qui in amoribus habet, os habeat obseratam oportet, *Gu. Horol. prin. l. 2. c. 12. Mann musz schweigen wenn einem Barmhertzigheit widerfahren ist.* Facile enim contingere posset, ut te repudiato alter admittatur.

Historia de Rege Philippo.

Regi summo Philippo obviam factus mendicus petiit largam elemosynam quia frater ejus esset, quaesivit rex ex qua parte, de Adam inquit: rex jussit ei dare nummulum. Et cum hic diceret, hoc non est donum regis fratris, respondit rex: si omnibus fratribus tantum darem, nihil penitus retinerem.

Queritur: an quis cum sponsa nondum ad maritum deducta hanreitatem committere dicatur?

R. Qui-

R. Quidam negant : Nos affirmamus *arg. l. 13. § 3. ff. ad l. Iul. de Adulte.* & verbum, plectitur, ut facit *l. 1. de v. §.* Concedimus quidem, quod uxor Domini non sit ut est textus *l. 12. ff. de ritu Nupt.* uxor tantum esse intelligitur in his, quæ ad ejus honestatem pertinent, & non nuptiæ duntaxat verum etiam spes nuptiarum violati non debet, & quamvis carnaliter non cognoverit, *Ist noch nicht mit der ledern seil drüber gewesen,* tamen ipse uxor est & sponsus æquè ac maritus subiectum patiens & bonus vir diceretur. Et quis ignorat cingendum haberi pro cincto, moribundum pro mortuo, condemnandum pro condemnato, sponsam copulandam pro copulata, repudianda pro repudiata, *Gad. de v. §. ad §. 12. nu. 15.* Alii distinguunt inter sponsalia de futuro & de præsentī, ut faciunt canonistæ in *c. pen. x. de spons.* quam tamen distinctionem ulus fori hodierni non observat, ut notat *Trent. de nupt. lb. r.*

Locus Diogenis in Aristhenem.

E

Dio-

Diogenes, ita in Aristhenem magistrum iocabatur: ipse me pauperem fecit ex divite, & pro ampla domo fecit in dolio habitare.

Pæna Hanreitatis quanam?

R. Licet apud multas gentes gravis pæna constituta erat Hanrificis, tamen Germanos ullam pænam illis constituisse nullibi invenio. Apud Ægyptios illis virilia exsecabantur, alibi naribus amputabantur *Diodor. Sicul. lib. 2. bibl. cap. 3. Epigr.* Apud alios pilorum evulsione puniebantur pæna quidem ridiculosa, sed tamen ignominiosa. Apud antiquos germanos mos fuit, ut rebellionis seu conspirationis in Imperatorē Rom. rei, canem imperii, ignominiose in dorso gestarent. *Spang. in Chron* Interesset Reipub. ut singulis diebus fœdic, spectante universo populo duo cornua cervina capite gestaret *Cornutus.*

X *Mulieres & virgines qui illibatas
conservare velint quid faci-
endum.*

R. Dili-

R. ;Diligenter sibi caveant ab illis, quos vulgus vocat studiosos sive studentus, adeo enim rapax est hoc genus hominum, & ita salutem mulierum pariter ac virginum insidiantur, ut fidem omnem exsuperet, circummeunt eas ut rugientes leones, occasionemque quarunt qua mulieribus virginibus impune possint imponere, tam humaniter tam amice segerunt, ut putares esse parvos angelos, cum revera sint meri Diaboli, in pellibus ovinis ad vos veniunt, intrinsecus vero sunt lupi rapaces; *Sie zerbrechen den Hasen, und lassen euch die Scherben aufz. lecken*, Sæpe ad templa non quidem orandi gratia veniunt sed ut uxores vestras filiasque, quæ in uno tertio cum illis conveniunt, spectent & videant, nutibusque vel gesticulationibus amorem suum illis patefaciant. Et si caveæ illas incluseris, ut Taberlanus rex Scitarum *Munst. fol. 1. 4.* vix ab harum harpyarum incursu essent securæ. Quilibet igitur hunc versum in frontispicium domus suæ scribat :

Wer sein hausz wil halten keusch und
rein,

Laßz kein Studenten und Huren hin ein.

Didicerunt enim ex Terentio studiosi, Quod non sit vitium adolescentem scortari. Quando ergo ex accidenti videtis illos domum vestram introeuntes, scitote quod non orent pater noster *Bald. in l. natal. ff. de probat.* Nam Veneri studiosos esse deditos ex eo patet, etiam si in domum conductam meretricem ducant, non tamen possint inde expelli, cum locator debuisset prius, considerare, quod studiosus non viveret castus *Bald. in l. eadem c. locat.* Deinde cane pejus & angue fugiatis copulatrices, vel conciliatrices *Koplerinnen*. Quod si videatis ejusmodi sinistrae famae mulieres domos vestras intrantes, cogitate quod finis instet, & quod de nostro corio jam Ludatur, solent enim esse juvenum Mercurii *Pest-potten*, Postilion, vestrae famae insidiatrices, & quantum possunt, alias reddere sibi similes satagunt. Interdum etiam citantur à propriis
soro-

fororibus & ancillis adexercendam
erga bonos maritos infidelitatem
expellite itaque illas, vobisque &
uxoribus vestris consulite, ne post
hac cum Euripide dicere cogamini:
malarum fœminarum introitus me
*perdiderunt, quæ mihi loquentes vos blande
persuaserunt sermones.*

Abstrahite etiam uxores filiasque
vestras ab illis hominibus qui in ver-
sis spurci, *Die schandieren, oder mit der
Sâwen zu Markt gehen.* Corruptunt
enim bonos mores colloquia prava.
unde Romulus legibus cavit, ut qui-
cunque, in præsentia mulierum u-
sus fuisset sermone lascivo, non
secus ac homicida pnniretur, &
etiamnum die iudice nostro L. 15.
S. 16. 17. 18. 25. ff. de injur. Huc re-
fer quoque cantiones obscænas.
Item picturas, quid illæ efficere
possint. Terentianus ille Cherea satis
innuit T. dr. in Eunuch. Act. 3. Sc. 5.
Et Propert. lib. 2. Ekg. Hanc reitatis
originem obscænis picturis attri-
buit, quandoque has intuen-
tes in libidinis cogitatio-
nes ruant.

*Quæ manus obscenas depinxit prima ta-
bellas.*

*Et posuit casta turpia visa domo :
Illa puellarum ingenuos corripit ocellos.
Nequitiaque sua noluit esse rudes.*

Hinc merito Aristoteles publi-
cam pœnam stabilivit pictoribus ,
qui talia proponunt , quibus libido
inflammatur , & Hanreitas propa-
gatur.

Convivia, quoque , & spectacula
publica, qualia sunt. *Abendanz, hoch-
zeiten.* Comedien, etc. Quodam mo-
do Hanreitatem dilatare solent , *arg.
l. 2. c. de Repub.* Hoc cum suo dede-
core expertus Impius Aurelius, cujus
uxor Faustina invito marito specta-
culis quotidie intererat, teste *Gueva-
ra Harol. princ.* Hanc ne Imperator
offenderet Amasios ipsius ad summa
officia, promovit. Huc res pexit O-
vidius Veneris ille triumphat :

----- *Ludi quoque semina præbent
Nequitie.*

Sublatis namque spectaculis cho-
ræ incipiuntur, *Damusz der pücklichee
harrffen*

harffen peter auff seijn. Hic cum illis libere loqui licet, palpitare, osculabasia & suavia figere, mordicus detrahis caligis & nudato capite delambere, hic divaricatis tibiis artificiosè bibitur *Arsch kerbenbier* ex bona charitate in fraternitatem & sororitatem. Hic incertarum esse solemus manuum, *Hier gibst blinde griff*, interdum etiam *ein zuchtigen Ehrengriff*, easque sursum versum in omnes angulos inferere & immittere in more habemus, & frequenter tanquam oves erramus, præsertim si lumina intercidant ad latebras, ubi liberiuscule omnia sine periculo peragi possunt, confugimus, ubi ut *Virgil. lib. 1. Æneid.*

----- *Cijthera crinitus lopu*

Personat humana, docuit qua maximus Adam.

Quod si non saltatur vel bibitur etiam præsentem marito sicca & inani tussicula *Ehum Ehum*, oculorum nictu, sculptritione pedum, compressione & tactu manuum, quæ solet esse fallax, propinatione poculi, fur-

tiva oculorum luxuriantium molli-
tie, vel aliis indiciis affectum suum
declarant (videatur hic, *Eleg. 4. amor
lib. 1.* ad quem omnes amando ut-
pote hisce temporibus admodum
utilem & necessariam.) Interdum.
maritus ab Amatore inebriatur ut
neque oculus neque pes; suo officio
fungi possit, domum deducitur quem
uxor ne forsitan cadat, comitari vult,
attamen precibus emollita manet,
benedictionemque expectat, quæ si
commode ob præsentiam aliorum
impertiri non potest, ad ædes Lotri-
cum & nutricum (*Bei denen die Ehre
gemeiniglich auff holt/eren Sulzen gehet*)
Se conferunt, ubi actio de commu-
ni dividendo intenditur, per quam
corporaliter fit rerum divisio *L. 2. h.
1.* Cui adhæret actio de in rem ver-
so. Nonnunquam tubicinibus præ-
cuntibus, uxor ab Amatore domum
deducitur, vix crapulam concoxit,
surgit de lecto maritus, & uxorem
excipit, affert bellaria, poma, pyra,
nuces.

Castanea molles & pressi copia lactis.

Ficus,

Ficus, mala punica, persica cerasa, sacrarum panem S. Marci confectum, seu, ut ille vocat, defectum (quæ tantum differunt ut causa & effectus) omnis generis, Caseum, & si illibenter uxor videat, quia.

Abbreviat socium quem diligit illa.

Tammenne amorem suum prodat, clanculum ipsius esum ipsi desuadet, vel etiam aperte, quod nimium officiat valetudini, propter difficilem concoctionem, *sey zumachs ungesund*, Euge bone cornute, ita sunt excipiendi hospites, ita tui rivales affer vinum, infunde, salta, & talem tegere, qualem volunt.

Tandem cum tempus discedendi videtur hospes, hospitem ad posticum comitatur ut maneat rogat, satis adhuc superesse temporis ille se excusat, alio tempore reversurum se ait. Hoc facto illius domus arctius obsidetur quam olim Carthago à Scipionibus, tum circum ambulant rivales, unius ejusdemque rei confortes, fenestras inspeçant, parietes transcendunt, ad fores excubant per

E s

tran-

(106.)

transenniam sollicitant regulas dei-
ciunt angulos obsident, dicterra
scribunt, conficiunt cantiones ama-
torias cithara pulsan*t heckerling und*
haberstroh, cantionem gratiani, & alias
innumeras astutias ex cogitant, quæ
omnia in pulchritudinem tuæ uxo-
ris tanquam scopum diriguntur, ad
tui vero redundant opprobrium &
dedecus quod si parum maiestatem
tueri conatur maritus, *Fahrt sie auff*
als ein furtz im bad, quam me putas ego
credo te me meretricem esse existima-
re, amicis & cognatis meis ista di-
cam, si aliquid in animo haberem,
te revera spectatorem non appone-
rem, &c. Quid vero ille seipsum &
horam nativitat*is* incusat, hospiti nu-
per suo uxoriq*ue*; omnia dira pre-
cata interim tamen nutrit murem
in pera, serpentē in gremio & ignem
in sinu.

*Medicina ad tollendos fatores an-
helitus provenientes à cibis qui-
busdam.*

Secile ne tetros porrum tibi spiret odores.

*Protinus à perro fac mihi cape vore*s*.*

Denuo

Denuo fatorem si vis depellere cape

Hoc facile efficient allia mansa tibi.

Spiritus at si post etiam gravis allia restat.

*Aut nihil , aut tantum pellere mirda
potest.*

Quinam sunt nimium audaces?

R. Qui lupum in Ianuario non
timent, rusticum in carni sprivio &
sacerdotum in jejunio quando con-
fitendum est.

*Vir bonus à quibus libris uxorem ar-
cere debet?*

R. A Lectione Amadisæi, Ovi-
dii de arte amâdii Eurioli & Lucre-
tiæ Darten societatis , equitis ponti,
Galmi, Baptist de campo frogoso,
præsertim vero fugiant Ioannis
Bocatii librum, quem Cento No-
vellarum inscripsit. Hic enim ma-
gno interstitio cæteris post se reli-
ctis æternum nomen sibi compara-
vit: hoc enim lecto & Theoriæ fun-
damentis feliciter jactis, quam feli-
cissime praxin exercere possunt, ni-
hil enim aliud sunt quam callidissi-
ma Hanrificarum stratagemata &

(108.)

strophæ , & nulla unquam fœmina
fuit, quæ non ejusmodi Lectionibus,
& historiis ad furorem adacta fuerit,
quia in illis miscetur utile dulci.

*Cur posteriora hominis tam turpem
habent fatorem.*

Respondent quidam quicobſte trix
neglexit eam partem, nec ſatis abluir.
Alij autem huic ſententiæ plurimum
refragantur : nam aer illius regionis
ita peſtilens & fœtidus eſt , qui cum
locum occupavit , & ventus qui
perflat non locus ipſe.

De quodam ſuſpenſo , qui an-
te mortem tumulum ſibi conſtruxe-
rat.

*Hunc ſibi Belneſis tumulum quem cernis
inanem.*

*Struxerat , iuvidit cui loquens tumu-
lum.*

Debueret certe ſort ſiſoret omnibus aqua.

Tardius hic fieri , vel prius ille mori.

An poſſit uxorem repudiare maritus.

*Si forſam Amatorem cum ea Lu-
dentem invenit ? quem luſus inter
pratan-*

præstantur manuum in sinum im-
missionem (hand schuchmachen)
nastrates vacans , aut ad pectus e-
jus , vel ad alium locum , unde tur-
pe esse possit ?

R. Affirmant quidam *Borch. cap. 8. de feud. nun. 28. Rosenthal. cap. 10. con- clif. 54. & Thomæ Cant. Oscula quin- tam viam ad amorem vocat* Nos ve- ro illis contradicimus , omnes que prædictos refutamus : requiritur e- nim ut in ipso actu & in rebus vene- reis & in ipso facto deprehendantur , seu ut plautus ait , corpus corpori in cubarit. *Air. 4. sce. 4. in Amphitri. ve- lut. lucian in Eun. cum reperiri ha- bet membra in membris , verum apa- ge illos cum rigido iudicio , ablegen- tur ad Garamantas , Indos , & Æth- nuos fratres , quibus in ferendis car- bonibus , usui esse possunt.*

Quinam optime Viros fallunt ?

R. Uxores hospitum , *Gastgeberin*
Hæ enim ex tam variis peregrinan-
tibus unum atque alterum ad mit-
tunt ;

tunt; habent enim neminem quem timeant, quia in uno loco diu moratur.

Queritur num id facere conveniat :

R. Rationem dubitandi move-
Politici quia peregrini officium ni-
hil præter quod tuimuneris est age-
re, nihil de alio inquirere, minime-
que in alterius messem falcem im-
mittere. Est enim pacis publicæ tur-
batio, cujus pæna est Bannum. Alii
aliter suam sententiam probare ni-
tuntur exemplo maerini, qui obstu-
pratam vi hospitam diro mortis ge-
nere duos milites affecit, ut capito-
linus refert. Nos distinguimus inter
id quod fit licite, & inter id quod
fit coacte, Hospita enim si ad con-
cubitus nos invitat, omnino illi ob-
temperandum, suscipit enim nos fo-
vet, cibatur, & omnia præstat, quæ po-
test. Nos igitur decebit ut favorem
favore compensemus, & duplicem-
mus, fortunamque quæ sese offert,
non omnino despiciamus. Tale di-
versorium fuit olim Antverpiæ *zu*
Tausende mitteln, in quo nihil, quod
ad

(III.)

ad voluptatem tum corporis, tum animi fecit, de fuit, und da der wirt ein hanreij ist, sichen die Gäste gerne ein. Deinde si aliquid supererit, si triorches eris, potes paululum ancillæ communicare, ut illa etiam habeat, quo tui reminiscatur. Fontes enim tui diriventur foras.

De quodam Heluone.

Heluo quidam pupillis à magistratu datus tutor, cum patrimonium illorum universum absumpsisset &, iussus tutelæ gestarationem reddere, nihil, super est, hanc rationem accipite, aliam nescio verum magistratu urgente, ut libellos offerret, qui acceptum continerent & expensum, illos primò ostendit, deinde podicem, illic recepta esse subindicans omnia, hic exposita.

Hanreium faciens quo nomine est indigitandus.

R. Quidam eum vocant Domesticum inquilinum *hausfriban, verwalter, hausz-genossen*, quod frequenter domum tuam adeat, Alii eum vocant
Ami.

Amicum , sed is qui clam & invitus alterius ejus occupat, amicus nō est, diverso tamen respectu esse potest. Non nulli hostem , sed perperam. Hostis enim is est , qui nobis , aut nos illi bellum decrevimus. Privati verò sibi bellum denuntiare nequeunt : regale enim est , & summo principi ex natura majestatis in se considerata soli competit. Aliqui Cucurbitam vocant, sed male siquidem id devasallo uxorem domini hanreizante dicitur. vocabuli hujus derivationem *vi. de ap. Cala & Hort feud. in verbo Cucurbita.* miramur valde quod veneranda antiquitas in perscrutando hoc vocabulo non fuerit curiosior latinissimo vocabulo nos vocamus Capellanium, vicarium , seu ut munistero libet matrimonii coadjutorem *Ehe b. lffer unbesoldete* substituit, qui cessante marito onera matrimonii supplent.

Scorta cur alicubi per convitium pulmones appellantur.

R. Quia vilia sunt aut vento quodam

dam turgida , & vere vana. Cum matrona quædam puellam lascivientem hoc verbo criminata maledictiæ pænas dedisset , gravi insuper adjecta multa , si denuò verbo mulierem lacefferet. verum non ita multo postcum excandesceret , quo pænam effugeret , periphrasi quadam usa ejusdem convitii. Et quid, inquit, ego te nominabo? Caro es, que egreditur ollas constat enim id genus intestini in decoctione tumescere, & sic plerumque lebetes transcendere, ut vi sua erumpat, ac deiiciat etiam opercula.

Uxores hanreiz antes quomodo debent appellari.

R. Hanrifici certant, & ad huc sub judicelis est.

Meretricis nomen (quod genus hominum sine præfatione honoris nominari nequit) illis non comperit. Nam hæc à merendo dicta est. Ulpiano dicuntur practicæ seu puestuariæ *Ebnehren sich mit der hand, da sie auff sitzen* , pecunia suam exercent militiam multorum libidini servit,

servit, & est vidua, ut pote, quæ
 23000. virorum absorbit ictus.
 Hæc nulla accepta pecunia, sed a-
 moris, qui est furoris species, & be-
 nevolentia causa hanreizat: Econ-
 tra meretrix se prostituit in silvis, ut
 propter Noribergam, *im Neuen wald*,
 quem locum sæpius inviso. *Liplia*
auff dem Rubelt, da sie das grasz mit den
hintern abmaijen, Vnde vocantur Niim-
 phæ silvestres, pecora campi *wald*
Göttinnen. Antverpiæ *in die lepelstraat*,
 ubi de nocteque meretricū cochlea-
 tiones visuntur, Francofurti in foro
 piscario, &c. Hæc vero est inviola-
 tæ existimationis, quia amoris vi
 cuncta solis amantibus sui copiam
 facit. Errat igitur hic *Connanus lib. 8.*
cap. 13. Qui illam meretricis nomi-
 ne indigitat. Rectissime ab Ovidio
 & aliis vocatur *Amica*, cum quibus
 consentimus & facimus.

Hanreitas quid est?

R. Est vocabulum mere Germa-
 nicum, sed in latinatam jam olim
 degeneravit, ex antiquissimo voca-
 bulo han qui est Gallus, & voce,

Rein,

Rein, quod *cherea*, sive *Daniz*, quasi dicas, Galli choreus, nostrates vocant *hanrein geschlossene gesellen*, monte cuculos vocat, item Cornutos; cornua enim gerunt satis manifesta & conspicua, extra pileum sæpe protrubantia, & ne omnibus appareant, pileum non detrahunt etiam si aliquem pratercant, & hoc est verum Hanreicæ gravitatis signum, Conveniunt in hoc cum Gallis, quia licet gallus proprias uxores habeat, quæ tamen etiam ab aliis visitantur, ita & hi licet proprias uxores alant, ab iis etiam alii admittuntur viri. De cornua ferre, multi multa scripserunt. Niceph. lib. 2. de impere Andr. Constantinii. sic inquit: Longe alia fuit Andronici luxu & libidine præditi intentio, qui cornua Cervorum, quos venatus erat, insignia & rare aliquid habentia in porticibus fori suspendebat specie quidam ostentande magnitudinis ferarum quas cepisset, cum revera civitatis mores & uxorum, quas ipse corrumpebat lasciviam notaret. Atque ad multas gentes (opinor) promanavit, ut qui malitia vel injuria suas conjuges adulterari sinerent, probroso sane convi-

convitio cornua ferre dicerentur, Germani injurium rei verbo leniori mitigantes vocant *Einen frommen ein falsigen mann, der seiner frawen nicht genug thun kann.*

Cur femina amant brassicas?

R. Propter earum acrimoniam. Nam mistæ cum farina lolii provocant earum annos, dies & menses, modo iis utantur per modum suppositorii. Hæc est vera *Androgijna* composita ex duobus culus, & quatuor natibus messiores per postam in corbe huc vini, ut hæc nova vobis annuntiarem. Credite vera dicenti veritas nulli cedit. Caput capiti opponam sicuti cerevisiarii exportantes vasa, putatisne me vel fugere? nullo modo apponam potius frontem fronti imo barbam barbæ sicuti duo podices, qui bellum gerunt: ô quam libenter surdus talia audiret!

An non omnis mutatio bona?

R. Mutatio bona est que vergit in meum commodum. Si mea bursa inanis esset, vestra plena pistolettis,

lettris, si ego essem alinus, vos do&ai,
per me fiat mutatio stante pede, &
ero plane novus homo. Item si tu
habetes fæminam pulcro vultu, ego
vero Hecubam aut aliquod reme-
dium amoris, vellesne mutare?

Quid est vetula?

R. Est antiqua dementia, Har-
pya, Diabolus in veste fæminea, &
ut omnia uno verbo complectar, est
concionatrix loquacula, quæ non
Evangelium, sed convitiis plau-
stra evomit.

Quid est pedagogus?

R. Est advocatus Lutosus, col-
legii pestis, cujus supellex est biblio-
theca, qui cænat mane ne de nocte
permerdet lectum, qui totius colle-
gii anitergia colligit ut pultem ave-
nariam calefaciat & pugillum u-
num carbonum lucrifaciat, est al-
ter Euclio. Est miles animosus,
qui statim hosti calcanea suorum
sandaliorum vertit & sese salvat
in gymnasio Iure per tabulam ra-
sam Aristotelis, per Bucolica Virgi-
lii, per veneris nates, per testi tu-
culos

(118.)

culos Saturni, per pecus Melibæi, breviter per omnes autores tã Latinos quam Græcos, rem ita sese habere.

Quid est advocatus?

R. Advocatus est, qui amat ducatos, eosque pluris facit ipso sacco mendicorum etiamsi confectus esset ex finissima tela Hollandica. Advocati raro visuntur in hospitiiis, sed sæpe sunt in domibus suis & alibi consultando, libenter audiunt cantilenam *Dammi*. Hic dator illis adhæret in matrice animi ab æterno. Natura advocatos fecit ex argilla tam pulchræ madefacta ut nunquam habeant manus frigidas & ideo idonei sunt conficiendæ glaciei tam in æstate quam in hyeme. Advocati videntur quoque titulum veneris sed tribus perspicillis.

Musca culinaria quænam?

R. Est Dominus *parasitus*, Germanice *Tellerlecker*, qui cibum è flamma petit, qui constringitur non funibus, sed farciminibus. cujus uxor pro

pro uno ovo cum matre sua, bursam naturalem seu vulvam venalem habet. Iam incitavi ad risum asinos clamore magno, uti vos estis testes.

Historia jucunda de quodam sacerdote.

Quidā sacerdos suis rusticis con-
cionaturus dixit, *salutat vos Lucas medi-*
cus. Ut habent sacre literæ sed postea
præ pudore ita obstupuit ut ne unum
quidem verbum ulterius enarrare
nequerit, illud ipsum subinde repe-
tens, tum ex senioribus unus assur-
gens, dixit, habeat gratias, atque si
quando ad eum reditis, dicito & illi
nostro omnium nomine plurimam
salutem.

Pueri quomode sapientes efficiendi.

R. Podicis cappa illis detrahenda
ipseque podex virgis cædendus, ita
enim sapientia è podice ad caput
evolabit.

Supellex pedagogi quanam.

R. Est ferula sub axilla cum bi-
bliotheca, quæ constat ex. Despau-
terio

(120.)

terio impresso tempore laurentii vale
sed siste gradum lector alteratissi-
me, (hem literatissime volebam di-
cere) Bonum mane, bonum serum
hoc est saluto per totum diem.

*Virgines cur libenter nubunt furis
peritis.*

R. Ut juris Mystes jus fas rectum.
que ministrat.

Virgo sic rectum semper amare
solet.

*Quonam in loco plaris venditur
aqua.*

R. Vbi caupones vino exotico
aquam admiscentes, enim aqua vini
etiam cari pretium potest contin-
gere.

Cerevisia unde dicitur.

R. Aliqui dicunt, cerevisia quasi
cereris vinum. Alii sic:

*Vnde sibi ducat quæris cerevisia nomen,
Quod cerebrum invisat sepe Sabille
tuum.*

De

De Potatione.

*Ad primum morsum, si non potavero mor-
sum.*

Gaudia sunt nobis maxima dum bibo bis.

*Ad trinum potum letus sum, dum bibo
totum.*

Letificat quartus cor, caput, atque letus.

In quinto potu, vasto potamus hiatu.

*Dulcis & ipse cibus dum bibo sex vici-
bus,*

Potu septimo letus sum corpore pleno,

O nos felices octo bibendi vices.

Nona cherubinis pingit potatio nasum,

Si decies bibero cornua fronte gere.

Vndenaque vici tibi prabibo dulcis amice.

Et bis post decies est mihi tota quies.

Postea dico satis sed cum potavero gratis.

Tantillum digitum letus eo cubitum.

De scorto.

*Corpus, opes, animam, consortia, fœdera,
famam,*

*Debilitat perdit necat, odit, destruit au-
fert.*

Dies macilenti quinam?

R. Sunt dies jejunii in quibus sa-

F

tura-

turamur pane cælesti , cibo spiritua-
li coque levi , qui non generat per se
in stomacho crudilitates sed tantum
per accidens.

*Hymnus in quo omnes nota musica les
comprehenduntur.*

*Ut queant laxis Resonate fibris Mira
gestorum Famuli tuorum Solus pol-
luti Labiis reatum, &c.*

*Igniaria & sulphurata quibus odis
sunt?*

R. Amatoribus & furibus. Ama-
toribus, quia laxato fræno opus suū
peragunt sine tympano , candela &
candelabro : furibus, quia clandesti-
na eorum furta illuminant & in lu-
cem proferunt.

Hercules in quo peccavit?

R. In eo quod occiderit scele-
stum *Cacum* qui plane imberbis erat,
primogenitus ac quasi recens exclu-
sus *Wie ein jung hun das Erst auß den Eyer
Schalen kumpt.*

Histori jucunda de paracho.

Mili-

Milem puerulum è baptismatis fonte suscepturum, parochus interrogavit, Domine miles tunc idoneus es huic muneri substinendo, ad quod miles, puto quod sic tum parochus nostine præcepta Dei, ad quod miles quidni: tum parochus quodnam est primum præceptum, respondit miles non vorabis, *Du solst nicht fressen* erras perverse miles, inquit parochus, primum enim præceptum est, *Non habebis Deos alios in conspectu meo.* Imo regerit miles, Dominatio vestra fallitur; Nonne enim Deus statim acreatione præcepit: *De Ligno scientia boni & maline comedas* Gen 2. Tum parochus ô miles magna est fides tua superas me eruditione vel potius astutia.

De Martino.

Martinus chlamydem pro paupere dimidiavit.

Ut faceremus idem nobis exemplificavit.

Secreta quinam aperiunt?

F 2

R. Si

R. Si secretarum seriem vis noscere rerum.

Ebrius , insipiens , pueri dicent tibi verum.

Epitaphium insigne incerti auctoris.

Pastor , arator , eques , colui , superavi.

Capras , rus , hostes , fronde , ligane manu.

Incerti auctoris.

Ex minimis , vitium , calum modulamina , castra ,

Venit , alit , penetrat , mitigat , exuperat.

Seditio , requies , aratio , cena , favilla.

Maxima , longa , brevis , semibrevis minima.

Quare multi ad magni honores mundanos perveniunt.

R, Hoc sæpe fit ob commodatam domino uxorem. Hinc hic fit secretarius ille senator , hic comes , & iisdem artibus à magnatibus multi præpinguia venantur officia , uxores quæ ob id non immerito superbiunt , quarum radiis maritus fulgeat. Item se illas esse , quarum amore princeps gau-

gaudeat, dicunt, nullam, ex Domini
hanreizatione fieri impudicam ea-
rumque maritos, qui eneptis Hirci
videri possent, ita excellere aureis
cornibus, ut dignitate cunctos ante
cant *Paul Iovius in vita galeacij fortie,*
& à prudentibus nulla alia compen-
diosior via ad honores adipiscendos,
quam hæc ipsa habetur. Exemplo
luculentissimo nobis erit historia
Eurgali ab Ænea silvio conscripta.
videatur hic ulterius, *Neviz. lib. 4.*
num. 82.

*Possunt ne mulieres peregrinari illas
pudicitia?* —

R. Vix quidem: quia viæ terun-
tur ab omnis generis hominibus, qui
prætio illecebrisque, nec non vi
Hanreitatem experunt? Sic' Dina
Genes. 34. & Angla illa, de qua Sylu
epist. is peregrinationis fructus
uberrimos protulerunt, & Comi-
cis frequenter peregrinatrices sini-
stræ sunt famæ: nam benè sciunt,
absente fele saltare mures. Imo in
peregrinationibus adeo fiunt appli-
cables, subjectibiles, tractabiles &

crassibiles, ut Theologiæ studioſis
pro cathedra quam conſcendant Iu-
riſtis pro pulpito, cui corpus impo-
nant & medicis pro vivæ Anato-
miæ, ſubjecto, ac denique nemini
non inſerviant.

*Carmina in quibus omnes prima lite-
ra incipiunt ab F.*

Famellas furtim facies formoſa feſellit.

Fortuito faciens ſerventi furta ſurore.

*Fur foricas fertur ſutuens flagroque feri-
tur.*

Carmen jucundum.

*Hircus cum pueris, puer unus ſponſa,
maritus.*

Cultello, liſympha, ſune dolore cadit,

De anu per crepitum animam exhalante.

Una animam crepitus Iana pepedit anus.

Gallice ſic.

*Vous qui paſſez, priez Dieu pour ceſte
Dame.*

Qui en peſant par le cül rend la lame.

F I N I S.

(127.)

THESES
DE
HASIONE

ET
HASIBILI QVALITATE,

De quibus sub prasidio

FABII STENGLERI
LEPORINI,

Responnente

LEPIDO CAPITONE,

Pro gradu in eadem facultate assu-
mendo.

Disputabitur

Horis Pomeridianis, vespertinis &
nocturnis, in magna frequentia om-
nium ejusdem facultatis studiosorum
ad Calendas ediles, ludiles, bi-
biles in Auditorio majori
Phantastarum.

F 4

Quis

*Qui veret Hasoni ridendo dicere
Verum,
Socratico & leporem fatuum con-
dicere lepore.*

T H E S I S I.

I Naturam hominis, prout nunc est, moresque & conversationes humanas penitus inspexerimus, videmus occurrere adhuc novam aliquam facultatem, quæ ad nullam quatuor specierum referri possit. Vnde prædicamentum illud non satis ab Aristotele explicatum esse manifestum est, sed addendum novum aliquod ens, quod est H A S I O & H A S I B I L I S qualitas.

2. Er t ergo hæc nova & quinta species, ac illi homines, qui hac qualitate ornati sunt, ex quinta essentia constant, quos ob id neque homines, nec per omnia lepores, sed mixtum quid quasi *ἀνθρωποδαΐς* seu homino lepores, sive lepore homines, aut homines hasios dicere possumus.

3. Nec pueriliter putandum hanc speciem idem esse quod passio & passibilis qualitas. Nam licet ple-

F 5

rumque

rumque in convivius Haſiones hi ſint in paſſible qualitate, tamen ſæpe numero ſunt in agibili nempe tunc cum currunt, ut inferius patebit.

4. Eſt autem Haſibilis qualitas morbus ortus ex ſuperfluitate & privatione intelligentiæ albæ in cerebro, in quo ſpiritus turbati, humores vitiati, & elementis gravitatis & levitatis immixti, confuſionē temperamentī faciunt in cerebro, ventremque gravidū faciunt iſſdē vitiſſitatibus. & pedes manuſque crebris geſticationibus. Hoc morbo laborantes haſiones aut lepores vocātur.

5. Ex qua autem terra & regione hic morbus epidemicus primò ortus ſit, variæ ſunt ſententiæ. Quidam enim ex Cæphali, quidam ex Turpeti, quidam ex Franconali, quidam ex Italica regione ad Germanos traductum eſſe volunt. Cum autem ſub iudice liſ pendeat, animadvertendum, ex qua regione contrerranei plurimi hoc morbo laborare videātur. Nam ſimilis ſimili gaudet.

6. Ex definitione verò ſupra poſita facilè intelligi poteſt, non eſſe tantum.

- tantum simplicem hujus morbi speciem, sed multiplicem. Quædam enim habibilitas consistit in spiritibus, quædam in humoribus, quædam in elementis, non secus ut febris quædam.

7. Nam habibilitas in spiritibus consistens omnium maximè conspicua est in viris magnis, spectabilibus & doctis, aut etiam in iis qui cum tales non sint, tales esse volunt: hi enim habent altos & elatos spiritus, qui omnes inferiores præ se contemnunt, sua laudant & prædicant, etiamsi aliquando graviter meriantur, & nihil nisi sententias & versus proferunt, aut jubent à se carmina conscribi, ut fiant candelabra patriæ, & variis linguis loquuntur.

8. Ut exempli gratia, cum quis in convivis bonorum virorum solus totum colloquium vult habere, & ordinare omnia in mensa pro suo arbitrio: omnia solus dirigere, qui gloriatur de sua doctrina, & tamen stultus est: qui semper vult disputare, qui vult canere, qui vult strenuè bibere, & tamen nihil horum potest,

qui multa dicit de opibus suis, semper in ore habet centum mille, millena millia, & tamen pauper socius est: qui gloriatur de virgine sua, cum vix ac ne vix quidem locum habet apud ancillam, & tandem qui proficitur omnes facultates & semper nova dogmata, novas artes Methodicas invenit, & reliqua omnia vult refutare.

9. Ejusdem farinae sunt qui in platea enfiati atque anfiati incedunt, caput jactitant, pedes ad æquilibrium movent, nasum erigunt, ac si velint in cælum conscendere, ac observant diligenter ubi quam plurimi homines convenerint, ut illos prætereant, quo digito monstrentur: ac qui nobilem se jactat cum rusticus sit, & pedessequum habet, qui ipse nunquam fuerat factus Dominus: qui que aureos annulos gestant cum adhuc non deceat. Omnes enim hæ & similes species, ex elatione spirituum, qui sunt in summo gradu, oriuntur.

10. Hasibilitas ex humoribus est quæ in sobriis nunquam est sed crescit

scit tunc cum cerebrum aut gula, vino, aut cerevisia immaduit, ut sunt omnes, qui, cum sunt sobrii, optimè se quidem gerere possunt, sed quam primum conjuncti sunt, ibi pessimè hunc morbum contrahunt. Et hæ species iterum variant secundum quatuor humores, sanguinem, bilem atram, bilem flavam & phlegma.

11. Ex humore sanguinis oritur hasibilitas quæ in risum exit, quo seipsum quis facit ridiculum, seque aliis spontè deridendum exponit, aut cum vexatur & se ab aliis vexari omninò non intelligit, se alios vexare putat & quidvis patitur sibi persuaderi.

12. Bilis atræ hasibilitas est, cum quis in conviviis exhilarationis gratia institutis sedet ut Mopsus aut Corydon, morosus, nihil loquens aut ridens; sed ac si omnes vellent devorare, quod ideo facit, ut convivæ dicere debeant, cum in profunda melancholia sedere doctum esse, & rebus gravissimis intentum, vel speculari in divinis.

13. Hasi-

13. Hasibilitas ex flavabile in illo est, qui audito inter joco, vel unico verbo sinistro statim arma corripit, & vult homines omnes trucidare, & vivos mortuosque mactare, præ nimia virilitate ut caper, quod ideo facit, ut homines dicant eum equestrem hominem esse, nec devorare orbem cæci.

14. Phlegmatica hasibilitas est orta ex nimia bibendi fidelitate, qua infideliam nimis sæpè elevans cogitur vel in mensa, vel in lecto, vel in mediis choreis in simo vel supremo ore vomitum edere & realia verba proloqui. Hic humor, illo exornerato & fideliter deposito, desinit statim esse hasio (cum reliqui etiam post factum nomen retineant) & propterea non Hasio sed Grobianus & Rulcius dicitur, & cadit sub exemplum gravitatis.

15. Restat hasibilitas quæ est in elemento sita: Sunt autem duo genera elementarium corporum, grave & leve. Vnde secundum hanc *διχοτομίαν* hasibilem dicuntur alii
hasio-

hāsiones gravitatis seu probitatis ;
alii levitatis seu futilitatis.

16. In hac autem specie multi superiornm concidunt, quod mirum non est, cum omnes sint ex una stirpe orti, & sub una omnium genere contineantur, Gravitatis autem hasibilitas se maximè exerit in moribus: quo facilè videre poterit, an quis etiam suam civilitatem morum studuerit, qui secus fecerit, ad hanc classem referri debet.

17. Ut qui virginibus inservit, & vel boni ἐν πᾶσι λόγιον, vel bonum prolocutus fuerit ; vel alias caput iusto tempore non aperuerit, & expectaverit donec prius salutetur : Et alium salutans per digitos transpiciat. num etiam resalutetur. Summa qui Grobianum egregiè callent, Hāsiones gravitatis vocantur.

18. Hasibilitas levitatis ultima est, sed omnium frequentissima & omnium latissimè parens. Huc enim spectat varietas vestium, gesticulatio, manuum osculatio, pedum varia vibratio in choreis vel cū virginibus,

nibus, vel cum adolescentibus.

19. Ut exempli gratia, qui nunquam ex patria exierunt, vel brevi tempore à maternis mammis abfuerunt, & redeuntēs gladium plumas, varias formas vestium, magnum ventrem, (in quo gestari pulli dicuntur hasionum) amplissimum pileum, magna collaria, acutas caligas ad formam Y literæ Pythagoricæ (unde hæ caligæ vocantur Pythagoricæ vel ypsilonicæ) duplices crepidas & similia gerunt: Qui item manus osculantur, frequenter nutant, pedibus verrunt terram, & innumeris utuntur eminentiis, reverentiisque.

20. His cognati sunt qui vestes partim Gallicas, partim Germanicas gestant, & vestes habent variorum colorum rubri, flavi, virides, albi, ex quorum numero nigri excipiuntur.

21. Nectantum levitatis hasiones in vestibus sunt, sed etiam in choreis & aliis actionibus, in quibus saltant, circumcursitant, jam Italicam, jam Polonicam, jam Anglicam, jam Germanicam choream affectant, & se omnibus modis familiares red-
dere

dere student apud virgines, quo evenit, ut hi hasiones simul amatorii & Venerei hasiones dicantur: & sapissimè viam in gratiam hujus vel istius puellæ iterant, & se omnibus modis applicabiles puellis reddere student.

22. Symptomata harum hasibilitatum sunt omnes his affines qualitates, Cornelius, Ciglio, Eulenspiegelius, Paul cave tibi, Papa de caluo monte, Claus Stultus, omnis ignorantia superbia, amor, cochleatio, helluatio, scurrilitas, impudentia, beatitas in plus, in altero minus. Summa totus cursus cum arundine longa.

23. Signa sunt risus, cachinnus, vociferatio, circumcursatio, gesticulatio, saltatio, oculorum gyratio, capilli longi & muliebris figuræ, vestes, incessus. Quibus addere plura, qui conversationem hanc arte considerat, & seipsum in sua cute examinat, facile potest juxta illud: Stultorum plena sunt omnia, Ergo nullibi dantur vacua, & per consequens veteres malè dixerunt vacuum esse in rerum natura.

CORONIDES.

1. **A**N hasibilitas contingat masculis & feminis? affirmatur.

2. An hasio sit generis communis secundum regulam, Qua conveniunt, &c. affirmatur.

3. An aliquis tangendo proprium nasum, apprehendat hasiones secundum qualitatem & quantitatem? utrumque affirmatur.

4. An dua vel plures species hasionum possint esse in uno subiecto? affirmatur.

5. An virgines cochleando hasificent vel hasificentur, vexent vel vexentur: & an idem etiam verum sit de adolescentibus cochleantibus? utrumque affirmatur.

(139.)

Disputationis

DE

H A S I B I L I T A T E

curfus Secundus.

T H E S I S I.

Absoluta superiori disputatione, quæ partim Logica, partim Physica fuit, de Natura, & proprietate Hæmionis; Reliquum nunc est, de ipsa Hæmionitate seorsim agere, quatenus in considerationem Medici venit, juxta illud Aristotelis: Vbi Physicus desinit, ibi incipit Medicus.

2. Neque vero supervacaneum est, de hac materia tam prolixè agere, quia veteres dixerunt: Nosce te ipsum. Et cum omnibus hoc seculo nihil magis volupe sit quàm disputare; habet hic unusquisque semper quod agut. *sicuti scabiosus.*

3. Breviter igitur rem comprehensuri, à Definitione exordiemur, que cum superius prolixè tradita sit, brevioribus eam hic verbis repetemus, pro intentione nostra: Nam
quod

quod pulchrum est , bis terue repeti non est absurdum.

4. Est autem **HASIBILITAS**, sive morbus, sive deprivatio intelligentiæ in cerebro, dependens ex superfluitate, spirituum, aut Humorum.

5. Hæc definitio perfecta est, omnibus enim sui partibus constat.

6. Genus seu Formam diximus esse morbum : manifestè enim lædit actiones, **SED SINE DOLORE** : & est hæc Lues magnæ **ACTIVITATIS**, quia ad **SIMILITUDINEM AGIT TRAHITQUE** maximè secundum Formam.

7. Ut autem unius cujusque morbi magna est latitudo ; ita & **HASIBILITAS** alia magna est, sive vehemens ; alia parva, sive remissa ; alia diuturna, alia brevis : alia recens, inveterata.

8. Subjectum universale est Cerebrum : statuerunt enim veteres, & sapientiæ & stultitiæ sedem esse cerebrum. Pro varia igitur ejus læsione, variæ emergunt differentiæ : vel enim totum laborat, & tunc febrilentibus, aut etiam furientibus interdum

dum similes sunt HASIONES : vel pars tantum affecta est, & sic mediocriter currunt Præterea pro illius varia constitutione naturali, variæ etiam actiones oriuntur, mediante tamen causa, de qua mox.

9. Causa efficiens est superfluitas spirituum, aut Humorum. Hinc alia hasibilitas humorosa est, alia flatulenta.

10. Si enim ex spiritibus est, aut extrinsecus originem traxit, aut intrinsecus. Extrinsecus quidem, ex conversatione aliorum, qui infecti sunt, quorum contagium facile quisque contrahit. Vel saltem ex re aliqua lepida, quam sive videt, sive audit. Intrinsecus verò ex parentum hæreditate, ex morbo, ex mala educatione, innata libidine, licentia, luxuria: Inde enim fit, ut paulatim Spiritus ex depravatis visceribus ascendentes, capitis domicilium occupent, & hinc inde accrescentes, multis modis id molestant, ut laborantes ad quidvis persuaderi, aut converti possint, Vnde tot generum ineptiæ, nugæ & culpæ de quibus supra.

11. Quod

11, Quod si ex Humoribus hic affectus sit, pro varietate intemperiei, variae erunt differentiae. Hinc alia Haesibilitas sanguinea est alia pituitosa, alia cholericæ, alia Melancholica. Et cum hæ causæ cum subiecti constitutione, & *ἡλικίᾳ* magnā affinitatem habeant, utvi, ejusmodi humores ingluvie nati, ab anni tempore, ætate, regione, & natione adiuti, cerebri substantiæ conjuncti, prout sunt, alia atque alia Symptomata proferant.

12. In his autem & Quantitas consideranda: si enim exigua copia fuerit, non agit quidem hæc lues, ut quamvis in corpore hæc ipsa sit, non tamen manifesta sit ejus actio, & licet non agat, lædat tamen actiones, sed clanculum, ut homines non animadvertant. Imò experientia sæpè testatur, quod cum per annos aliquot hoc malum latuisset, tandem magis magisque auctum, sese ut forex prodiderit suo indicio. Sed sunt nonnulli, qui etsi hunc nequam in sinu habeant, tamen aut verborum subtili-

tilitate, & lepore, aut alias Dominatione, & autoritate sua præcellenti regere possunt: & tamen infecti sunt, si verum dicere velimus.

13. Motus etiam causæ considerandus; nam quædam materia tempestivè movetur, quædam tardè, quædam medio modo se habet. Unde actio & Critica & Symptomatica emergit. Et hoc est, quod in conviviis passim videmus, quod quidam valdè citò currunt, alii tanquam Basistæ sequuntur, & alii dimidio vento navigant, juxta versiculum.

CVRRITE FELICI SIDERE VOS LEPORES.

14. Quin etiam si vehemens erit motus materiæ, vehemens etiam actio. Si cōtinuus, talis quoque actio. Si interpolatus, interpolata actio.

SIGNA DIFFERENTIARUM.

15. His ita examinatis, ad differentiarum signa accedendum.

16. Et quantum ad Formalis causæ, signa ea quidē medenti invotescent ex relatione astantium, nequaquam verò ægrotantis: nemo enim vult

vult HASIO videri, cum maxime sit.

17. A subiecto sunt: Rarò dolor capitis, & is quidem per *σύνπαθας* ventriculi ex bibitione Præterea ea omnia, quæ constitutionem Sanguineam, Ph'egmaticam, Chole-ricam, Melancholicam sequi dicta sunt disputatione superiori.

18. A causa efficiente quæ sumuntur, cum jam nominatis conjunguntur, & similiter ante disputatum est: nunc ea denuò recensere, superse-deremus. Hoc saltem in genere hic annotamus, magnam esse Discrasia humoralis analogiam ad Nationem, ætatem, anni tempus, aerem, & cæteras res non naturales. Siquidem enim hæ omnes in uno eodemque gradu simul convenient, habebis utique signa talia, quæ absolutissimo Hasioni debentur.

19. Objectum verò spirituosum, seu vaporosum, denotat status non fixus, sed errans, & quidem tensitivus, sine pulsatione, & gravitate, subtilis interdum, interdum crassior,

sior, nonnunquam ructus aut crepitus edens: & hæc omnia cum magna latitudine.

20. Qualitatis verò vel magnæ, vel parvæ signa sunt, antecedens vitæ ratio, sive in convivio, sive alibi, & vel liberalior, vel parcior tractatio & que in citamenta solent accedere: habitus item corporis, prout is est.

21. Criticam actionem arguunt Crisim futuram monstrantia, ut sunt motiones animi, oculorum, capitis, pectoris, expectorationes, expuitiones, pedum strepitus, gesticulatio, vertigines, rubedines, multi & magni loquia, &c.

22. Symptomaticam verò, si ab aliquo objecto extrinseco, aut affectu interno alio oboriatur, Reliqua ex astantibus petuntur: Quia ex ægroto per vehementiam morbi tunc non licet.

INDICATIONES.

23. Post hæc signa, dicendum de indicationibus, quæ ex definitione petendæ. Forma & causa, vendicant sibi locum rerum præter naturam,

G

ideo-

ideoque sui ablationem indicant. Subiectum occupat locum rei secundum naturam, & sui conservationem denotat.

24. Quantum ad subiectum conservans, vel alimentum administratur, vel respectu virtutis totius, prout debilis est, vel fortis: vel partis respectu affectæ. Specialis autem constitutio specialem tractationem cupit. Hinc aliter Haemiones sanguinei quàm cholericici tractandi, &c. Semper autem indicans prohibentibus cedit. Et notandum præceptum Hippocratis, Imputa corpora, quo plus nutries, eò magis lædes. Et hoc esset idem, ac si stulto baculum porrigeres.

25. Forma quidem ratione vehementiæ anodyna, & narcotica indicat, ut sit in crassioribus.

36. Causa etiam indicat contraria. Flatuosa designat discutientia. Objectum immateriale; alterans. Materiale, Evacuans & penitus eradicans. Quantitas ejusdem postulat remedium majus, vel minus. Motus verò Revulsionem, si vehemens sit,

fit, aut Derivationem, si lenis. Causæ autem omnes externæ si adhuc adsint, removeri possulant.

PROGNOSTICA.

27. Post has indicationes, colligendum ex Methodo prognosticandi. In genere quidem prognosticare licet, affectum non esse negligendum, quia nobile membrum laborat. Ex adverso verò: curationem esse difficilem, & tardæ operationis; quia est morbus contumax. In specie sic licet: à forma, si vehementia adsit, & vigiliæ multæ, & potationes accedant, &c. metuendum ne æger delirio, aut Melancholia corripiatur. Si cum tempore, loco, & quiete ad se redire potest; is non ita est in periculo, quamvis vexatione non careat.

28. Porro inveteratus affectus, recenti deterior. Et ratione subjecti, præscimus, si per lymphariam saltem laboret, facile terminari & ratione efficientis, immateriale diutius durare, quàm compositum, curaque esse difficilius; quia spiritus

sunt instabiles. Et hoc fit contra communem Regulam.

PRÆSIDIORUM MATERIÆ.

29. Postremò de materiis præsidiorum agendum est, quæ si in vulgaribus rei Herbariæ scriptoribus non inveniuntur, nemini mirum esse debet: peculiaribus enim & novis morbis, peculiaria & nova inveniendæ sunt remedia, satis est, intentionem nostram, à communi scopo, non abhorrere, & nos eum assequi.

30. Discutientia igitur, & alterantia erunt, hæc leviora: frequentes cachiinni, derisiones, punctiones: & hæc fortiora: jocus ludusque serius, vexatio, tribulatio, explosio, Cornelizatio, Pamphy. Quæ omnia exacerbanda, vel minuenda pro magnitudine morbi.

31. Purgantia sunt: Vellicatio, Tornatio, verberatio, dispositio, humicubatio, mulcatio, syncopizatio, Mysterismus, naso suspendium, ciconisatio, condylismi, apocoracismi & omnis generis ludibria, pœnæ atque mulctæ. Tum, si grossities materiæ

teriarum ita exigat, aliquot Hellebori,
aut Antimonii libræ intrinsecus, &
extrinsecus unguentum ex cineribus
incombustis, cum magno & frequen-
tissimu & frictione. Trahantur etiam
nares & pili, & digiti fortissima liga-
tura duplicati stringantur, in extre-
mitatibus sine omni misericordia,
(nam hoc faciendum sæpè, ne in syn-
copen deveniat) & sues habeantur
cum porcellis coram facie ejus quo-
tidie in loco secretiori qui cogantur
clamare fortiter, ut stipticetas sol-
vatur. Interdum probatur baculatio
ad sanguinem loco plebotomiæ. Sed
hæc posteriora Grobianis propriè
conveniunt, & Beanis, quorum no-
mine tenus paucissimi sunt, re ipsa
vero innumerabiles juxta illud: *Nar-
rauerunt patres nostri.* & hic notandum
non posse semper observari præcep-
tum Hippocratis ubi docet: jucun-
de esse curandum. Sufficit hanc ju-
cunditatem inmedente esse.

31. In corroborantibus numera-
mus extremè tenuem victus ratio-
nem, juxta illud Hipp. aph. 8. 10. 11.
lib. 1. imo ipsam à victu abstinèn-
tiam,

tiam, donec hanc crudiratem concoquat, & ad frugem redeat æger, alias enim facile in recidivam incidet. In medicamentosis habemus Objurgationum, admonitionum, laborum, & negotiorum variarum ana. aliquot quotidie uncias, ad lubitum.

33. Atque hæc de curatione breviter & rudi Minerva, difficile enim est scriptis hæc auxilia complecti. Multo & facilius, & gratius est, hæc praticare, & ad oculum demonstrare. Est enim Medicus sensatus artifex. Quod qui experiri cupit, in seipso exemplum statui jubeat.

PROBLEMAT A.

1. *Hoc Primum queritur; an locus Cicer. 2. de Oratore: Ineptus est, qui ante tempus quid postulet, non videt aut plura loquitur, aut se ostentat, aut eorum, quibuscum est, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet, aut denique in aliquo genere aut inconcinuus, aut multus est, &c. ipsam Hasibilitatem sufficienter explicet? Aff. quod sic.*

2. *Hinc*

2. Hinc etiam queritur ; cum Cicero loco citato , nationem Græcam eruditissimam, hoc tamen vitio cumulatam dicat , an non multo magis id de aliis nationibus sit pradi-
candum ? Creditur quod ita.

3. Sic etiam non incommode queritur ; An qui curationem Hasibilitatis suscipiunt, ipsi sint Hasiones ? Resp. Secundum quid , non simpliciter.

4. Præterea etiam ; an Hasiones in Pa-
roxismo habeant sensum communem ? Ne-
gatur.

OMNIA PROBATE , QVOD
BONUM EST, TENETE.

FINIS.

(152.)

F L O I A
CORTVMVERSICALE
D E

FLOIS SWARTIBUS,
illis Deiriculis , que omnes fere
Minschos Mannos , Weibras,
Iungfras, &c. behüppere &
spitzibus Schnaflis steckere &
bitere solent.

Autore

GRIPHOLDO KNICKKNACKIO
ex Floilandia.

Cortum Versicale de Flois

Ngla flôosque, canam , qui wassunt
pulvere swarto
Ex Watroque simul fleitenii , &
blaside dicko,
Muldispedes deiri , qui possunt huppere longè
Non aliter , quàm si floglos natura de-
disset,

Illis

Illis sunt equidem, sunt, inquam, corpora
kleina;

Sed mille erregunt menschis martrasque pla-
gasque.

Cum steckunt snaflum in livum, blautum
quarubentem

Exsugunt: Homines scio, sic vexerere possunt;

Et que tandem illis pro tanta lonia testant,

Vexeritate; & quem nemant per vulnera
dodum;

Sunt varia plage, quibus ob sua Sünde,
suamque

Ob muivillitiam strafit Menrosque Früasque

Ipsè Deus, cœlum & sternas, qui fecit &
Erdam,

Hunc steckit slangus, lopit Dulbundus in
illum,

Et bitit in livum, ut cogatur fundere
Geislum,

Ast alium Wolffus fretit Berusque toritit,

Hic heffit multos lufos, & tempore nullo

Fredam heffit, lopunt per Kleidros, valde-
que bitunt.

Ast reliquos inter deiros non bofior ulla est,

Nec magis anschit minschos, illisque mo-
lefas

Erregit plagas, quam suvarta turba flōrem,

Non illis satis est finstri sub tempore nachzi

Steckere, & firtto mundos upweckerel flaps:
 Sed quoque sub dago perkruunt undique
 kleidros,
 Nunc tuc nunc illuc huppentes scarpibus
 etatque
 Bitentes schnaffis, sic ut de l fide blattus,
 Sape fluat, pleikique rubri cernantur in
 huto.
 Glöfitequaso mihi, mihi glöfite quaso sodales,
 Sæpius expertus redo hoc, cum Wolckibus
 aliis,
 Delenchtunt Sterne, schinit Mane undique
 lechte,
 Et vadent flapum volbringere tempora sinistra,
 Solum verhindrunt tardum suvarita ap-
 mina flapum,
 Nunc heffunt lustum per Weickum springere
 Beddum
 Nunc vero upstigunt Beinos, Beinisque re-
 licis (dum,
 In me dio sittunt livo propè nablia runda,
 Nunc quoque per Bardum krumpunt, dant
 cussia mundo,
 Cussia que smertant, ogos nasosque bekikunt
 Deinde iuvat rurjus warmum sub krupers
 Beddum,
 Et schuldros, armosque handosque in visite,
 quicquid

Sape etiam wandrunt infra, ruckumque be-
 senkunt,
 Et rundos lendos drifentes undique lufum!
 Sicut quando etiam wandrit Morderus in
 Holto,
 Non tantum wandrit longum verdrivere
 tempus,
 Sed schlagit, fleckit, warpit, donditque
 Subinde,
 Si qui begegunt Ludi, qui Eeulia plena
 Geldo h'ffunt, Kleidrosque bonos in corpore
 dragunt,
 Sic quod nigrorum damnanda caterva florum,
 Non tantum in Beddo krupit, Kleidrosque
 bekickit,
 Ob longam quoniam, sed quando cernit
 in esse
 Gleideribus blautum, & schonum quoque
 merckit a tharum
 Esse nec ob dukum veluti morderus ad-
 kuppit,
 Vihfleckit schnakum, sub quo sunt anglia
 scarpa,
 Anglia sanguineum deipe qua fleckit in
 hutum,
 Ut fugit blautum, nescitque uphorere, donec
 Livum cum blaso swartum bene sulluit
 intra,

Nec fugit tantum, veritundit & undique
livum,

Vt Schlangus Reckt, furiosus bittit ut hun-
dus.

Et post se multos pleckos, mahlosque relinquit
Rotigenos, Sclapens hec quando feulit, in
hogum,

Cum livuo sese Werpit, Wegstotit & handis.
Deck'heddum, scurit neglus, schadumque
befeulit,

Sed quando martram gledro veritrisit ab uno,
Mox flous exstundo bhendus weghuppet, &
altum

Dat wundum, si nec fceddo quoque tutus in
illo est,

Rursum alio springit, proque una vulnere
Reckit.

Plurima, ut ille semel qui schlapo upwakvit
alto,

Non iterum possit mendos thoschlutere ocellos,
Se Waltrit misere ruckit, flaukitque, Kifitque,
Insequiturque floos, folitque incorpore, ve-
rum

Gripere cum tentat, blorum sibi gripit in
butum,

Sape igitur totos sine schlapodu cere nachtos,
Cogitur, & multas lidit martrasque Pla-
gasque.

Nec

Nec saltem hæc fiunt beddorum ligimus alto,
 Sed quoque : cum lesumus , cum scrivimus ,
 Et imo , imò

Bedere cum volumus bene plagiur unilique
 corpus ,

Precipue beinos intra , tenerisque sub armis ,
 Summis in kragiis hic , hic sunt regna flòo-
 rum ,

Hic kreflunt , fleckunt , bitunt , kis Zlunt-
 que subinde , ut

Patere non possis , cum schuras negligis hu-
 tum ,

Et quod ver Wundrunt omnes , non ullus in
 Erda ,

Lebit deiriculus , nonnullus inaëre schwebis ,
 Qui tam magnanimus , tam sit quoque kenus ,
 ut unus

Exiguusque flòus non fruchtitat ille potentes ,
 Kerlos : non Babsti krena ver(s)chrickit ab ipsa ,
 Bokum perkrupit sanctum , lopitque behende ,
 Donec beròret blotum cum schmaflide livum ,
 Cogit ut huic Pabstus flotos , cruzumque
 sacratum

Werperc de manibus , deirumque fugare bi-
 tentem .

Non fruchtit Keyfros , non Regis , non Pa-
 triarschas ,

Non Cardinales , hendos qui margine breido
 Draguns

(158.)

Dragunt in Koppis, verum nihil achitis hic
hendes

Nec stafos goldo decoratos, steckit in hutum,
Haudus ut ex koppo, fallatque ex handile
stafus,

Nec flous an' Doctor sis fragis sius Magi-
ster,

Ille vel ad backum vel se bene settit ad hal-
sum

Adque angulum scarpum, per dunnum dru-
cittat hutum,

Vt fedrum dextra leua smitatque papyrum.
Ipse Ego dum scribo hac, possum non heffere
fredam.

Pumphosios nunc upmato & sento undique
floods,

Nunc hosenbendros uplòso, & nedia cir-
cum

Kito, & non findo, mox quando rursus ad
iplos

Me seddo beutros, proh quam tunc plagere
primum

Incipiunt: sepe upspringo, propterque do-
lores

In stuba circumdanizo, tiseque sed illi
(O bòsa deiri) nihil hac schelt wordia curant.
Sed quia lidendum est aliquid, lido illa sed
absque.

Mur-

Murmure non lido , nec eos Wegspringere
lato,

Cum trigo , mestum nemo , Wiegchnidoque
Koppum.

Anne floo quisquam est in toto audacior
orbe,

Non loquit quando drosceri fleglide Kornum
Vihschlagunt , plagunt , ut vix arbeirere
possint.

O kleinum deirum , tu non armenzia sper-
nis,

Agmina , Schweinherdos , Scapios , Wechtras-
que tudentes,

Besterosque armos misere per strata schrei-
entes

Visere non dubitas : Schelmos Deisosque be-
sotis,

Cumque illis vitam latis cruce , ac farlicte
rado.

O te felicem floe si vortelia nosses ,

Inque rauchis belzis tantum stolisque wo-
neres

Kleidus , in warntis hostis , sic tutior esses ,

Quam si bealeros miseros miser usque besokis.

Nunc ut ad Wisfras veniam lung frasque be-
hendas ,

Quedam brecciam , quando non amio
possum.

Flogia

Flògia rurba hominum generi non fyndior ulla
est

Quam Wisfris : Wisfra stridunt noctesque dies-
que,

Deiris cum swartis , teinunt in krigia dira
Vi sepe blauto sistant , schrecki , bile visu ,
Sed multe reliquas vincunt schelmstuckibus
argis ,

Amplius & didicere olim quam , fretere
brotum,

Hac quando ex doro lepunt sub tempore fasti,
Atque coxantes peddenu hòrunt ex fontibus
ützoz,

Quos non audivere prius , tunc se , se Crüt-
zere dextra ,

Incipiunt , s'Wartosque ? floss beschwerere
wortis

Vt cito löpere , springere trupere turba nigella
Cogatur Stubu Kamris Beddisque salisque;
Qui tantum wortis vinci potu , ere sed illa
Dum sunt Duflo Dufus wegtri fit , &
omnem

Ex huse pulicem. Sunt deinde ex jangfride
turba

Que bittrum kakunt drackum de flore lu-
pini

Perque omnes Kamra wincklos non spargere
cessant ,

Donec

Donc mane flous pereat qui liggis in Erda.

Ast reliqui sopunt per agros, haluntque vi-
rentem

Herbam, que pulicum cepit pulicaria nomen.
Quam quando Sunnua non dum de wolckibus
altis

Schinit, per Kamras spargunt, tunc nigra
caterua

Insistit gruno folio, atque exugit aserbum

Sasum, ut non valeat rursus verlarere
blatum.

Tunc nemis besmum virgo wegkerit & her-
bam

Atque floum simul uthkerit, dreckoque
bedeckit.

Quid memorem? Cordus dochissimus ille poëta

Nos ex orcisare docet nigra agmina versu?

Hic etenim: schrifit septeno carmina libro:

Nec te nocturni pulicesque fatigent,

Hunc ex orcismum candide lector habe:

Mansula, corrios budigosma tarantula
calpe,

Thymmula dinari galba caduna trepunt

Hos novies lectum scansurus concine versus

Tresque meri calices ebibe quaque vice.

Quis dubitet verum nobis cecinisse Poëtam?

Ovos felices Wifras si talia vobis.

Nota essent cunctis, non vel flous unus in

Huso

Blife-

(162.)

Blifere: wordis, aut drancko, aut frutico
bitro

Schwartes deiriculos flundo doderetia in
uno.

Sed quid de rikis dicam, splendide potentes
Auro, saepe floum vidi sibi kruclere grotum
Et sem captivum gelbens in schludere
geldo,

Ut tandem upgesat tenebroso in carcere gei-
stum,

Quid vero Wifre que non didicere volantes
Arte floos kleidris, ipsisque uthdrifere
beddia,

Ha saepe erregunt cum deiris, krigia grotia,
Nunc kragium uplosunt, & levekunt titia
circum,

Nunc tengunt magis & wisunt suaruckia
blota

Ut fengant schlagantque floos, nunc scurere
lendos

Incipiunt, handos substeclunt scortisque bei-
nisque,

Quid seggam? saepe & soccos destrectire
futus

Vidi illas, rockumque updeckere & unaique
soccos

Nun huc nunc illuc besckere, strickere
seutos,

Nam-

(163.)

Namque sciunt Wisfra, quod gerne in socine
wonant,

Nec quando in Wullam semel in cessere ru-
gosam,

Hinc possunt facili rursus wegspingere, jam
cum

Afferitur soccus, Deus ò bone quanta floo-
rum

Agmina mit bringit, veluti si semine swarto
Esset conspersus totus. Tunc bella videres,

Tunc angustum magnum drisit captiva floo-
rum

Turba, atque arbitet toto cum corpore,
snaflum,

Vireckit, beinos ad saltos settit adholtit

Wolla vel eludit, tunc fengunt ordine
Wisfra

Nigrantes schelmos, & tollunt banckio in
hardo

In discumve, hic hic mordunt, handisque
tromendis

Inuabiunt settunt neglos in corpora swarta,
Et gnick gnack speunt, ut circum blanzus in

Erda

Fleitat, nec prius uphorunt, nisi tota caterua

Tradita sit Dodo. Tunc leggun agmina tanta,

Vitam qui latuere suam, ut wegrapere posses

Handis, sed besmo wegkerunt, sapeque fullunt

Ingen-

Ingentem moldum, schudelumve & fluminem
mergunt.

Quid memorem jungfras, megdasque?
schonuntne vigillis

Deiriculus? schenckunt vitam? non schen-
kere fast est,

Ajunt Nam quando debent ha spinneri Wec-
kum,

Vel quando Holnadium scarpis uthnehris
naddis

Sittunt, nulla illis Freda est, sit swarius in
huto,

Huto molliculo flous & se sanguine meka

Fullit repletus per Reidros springit & huppi,
Vexeritque adeo, aut lungfra saque absque pu-
dore

Vprapant sese & Beinos, Bauchumque be-
kickant,

Et scurant, donec paulum Wehtagia cedant.

Sape etiam Cragium upmakunt & Tisia
runda

Defendunt, arcentque floos, ne snafside la-
dant,

Et blautum uthsugant. Namque hic embeh-
rere multum

Non possunt. Eadem Megde faciunt, & ad
unum

Si fieri posset, vermes ad tartara nigros

Pro-

Proiicerent Vidi quasdam, non lego Gasellas,
 Si quando Vaccae herdo nachdrisere vellent,
 Solo himbdo induta poterant non hiffere fre-
 dam,

Nunc hando inruckum fulebant nunc sua ne-
 glis

Tissia crantzebant, nunc lendos, nunc Kni-
 giasque.

Nec scio quid reliquum schurebant torve tu-
 entes.

Hec ideo vobis ô fratres schicko fideles,

Sepe ut denckaris, gutumque lefhatis amicum,

Et quoties bitunt vos nigri sohnaflide de iri,

Et quoties handis vestris ingripitis hosos,

Fengere nempe floos, tales effundite wortos:

Iam flous, Hamburga quem schickunt urbe
 politus

Oldus Bekandus, blodum me steckit in hudum,

Scilicet utdenckamque sui, denckamque joco-
 rum

Pussorumque simul. Denckam ergo, cedito
 rursus

Parus floe & nostrum misere quoque plage
 Bekantum

Frundum, ut sit memor & nullis vergeat
 annis

Nostrum, sic durat Frundschoppia. Nun is &
 uthe.

Dispu-

(166.)

Disputatio Physiologista,

D E

JURE & NATURA

PENNALIVM,

Per multas quotidianas decisorias conclusiones, cum valentis & fallentis, ex generali Universitatum Studenticarum styli observantia collecta:

Ad bonum omnium modernorum
practicantium in foro vexatili tam
Activè quam Passivè versantium.

Quam Presidente

ONVPHRIO PALÆOTTO,

- Pennalium Cardinalis ordinis Crucigerorum & miserabilium personarum in curia Regali Advocato famosissimo;

Excutiendam proponit

D. N. LVCAS DE PENNA,

Vtriusque Grobianitatis Candidatus, studens pro tempore in studio Iuristico apud Formilistas in Academia Aëtuaricensi.

T H E.

(167.)

THESIS I.

PRo declaratione rubricellæ facio vobis notum, quod duplici modo cōducatur hæc doctrinalis materia. Vno modo studioso, ad quod faciendū obligetur, quia turpe est homini studioso jus & naturam pœnalarum ignorare cum quibus versatur. Altero modo pœnali ad quod patiendum teneatur. Quia etiam si illud nesciat, hoc tamē sibi non esset prospicuum. Nam respondetur ei, quod hæc est ignorantia juris quæ neminem excusat : & quod paria sunt, scire & scire debere; hunc allegans propriam turpitudinem in tali casu non esset audiendus.

2 Ideo decrevi in præsentia quasi in bræviculo comprehendere, omnes intrinsecas, & extrinsecas qualitates & astutias pœnalarum, & ad quid studiosis obligentur: Item actiones inde competentes tam directas quam contrarias, tam civiles quam pœnales, quas possitis sequi in fiducia

cia in practico. Quia magnus est error circa hos modernorum tam quoad excessum, quam defectum.

3. Et quia in omni materia scibili debet in principio declarari quidditas entitativa ejus rei, quæ venit in scriptionem; Ideo ponam vobis ob oculos formalem definitionem penalis secundum longitudinem, latitudinem & profunditatem suam.

4. Definitur autem quod sit *animal brutum, habens neque modum, neque mensuram rusticitatum suarum.*

5. Et dicitur pennalis ab adjuncto proprio, quia assuetus est gestare pennas in theca sub cingulo suo ad excipiendum omne verbum, quod cadit ex ore præceptoris sui.

6. Et notate, quod nomen hoc fuit valde bonum & honorabile; quia ed idem cum Scholari, & nemo dicitur erubescere ob id quod est sui officii, quod est adeò necessarium, ut quod militi est in bello hasta, hoc est clerico in schola penna. Sed hodie propter quosdã magnos Monseuros; qui non sunt multum studentes; sed tantum sunt ambulantes

lantes basilicè in stratis cum gladio
tanquam ad guerram, & ideo despi-
ciunt scholares qui non sunt sibi si-
miles; Vnde factum est id nomen
odiosum, nimirum in tantum ut
pænè habeatur pro infami. Verùm
plus obtinere dicitur in rei veritate
quam quod est in opinione.

7. Humanistæ juvenalem vocant,
vocabulo leniori tristitiam rei miti-
gantes, & hoc dupliciter; Vno mo-
do una vocè, quia recens venit ab
ubere matris suæ, & non est diu,
quod positor dedolavit eum, & labra
sua sunt glabra, nimirum ut appa-
reat. Quasi modogenitus, vulgò
Neovistus, *Ein Rabschnabel* Germa-
nicè.

8. Altero modo Aequivoce;
quia est Juvenis quoad vitam Aca-
demicam; licet non quoad vitam
scholasticam, quia diu sedit in pri-
mo scamno primæ classis, & soli-
tus est proximè ire ante præcepto-
rem, quando deduxerunt funus; Et
quia est Veteranus gerens barbam
tres ulnas longam sicut caper.

9 Sed pro majori intelligentia de-

H   ducam

ducam vobis aliquot pulcra collectaria & apostillas definitionis præmissæ: quia utile est hoc, & facit ad multa singularia.

10. Et primo advertite, quod dico in definitione animal brutum; quia scriptum est: pennalis indomitus est veluti lascivus vitulus. Non enim possunt se accommodare ad mores bursaticos, quia de istis subtilitatibus nō quilibet gustabit asinus. Et animalis homo non percipit ea quæ sunt studiosorum, Et est ei stultitia, & non potest id in grosso suo cerebro concoquere.

11. Et licet aliqui quoad hoc teneant contrarium dicentes secundum viam Thomisticam & Scholasticam, quod animal in quantum animal possit esse tam bene fundamentum in scientiis, neque tam experimentatum in poetica, neque tam zelosum in concionando, sicut est Pennalis, tamen eo non obstante dicite, quod hoc non est absurdum interminis logisticis, quia fictione juris habetur pro bruto, quoad insulsi-
tatem suam.

12. Qua occasione quæro; An Pennalis possit ire ad virginem, & responderetur, quod multa permittuntur quæ ignorantur, quæ tamen non conceduntur si essent obvia.

13. Igitur quæro; si de facto Pennalis sedeat apud Virginem, an teneatur surgere, & eam studioso cedere? Videtur quod non, quia qui prior est tempore potior est jure. Sed vos contrarium determinate; Quia Pennalis non habet legitimam personam standi in conspectu studiosorum, & hoc est tutius propter periculum tumultus.

14. Sed si Pennalis petitor est cochleando ita ut virgines malint apud ipsum sedere, quam apud studiosum? Licet præsumptio stat pro Pennali quod ex diuturna actione contraxit habitum, tamen nolite hoc virginibus indulgere propter lubricum consilii: Quia præsumuntur laborare contra propria commoda. Tum quia est res mali exempli.

15. Vltcrius quæro: An Pennalis possit gestare aureos annulos in digitis suis, aut plumas in vertice,

aut gladium ad latus? Quia Pennalis est incapax omnium dignitatum studentiarum, & non habet jus aureorum annulorum, sed debet pro gladio virgas, ut cuique suum tribuatur, & omnia fiant decenter, in ordine & republica.

16. Et licet id de facto quidam facere præsumat; tamen hoc non dicitur vobis præbere scandalum; quia tempus degradationis suæ nondum venit. Nam ad extremum cadit omne malum super proprium caput suum, & tunc coguntur deslere, ornamenta sua in sacco & cinere.

17. Ideo dabo vobis bonum consilium, qui estis adhuc in flatu innocentiae, ne præsumatis affectare, quod vobis non debetur, aut videri quod non estis. Quia mendaces sunt filii Diaboli: & melius est alienum nomen non assumere quam assumptum cum infamia deponere.

18. Et pro hoc suggeram vobis sententiam definitivam, quæ fuit lata in causa magni cujusdam stutzeri, qui gerebat se publicè pro studioso & ibat per plateas plumatus & gladia-

gladius & habebat magnum ad-
spicere, & virgines urbis pendebant
ab ore ejus : quia post ea innotuit,
quod adhuc esset *Bacchans*, passus est
status quæstionum, & degradatus
est, & fuit ruina ejus ingens valde; &
traditus est in manus depositoris,
donec persolveret extremum qua-
drantem. Quod tenere menti quia
possit adhuc de facto contingere.

19. Sed revertendo ad definitio-
nem dico ulterius; *Habens neque modum*
neque mensuram rusticitatum suarum, ut
distinguaturn à bacchante. Quia hic
cogitur habere suas scurrilitates in
freno propter ferulam; quia deli-
ctum suam habet paratam executio-
nem sine ulla appellatione.

20. In simili debetis annotare,
quod dicit quidam antiquus glossa-
tor quod Pennalis est sex studioso-
rum, videns sibi multum, pectus ge-
rens stultum caput sine fronte, mu-
cro sine acie, multas adhuc in cri-
nibus gerens ramos de cornubus. Et
hoc bene perpendite, quia est pro-
fundum nimis & habet in se multa
doctrinalia.

21. Vltimò volo vos advertere, quod Pennalis quoque dicitur monstrum, quia natura quando voluit eum facere studiosum aberravit, & fecit eum pennalem; & ideo dicitur studiosus occasionatus. Sed ob hoc nolite tristari vos juniores, quia natura, nihilominus possunt ad finem suum pervenire, remoto obstaculo; Quia eodem modo dissolvitur, quo quid colligatum est.

22. Nunc ex prædicta lectione volo vos observare quasdam notas physicas, quibus possitis pennales à studiosis discernere. Quia Reipubl. interest publice tales homines à quolibet agnosci, & hoc non erit vobis admodum difficile, si adferatis attentionem. Quia aures Midæ possunt quidem regi ad tempus, sed non in totum abscondi in cappa.

23. Pro primo notabitis, quod Pennalis est natura tenax & avarus, in tantum ut citius digitos suos è manu sua amittat, quam unum nummum è bursa. Quia dicit ex sua Grammatica quod est magnum vegetigal parsimonia. Et tenete menti: quia

quia est unum necessarium requisitum & proprium in quarto modo.

24. Et pro hoc referam vobis unum pulchrum exemplum de quodam Eremita, cui cum privataret popularis suus superveniens partem farciminis abscidit, ipse livit ad Rectorem plurabundus postulans ut hoc per triduum ei unaret in carcere.

25. Ideo rationabile est statutum quo talis depositori iuramentum præstare, quod non velit pecuniam ex Academiis secum domum ferre: quia si hoc non esset ipse fieret unus mercans, aut Iudæus fænoraretur super pecunia sua, & congereret grandes divitias, & ita in totum non intraret in regnum cœlorum.

26. Sed ego audi vi quendam fundamentaliter contra arguere, quod hoc argumentum non est servandum; Quia vi & metu esset extortum, & esset contrabonos mores, & invitaret juvenes ad profusionem: quod remitto ad Theologos, quia est res spiritualis, quæ concernit animæ salutem.

27. Pro secundo notabitur, quod

Pennalis est valdè attentus ad rem, advertens graviter quæ non sentias: Et ideo abscondit argentum sub stramine culcitæ suæ, & unus oculus est ei totus mundus. Et in symposio numerat omnes haustus canthari, & nemo possunt sibi ad curtam facere: quia filii scholæ sunt prudentiores filiis Academiæ.

28. Et circa hoc volo vos admonitos, ne cum illis eatis in cauponam, aut vobis imputetis, si quid metunt, ubi non seminarunt, & bibunt quod non solvunt. Nam tolerabilior est ejus prudentia & crumena, quam impudentia in cute. Nec enim quicquam faciunt propter naturâ suam, quia Pennalis turpiter facit, quia est Pennalis: non verò turpiter se gerit, quia est Pennalis.

29. Pro Tertio notabitis, quod Pennalis amat occupare primas sessiones in mensa, & non vult videri ultimus: quia est adsuetus disputare propter primum locum ex regulis Syntaxeos, vel syllogismis Dialecticæ, ubi dedecus est & plagabile esse ultimum. Et talis consuetudo est

est sibi altera natura, Nec possunt facile ab eo recedere, quia omnis subita mutatio est periculosa, ut dicunt Medici.

30. Ideo vidi quendam, qui postulabat à Magnifico certum sibi locum in Collegio & apud mensam assignari; quia dicebat, omne bonum consistit in ordine, & quod est magna confusio, ita doctos inter indoctos sedete sine aliqua prærogativa.

31. Pro quarto notabitis, quod in conviviiis solet carpere lautissimos bolos è patinis, & est valdè discretivus in eligendo cibo, & renes cum adipe sunt ei delitiæ suæ, quia est adhuc delicatus puer, & non est diu quod venit à mammillis matris suæ, & mater sic docuit eum, & renes dant sibi vires apud Cortisanas suas.

32. Pro quinto notabitis, quod semper vult haberi primus apud virgines & puellæ diligunt eum; nec alius quisquam audet eas comitari ad secretum, & anitergia præbere, & matulam, effundere præ illo in tantum, ut Heroes suos eligant solos

Pennales , quia possunt decenter cochleari, & profundè basiare , & viriliter annum movere , & pulchras galiardas saltare, & sibi facere bona currasias, cū citharis cantilenis suis.

33. Et declarabo hoc per exemplum, quod meo tempore contigit in Virgine ; quæ multos & veteranos studiosos habuerat pro amasiis , & postea tamen elegit Pennalem in maritum, quia iste erit vir secundum voluntatem suam, & spiritus singularis erat in eo, & poterat fortia prælia præliari, & studiosus à multis annis non erat ei similis in gratia & virtute.

34. Pro sexto notabitis , quod Pennalis est audaculus & rixosus valdè , & provocat ad cambionem unumquemque, & vult se cum omnibus pallistare , & putat quod nemo est fortior se. Est enim benè experimentatus in schola super scamno, quia poterat virgam præceptoris sui comprehendere , & caligas è manibus calefactoris subtrahere , asserendo se in libertatem, & nemo audebat dicere, Quid facis ?

35. Pro

35. Pro septimo notabitis, quod Pennalis est meticulosum animalculum quoad statum suum. Quia putat quod quilibet scriptas habet in fronte omnes iniquitates, unde Poëta ait :

Pennales animos timor arguit.

Et ideo si fiat mentio status sui, sedet tacitus, & non audet attollere oculos suos, quia est peccator magnus; sed percutit pugno pectus suum, dicens: O Domine, sine hunc annum abire in pace & festinatione?

36. Pro octavo notabitis, quod est bonus latinisator valde doctus & sapiens, & eruditio pendet ei ex naribus & ore sicut vermes, quia per multos annos fuit primanus, & dudum contrivit Grammaticam totam sub calceis suis, & omnes potest Metaphysicos terminos recitare ad unguem, tanquam Pater noster, & scribere commentaria super Euclidem, disputare pro & contra in summa Philosophantium corona; & multa paradoxa statuere contra B. Priscianum & Aelium Donatum. Et

H 6 nemo

nemo est qui possit spiritui suo resistere, & ideo possunt Magistrum sumere quando libet.

37. Nono notabitis, quod Pennalis est valdè superbus & insolens, & nemo potest sibi comparari quoad auctoritatem suam; Quia scientia parit cristas & producit grandes Spiritus; ideo comparate cum pavoni, quia turgescit quando doctrinam suam adspicit, tristatur cum statum suum recognoscit; Quia res ferox & res submissa est pennalis.

38. Decimo notabitis, quod Pennalis est valdè disputax, & in conversando vult ad omnia respondere, interrogatus & non interrogatus, & unumquemque confundere in sermone suo, & nemini cedere, ne quidem Diabolo. Quia pulchrum est digitis monstrari & dici hic est. Et scientiæ non visæ ut thesauri absconditi nulla est utilitas. Ideo scriptum est: Luceat ars vestra coram studiosis, ut videant bonum intellectum & manifestatur gloria vestra & nomen vestrum.

39. Ultimo notabitis finaliter, quod

quod Pennalis est homo loquax di-
tax, mortax, vorax, bibax, rapax,
renax, scapax, in tantem ut omnia
in Ax sint generis Pennalis; qui in
scholâ cum T A x, T A x, sonaret
in tergo suo inde impressa sunt sibi
monstruosa vocabula.

40. Et hoc tenete fideliter menti,
quia unum ex his est vobis sufficiens
commonstrare quem queritis, &
tunc signate vos sancta cruce & di-
cite. A tali Pennali libera nos D O-
MINE.

41. Pro cautione tamen volo vos
scire, quod Pennales quidam sunt
multò astuti circa hoc ut naves suos
occultent. Quia quilibet præsumitur
honori suo consultum velle: Ideo
ex circumstantiis multa auctori relin-
quo, sunt enim hoc facti, quæ cum
infinita sunt, non posset in unam re-
gulam generalem includi.

42. Sed quia inter pennales & in-
genia eorum varia est differentia
ideo debetis meminisse quod secun-
dum Magistralem distinctionem gl.
vulgaris. Pennalis est vel animorum
vel morum vel temporū & morum
simul.

simul. Ex quibus posteriores, omnium deterioris sunt conditionis, quia ex illorum statu nulla est redemptio, in tantum ut ad extremum in eo possint promovere in porcum. Quia senex Pennalis bis Pennalis: Et veterana mancipia non facile est reformare ad meliores mores.

43. Pro his est bonum remedium quod dicit Scriptura: Indica fratri tuo errores suos, & reduc eum ad sanitatem ut desinat à malo, & faciat bonum. Et si tu hoc solus non posses facere, assume alios ad T E, qui sunt fortiores te. Qui si nihilominus noluerit vos audire, tunc fustigate eum: Quia sua interest, ne moriatur in delictis suis.

44. Et tunc cum eo nulla est compassio habenda: Quia præsумitur potius ex consuetudine peccare, quam ex imbecillitate labi, immò ipse vobis habebit aliquando multam gratiam, & dicet: Bonum est, quod humiliastis me, quia postquam vexatus sum egi poenitentiam.

45. Nec enim dicitur propter id irasci: quia amicus ex mente debet per-

perpendere voluntatem amici, & nemo præsumitur eum vexare ex odio, sed ex bono affectu, ex quo diligit amicum suum, reprehendit eum.

46. Immo ne cui officium suum sit damnosum, tenetur ei quandoque vocationem dare, & facere sibi amicos cum Mammonæ injusto, ut se recipiant aliquando, in ordinem suum.

47. Et hoc faciam cum bona gratia: Quia hilarem datorem diligit Deus. Et scriptum est, Pennales estote subditi studiosis, & nolite murmurare contra eos, qui modici temporis afflictio transfert vos in diurnam requiem. Et tunc quod quisque juris in se aliis concessit, idem ab aliis vicissim postulabit.

48. Sed quæro; Si Pennalis nolit hoc pati, an tunc possit se actori opponere? & concludite quod non: Quia injusta est defensio, ubi justa est offensio. Est enim Pennalis in prædicamento passionis, & ideo patibilis qualitas debet esse in eo, & de eo prædicari multiformiter.

49. Quod si Pennalis est duræ cervi-

cervices, & incrassatum est cor ejus, & frons exuit omnem pudorem, ut non intelligat subtiles terminos? Tunc quia nemo tenetur divinare alterius sermonem debet sibi dici per directum, quod per indirectum non potest capere.

50. Sed quid si multa quidem messis sed pauci operarii? & dicendum quod nemo debet se ad hoc excusare, quia qui patitur pœnnalifare pœnnalifantem, is vires administrat audaciæ, & talis censetur pœnnalifare cum eo.

51. Immò qui hoc facit, habebit aliquando mercedem suam, quia qui reducit errantem in viam facit opus misericordiæ & charitatis.

52. Sed quæro: Si studiosus fuit olim suus optimus frater, & iverunt simul ad unum amicum, & fuerunt Collegæ in una classi; an tunc possit illum transjuvare ne vexetur? Quod negare in totum, quia hoc publicam causam continet, & Reipublicæ interest, ne delicta maneant incorrecta. Immò talis fieret prævarica-

ricator, & incideret in poenam Icti Turpiliani.

53. Circa hoc tamen suggeram vobis utile consilii, ne acerbè nimis eam potestatem exerceatis, quia modica tantum correctio vobis concessa est, & nimia sævitia culpæ annumeratur.

54. Nam quandoque miseris venit in præcordia virtus, & tunc habes pugnos & malleos, & bajulant ut rustici, neque possunt dare plagas ad mensuram, quia sunt agrestes nimis; & hoc vult vos annotare, ne cum detrimento ex post facto sapiatis, sicuti id sæpe in foro nostro vidi practicarum cum dolore.

55. Prædicta observat etiam quoad secundum genus, quia isti debent ejus naturæ æstimari, quæ magis in eis prævalet.

56. Quoad temporales verò major occurrit dubietas, an debeant immunes esse ab omnibus oneribus vexaticis. Quod videtur, quia tempus non est modus inducendi delictum, ideo non dicitur graviolem esse poenam, quàm fuit culpa.

57. Sed

57. Sed vos contrarium determinate, quia præscriptionis tempora præcisè servanda sunt, ne sufficit unum adimpletum ubi duo conjunctim requiruntur.

58. Vnde pro declaratione prædictorum resolvam vobis aliquot pulchra notabilia, & quæro primum: An quoad hoc vexatio sit iusta? Videtur quod non. Quia est injuria verbalis, quæ ejus existimationem apud bonos viros & pulcras puellas gravat. At nemo debet alterius pacto prægravari.

59. Contrarium tamen sequimini: Quia est utilis & dat intellectum, ut habet vulgaris Theoria, & est quasi purgatorium mundanum per quod absterguntur omnes maculæ pennalitatis, donec completo tempore perveniat ad studiositatem.

60. Præmissa conclusio ampliat, & extenditur, ut etiam procedat in eo, qui est ultra vulgarem modum doctus in tantum, ut possit unam septimanam magistrare, & post duos menses doctorare; quia doctrina non mutat statum.

61. Im-

61. Immo licet præsumatur talis, habere omnes regulas Ramisticas in scrinio pectoris sui, aded ut de ejus eruditione dubitare sit instar sacrilegii: non tamen præsumitur scire notiones primas & secundas, quia ista sunt arcana Academiæ, quæ non cadunt in Scholares.

62. Secundo ampliatur & concludit in eo, qui est Nobilista vel Cortisanus, licet enim talis habeat aliquam præminentiam quoad jus civile, non tamen etiam quoad naturale: quia natura omnes æquales fecit, & communi vitio commune est remedium: immo Nobilista, qui peccat, duplici pœna puniri debet propter exemplum.

63. Tertio ampliatur, ut etiam valeat in eo, qui est admodum civilis, & possunt facere virginibus pulcras credentias & subtiles basimanus, & nudat caput suum pro omnibus: quia licet sciat ea quæ sunt communis civilitatis ex gesto suo, non tamen etiam ea quæ sunt consuetudinariæ localis: quia quilibet præ-

præsumitur ignorare stylum alieni fori.

64. Sed quod si etiam æmulari affectet? dicite quod jura constituantur ex eo, quod ut plurimum accidit; non ex eo quod raro; & quod semel aut bis accidit, non attendunt actores.

65. Quartò ampliatur & deciditur in eo, qui solet dare vocationes, & vult videri magnificus, & ostendit se præter naturam liberalem; quia nemo in necessitatibus liberalis existit, & talis se potius quàm alium respicit: ideo dolos dolo vindicandus est.

66. Sed quid? si fuit Bassista, aut Tenorista, & potuit graviter infimas voces murmurare, velut unus frater cappatus in choro, velleniter discantum fistulare, ut virgo 10. annorum: vel si in totum fuit prefectus in cantoria, vel carenda? Ad hoc idem dicite, quia tales præsumuntur imperiosi, eò quod multos habuerunt sub baculo, & quando dixerunt uni, cane, cecinit: & alteri Solmiza, zolmizavit.

67. Sed

67. Sed si sit magnus Signior apud Damascellas, ut periculum sit, quod taliter vexatus cadat per corbem, & perdat omnem amabilitatem suam. Tunc mitiorem sententiam amplectimini, & quia talis præsuntur multa sibi ab iis acquisivisse clenodia, non debet multum torqueri, quoad vexationes, sed magis visitari quoad vocationes.

68. Supradicta conclusio limitatur & restringitur, ut melius procedatur cum eo, qui pænè tempora sua adimplevit. Quia cingendus habetur pro cincto, & desinit esse miles vitiorum, quia factus est miles virtutum.

69. Adhuc limitatur, ut non procedat quo ad extraneos; quia quo ad hos pennalis censetur legitimus, ideo contra hos debet honorem suum defendere usque ad cutem & sanguinem, quia vita & fama pari passu ambulant.

70. Vnde incidenter quæro: An Pennalis sit honoratior Schmutzone? Omnino dicite quod sit: Quia quod studiosus est inter pennales,
hoc

hoc est, pennalis inter pices & amplius.

71. Facit quod pices illi sunt infames quibus non patent portæ dignitatum ; quia in malitia sua devorant sanguinem studiosorum , unde dictum est : O quo vadit anima picis ! Sed quæstio hæc est minus dubitabilis, ideo supersedeo eam latius declarare.

72. Nunc revertendo ad priores terminos : an Pennalis pro tali vexatione possit studiosum ad guerram vocare ? Quod videtur , quis crudelis est, qui famam suam negligit. Sed hoc nolite sequi ; quia pennalis præsumitur inhabilis ad pugnandum, & virgas magis quàm arma tractare posse.

73. Et licet videatur habilis de facto propter robustitatem , & tamen est inhabilis, de jure debet gladio privari & virgis onerari : Quia qui gladium sumit , peribit cum eo. Et hoc observat totus mundus.

74. Quæro ulterius : an possit agere de injuria verbali , puta quando sibi dictum est pennalis ; Dicite quod
non,

non, tum quia est animal, in quod nec jus, nec injuria cadit, tum quia veritas convitii satis excusat conviciantem.

75. Sed quid si sibi facta est injuria realis, puta, quod est fustigatus in foro, aut bajulatus in plateis, aut inundatus in aqua? Et videtur negativa amplectenda: Quia pennis est servus, & ideo capite non minuitur, qui nullum caput habuit.

76. Sed vos amplectimini distinctionem lugalem: quia si id fiat in eo loco, in quo ei nullum jus fuit versandi, aut ambulandi, maximè si alter proclamavit, ut abiret, neque ille abivit, sed reclamavit: Tunc damnum quod ipse accersivit, ipse mustabit, & sibi imputabit.

77. Quid si id fiat in sua domo, ubi dedit Vocationem? illud dicendum est, quia sua cuique domus tutissimum refugium est. Et nemo dicitur duplici damno onerari; nisi fortè ibi fuit valdè importunus & inutilis, & voluit habere magna verba solus, nec dari Cæsari, quæ sunt Cæsaris.

78. Quæro

78. Quæro iterum : An possit se pennalis vexatione liberare à vexatione ; Licet de subtilitate juris rigorosi id non videatur concedendum ; tamen vos utilitatem æquitatis sequimini ; quia ignoscendum est ei , qui sanguinem suum taliter qualiter redemptum voluit.

79. Sed qui si sit valdè obæratuſ, & non habeat multos obulos in bursa ? Tunc adhibere cautelam , ne vos decipiant : quia sunt astuti valde , in occultaneo thesauro suo , ideo non debet talis excusatio facile admitti , nisi præſtito juramento paupertatis , quia nemo præſumitur vacuus ad peregrinas regiones migrare ; maxime si sit charus filius , vel cecinit in cantoria.

80. Si tamen hoc de facto contingat : tunc quod non habet in ære , luat in corpore ; & sic vexetur benè , quia non persolvit plenè . Quia licet prædictus puniatur mitius quoad pœnam pecuniariam , quàm alius benenummatus : debet tamen puniri gravius quoad pœnam corporalem , & ita ſervatur in praxi.

81. Pro

81. Pro cautione tamen notate. quod tales interdum habeant privilegia miserabilium personarum, si sunt valdè lamentabiles; quia tunc satis ipsa paupertate premuntur, Et afflictio non est addenda afflicto.

82. Sed quid si sit valdè simplex, ut non possit unum puerum offendere, & habeat magnam devotionem, & eat precabundus per civitatem? A talibus cavete vobis, quia veniunt ad vos in vestitu ovium, sed intus sunt lupi rapaces, & habent Diabolum sub cappa sicut frater aliquis pœnitentiarius.

33. Sed quid si Pennalis lateat & non faciat sui copiam? Tunc si non potest haberi de die, solet visitari de nocte, & interdum cum Musica instrumentali cantari sibi unum bonum carmen, ut exeat sonus in universum Museum; Resonet in laudibus, cum jucundis plausibus.

Vurum nostrum gloriosum

Per omnia kling klang klangorum.

Et hoc de consuetudine, loci, licet jure destituamur.

84. Circa tamen hoc estote providi, ut faciatis id cum moderamine, & in occulto ne habeatis mercedem vestram in propatulo, quia posset hic allegari pacis publicæ turbatio, cujus poena est Bannum, quod parit multos & miserabiles Cornelios in cerebello.

85. Nunc ad extremum tradam vobis modos, per quos dissolvitur pennalisimus, quorum primus est: Præscriptio, quia de jure Saxonico, si pennalis vivat in studio Academico per annum & mensem utilem; talis præsumitur didicisse mores civiles & bursaticos, & ideo habetur pro studioso, nisi mores fortè contrarium suadeant.

86. Dico utilem, ut supputetis tempora climactericè, ex quo stetit in Academia animo studendi, non verò commorandi tantum, ne alioquin is fiat studiosus, qui per naturam studiosus esse non potest.

87. Item ut intelligatis id tantum valere in præsentes. Quia quoad absentes non valet præscriptio, et-
jam

jam si tempus interveniat, cujus initii non extat memoria.

88. Circa hoc quæro : An pen-
nalis discedens ante completum spa-
tium ex Academia, postea reversus
nihilominus habendus sit pro studio-
so? Et decidite distinctè : Quia si in
continenti redeat, tunc habet jus
postliminii, & dicitur tempus, quod
abfuit, suppleri alio tempore in
duplum, ut ita procedat prescriptio.

89. Si verò ex intervallo, tunc
quia censetur interrupta præscriptio,
debet tempus suum de novo inchoa-
re, & ita ad studiositatem pervenire,
quia res devenit in eum casum, à quo
incipere non poterat.

90. Quod si in totum domi re-
maneat, & fiat tibi Megistellus, aut
Baptizans, vel Vxoratus : tum per-
fictionem Leg. Cornelii censetur
nunquam in Universitate fuisse, &
ita in statu suo mortuus.

91. Iterum quæro : An pennalis
possit deponere pennalissimum in Pa-
tria? Sed hanc quæstionem super-
sedeo determinare, quia est Salebro-
sanimis.

92. Secundus modus est Eman-
cipatio, puta, si Pennalis sit valde
acceptabilis apud Virgines, & sciat
gravitatem Academicam tenere, po-
test talis Vocationem dare aliis stu-
diosis, ut absolvatur à peccatis suis,
& emancipetur à pennalismo.

63. Et ad hanc requiruntur cer-
tæ solennitates; quia debet Virgo
aliqua primaria, quæ ejus rei scien-
tiam habet, in judicem eligi, & de-
bet præter alia cognitio causæ inter-
venire, an persona supplicans sit ha-
bilis ad hanc dignitatem. Quo exa-
minato debet pennalis ante virginem
super genua procumbere præstan-
do ipsi juramentum, quod velit pen-
nalem exvere, & induere studiosum.
Sed hic modus est valde peticulosus,
quia una sollemnitatem omissa totus
actus annullatur.

94. Quero tamen, an talis Bulla-
tus studiosus censeatur quoque le-
gitimus, quoad alios qui non fuerunt
in Vocatione & Absolutione? &
dicite quod non, quia privatorum
pactis jus publicum inverti non po-
test.

95. Ter-

95. Tertius modus est Legitima-
tio per subsequens Magisterium, pu-
ta si pennis intra annum fiat pro-
motus Magister aut Baccalaureus,
tunc enim habetur pro studioso.
Quia cum infamibus portæ dignita-
tum non patent, censetur per istum
honorem abolita omnis macula pen-
nalitatis, & per Magisterium pur-
gata omnia antecedentia.

96. Sed tamen quia talis fecit con-
tra iuramentum suum, quod dedit
Depositori, ideo debet super eo gra-
tiam facere dando ei vocationem,
ut anceps periculum perjurii evi-
tetur.

97. Ultimus modus est legitima-
tio per Rescriptum principis, puta,
si princeps aut alius, qui famæ habet
restitutionem, det alicui hoc privile-
gium, quod non debeat esse penna-
lis, & hoc publico diplomate testa-
tum faciat, debet hæc voluntas prin-
cipis pro lege servari; quia videtur
respexisse ad doctrinam & merita
personæ. Et ideo qui vocat eum pen-
nalem, committit crimen læsæ ma-
jestatis.

98. Sed quia tale privilegium non præsumitur, violari, ideo debet Bulla sibi data præsentem inspicere, an expresse scriptum sit, quod talis non debeat vexari, & tunc tenor ejus circa hoc servandus est. Si vero hoc non scriptum sit, sed tantum simpliciter indultum, quod non debeat esse pennis; Tunc possunt nihilominus vexari. Quia censetur Princeps se conformasse ad juris communis dispositionem, & non voluisse uti plena potestate.

99. Pro additamento debetis scire, quod hodiè per Nov. Constit. omne jus vetus circa pennalem abrogatum est, per quas omnes Beati naturalibus restituuntur, ita ut statim à primis depositionis incunabilis una atque simplex studiositas illis comperat, id est, eadem quam habent studiosi à multis annis.

100. Dura quidem lex est, verum ita scriptum est, non tamen credo, quod practicatur ab omnibus; quia stylus curiæ in viridi observantia positus, ipsa lege quandoque potentior est, unde sit ut Novella Leonis

(199.)

nis hodiè in foro non attendatur.
Circa prædicta haberem quidem aliquot adhuc pulchra notabilia, sed quia odiosa sunt restringenda, ideo remitto vos ad praxin, ut ista omnia aptius ex ipsis rerum documentis in usu quotidiano cognoscatis.

*Ad Mandatum regium cum
Privilegiò*

Pro cancellarius manu prop.

Explicit, explicuit, cetera praxis habet.

F I N I S .

(200.)

DISPUTATIO
DE
CORNELIO,
ET

EJUSDEM NATURA,
AC PROPRIETATE,

Cujus Positionis

SUB PRÆSIDIO,

*Ampliss. Famossiss. Clariss. Spectatiss.
& celeberrimi Viri,*

DN. VESPASIANI CURIDEMI
omnium facultatum Doct. in
Illustri Gaudecapensium
Academia,

Publicè proponit

ZACHÆVS PERTINAX
Hierosolymitanus.

*Habebitur disputatio in Collegio medeo ad-
fontem Arethusa, quoties lubet.*

THE-

THESIS I.

Vanquam scriptitandi ca-
coëthes nostri seculi homi-
nes supra modum intoxica-
vit, adeò ut omnes merca-
torum, clericorumque Bibliothecæ
voluminibus farciantur : nemo ta-
men inventus hucusque mortalium
est, qui utilissimam de Cornelio ma-
teriam in apicum eruerit.

2. Cujus rei causam nos contra
Thelaugen, qui sterilitatem pro cau-
sa adfert, in ejus difficultate sitam
defendemus.

3. Est enim nodosa, cerebrosa,
& rugosæ frontis materia, ut rectè
dixisse videantur Ultramontani, non
esse eam bonæ fidei, sed stricti juris.

4. Nos igitur de re literaria benè
mereri operam dantes practicabilem
hanc materiam proponemus, ut
huic labori addictis fenestram ape-
riamus penitus introspectiendi &
meditandi.

6. Id quod nulla ratione aptius
fieri censemus, quàm si quis egregiè
I 5 pictus,

pietus, hoc est, ut Zonatas interpretatur, probè fustigatus, variisque coloribus à lictoribus ornatus, secum solus ambulet, in locis, quæ hominum frequentiam non facillè admittunt, ibique crumenam suam ære vacuam assiduè inspiciat.

6. Quid autem sit Cornelius, & unde dictus, variæ sunt literatorum sententiæ. nullaque ad eò facultas est, quam non strenuè Cornelius hic exerceat.

7. Theologi quidem in sacris bibliis hanc quæstionem non attingi affirmant, nec esse de talibus admodum inquirendum, cum plus satis sit, si rem ipsam habeamus. Qui enim Cornelium habet, non multum sollicitus est de substantia aut nomine ejus, quin retrò ad causam ejus ut plurimum oculos flectit.

8. Iurisperitis Cornelius est defectus pecuniæ, qui ei, qui multum debet, facultatem satisfaciendi eripit, & eundem subterfugere facit, sicut & fugitivus indidem nuncupatur, in *l. 5. C. de recept. arbit.* Verum hæc definitio cū nimis sit angusta, rectè explo-

exploditur à *Don. Anton. de Crampai-*
gnis tract. de fum. & flam. c. 6. n. 194.

9. Neque verò cum Medicis facimus asserentibus Cornelium esse passionem animi, quæ contraria causa reprimatur: nec enim semper contrario repellitur Cornelius, quod videre est inirato verberato rustico adversarium suum demulcente pugnis, quem certe Cornelium habere nemo ibit inficias: hic si pulsari deberet ab eo quem ille tam castigat, intantum per hos contrarium Cornelius ejus non tolleretur, ut etiam augeretur.

10. Philosophi existimant illi Cornelium esse nomen inane sinere, ortum ex festivitate quopiam: Cum enim in comico loco quidam Cornelii nomine, Conscientiæ personam sustinuisset, isque ex scenis prodiens, chorum semper lætum inventum, subinde digrediens tristem ac mœrore plenum reliquisset, abiisse has affectuum vicas in proverbium, ut quoties quis solito mœstior esset, diceretur Cornelium habere. At hæc sententia communiter impro-

batur, cū aliter in praxi edoceamur.

11. Nos igitur, utpotè quinulli facultati nos mancipamus (similes enim sumus Achilli illi Perleo, qui de omnibus materiis æquè feliciter dissertabat) censemus Cornelium nec hominem simpliciter esse, nec spiritum. Omnino enim cum Laetantio statuimus duo Dæmonum genera; cœlestes & terrestres: & putamus Cornelium esse spiritum corporeum ex atræ bilis copia conflatum, qui certis exacerbatus causis hominem inquietat. Vnde Germanicum illud ariolatur esse, quoties Corneliosum quē contuentur, ut dicant, *Er schlägt sich mit dem Teuffel.*

12. Derivato nomine à Græco *κορέω*, id est, satio seu satuto, & *υηλεής*, id est, immisericors, seu crudelis, dicaturque Cornelius quasi *κορέων υηλεώς*, id est, crudeliter satians. Testatum enim experientia fecit, eos qui hac peste onerantur, ita inhumaniter excipi, ut per unicum modo diem laborantes jam tum ceperit Cornelii satietas.

13. Causam efficientem si quæri-

mus, non unam reperimus, idque hac in materia mirum esse monet Hypocras Guidone *de sect. venar. c. 7.* Cum enim alias unus filius uno saltē patre possit gigni, hic tamen unus filius; id est, Cornelius pluribus ex causis, iisque separatis nascitur.

14. Pro varietate autem temporum & locorum, personarum item & circumstantiarum aliam atque aliam matrem agnoscit Cornelius. In his enim est ex defectu pecuniæ: in aliis ex amore: in aliis ex crapula: in aliis ex verberibus: in aliis ex chartis lusoriis: in aliis ex melancholici humoris ebullitione, &c.

Sic nonnullis Cornelius invadit tempore matutino cum surgendum est, quo tempore etiam meditationes suscipi consueverunt de solœcismo pridie per vinum commisso; quosdam vespertino tempore cum caupo se diutius potum daturum renuit: alios post meridiem quando amica in horto relicta ad urbem redeundum: alios media nocte cum ad caveam, seu ut Romani loquuntur, ad carcerem migrandum.

16. Pari

16. Pari ratione quidam in conclavi suo Cornelium sentiunt, dum labores, libros, præceptores, & id genus aliud nugarum inveniunt, nonnullos autem compotores aut confabulantes; quidam in templo, dum concio nimium protrahitur; quidam in area nuptiali, dum amicam abesse suam comperiuntur: quidam in lecto, cum lectus denuo bibit, quæ ipsi sub vespere biberunt: quidam in foro dum amasiam suam præterituram præstolantur, quæ tamen alii juncta patrono ægrotum hunc parum curat, hinc illæ lachrymæ, dolor, fletus & stridor dentium.

17. Quidam juxta alios incedentes, Cornelium indè concipiunt, si alteri superiorem locum relinquere debeant, qui tamen longè & dignior & honestior est. Hi tam possunt Corneliosi vocari, quàm asini & Cnolli, qui sibi vel Fabiorum prosapiam vel Solonis sapientiam imaginantur, cum tamen, ut Propheta inquit:

Non fiet in toto corpore mica salis.

18. Præ-

(207.)

18. Prætea has omnes nonnulli passim jugibus Cornelii speculis, tanquam Furiis agitantur, eumque sicut ædes testudo, adsiduè secum portant, quales sunt ii, quibus fumus est in domo, id est, quibus mala herba, seu, ut vulgus ait, mala mulier est: Item, qui ad scientiæ & doctrinarum mercaturam in Academias ablegati, omissis literis alias sibi merces, ut sunt vinum, cerevisia, meretrices, alea, folles, equi, & id genus aliæ, comparant: & postmodo domum revocati à parentibus, tabernam suam aperire erubescunt: mercium enim emptarum pudet & nummorum consumptorum tædet, jamque sunt & manent miseri socii, cogunturque vel agriculturam, vel cauponariam, vel cerevisiæ coctionem, vel tale quid arripere, suntque ministri, cum esse domini potuissent, in quos cadit illud Prophetæ:

*Consumptis tandem fecunda in pocula
nummis,*

Hoc veri invenio: nil scio, nil habeo.

19. His

19. His accedunt & illi quos avaritia, omnium malorum radix, obfedit. Hi enim si judices sunt, qualis est ille, nec Deum, nec homines formidans: *Luc. 18.* partem nullam laeta expediunt fronte, nisi sciant:

Quod possit gravis are domum sibi dextra redire.

Si mercatores sunt, nunquam satis nequiter alius imposuisse se credunt, hi scilicet enim aliquando audiverunt, licere se mutuò in emtionibus circumvenire, idque dicunt Jurisconsultos concedere, *l. in causa. 16 §. 4. ff. de minor.* Si alterius generis sunt homines, quales *Aristo. 4. ethic. 7 Βαυκοπαυδρως* indigitat, quales sunt monachi, & id genus homines alii, nihil humanitatis à se faciunt proficisci, nisi videant brachia Græca & manus dativas, summa omnia faciunt gratis sed dativo casu.

20. Materia Cornelii ex definitione colligitur: cum enim humidum radicale sit tenue, & calor natus imbecillior, oritur spiritus quidam siccus & frigidus, ater, tristis, raro subri-

subridens, sui impositus, qualitercunque condensatus & incorporatus, & breviter tale monstrum, cui nec Homericus Polyphemus, nec Virgiliana Fama, nec Ovidiani gigantes, nec Horatiana pictura, nec ullum vel à Wigoleisa, vel à Seufrido, vel ab Amadiso, vel à quopiam necessariorum ejus, debellatum portentum comparari queat.

21. Formam Cornelii in tuentibus, pro diversis subjectis in quibus dominatur, variè se instar Protei manifestat. Quidam enim hominum consortia fugientes ad loca solitaria properant: alii versantur quidem cum mortalibus, sed taciturni, cernui, morosi, quibus dici solet, eos Calendaria componere, aut speculari in divinis, aut claves quærere, aut Cornelium habere, quorum postremum prioribus tribus verius nos existimamus; nonnulli, presentibus aliis, ubicunque recursis spatiis deambulant.

*Spectantes terram, manibus post terga
rejectis,*

& suc-

& succincentes sibi melancholico murmure, cuius harmoniam nec ipsi, nec alii, sed solus qui eos vexat, Cornelius intelligere potest.

22. Finis est, ut agnoscant mortales omnes, verum esse quod scriptura dicit: Omnis stultus est fatuus, & omnis fatuus est stultus: qui termini sunt per omnia convertibiles.

23. Objectum Cornelii sunt res, Actiones & verba. *Res* ut calcei, vestes, uxor, ligna, candelæ, sanitas, morbus, vinum, virgines, cerevisia, compotores, corrivales, pulices, pediculi, quamque primo decuisset loco poni, pecunia, & similes. *Actiones*, ut si cochleatorem impediatur matris præsentia, quo minus osculari ex voto possit Venerem suam: si quis concurbitari se norit, quod tamen mutari nequit: si patientiam Socratis addiscere quis tenetur: si quem pulices infestant, ubi capere dederet: si puella superciliosa, quæ se Dianam aut Iunonem esse persuadet, ne nimis demissa, aut humilis videatur, procum suum asperius repudiavit, quem tamen perdere amat, & re-

& reverti iterum ac instare, tacitè exoptat: ille verò nihil de ea sollicitus aliam, quod ajunt, quercum excutit, similis cordato illi Canonico Herbipolensi, qui concubinæ suæ electionem dabat, utrum appellari mallet *ein Erixhure*, an vero *ein Landhure*. Verba, ut si cochleator amasiæ suæ verba duriuscula extimescit, & reconciliationē redimit annulo, armillis, serica tunica, molli thorace, aut ejus generis pretioso Xenio, aut si lepus quidam, cui cor in caligis, Thrasonis alicujus minis perterrefactus, pacem & requiem emit aliquot loachimicis, aut ducatis, aut ducatis, aut florenis, in convivium commune exhibitis, memor istius Maronis *Æneid.* 11.

Nulla salus bello pacem te poscimus omnes,

& illius sacri: Pacem inter vos alite, Marc. 9.

24. Effectus Cornelii interdum bonus est, interdum tolerabilis, interdum verò pessimus.

25. Bonus est cum respiscit morio,

rio, seque peccasse intelligens, mo-
 res abindè corrigit: ut si puer me-
 chanicus aut mercatorius, ala pa-
 rum impatiens, à magistro, domi-
 nove suo aufugit, sed postea mise-
 riarum impatientior, revertitur &
 pati consuevit. Item si adolescens
 cum loculo turgente ad Academias
 accedens, inque omnibus conviviis
 primas, obtinere cupiens, magnifi-
 cus, munificus, pugil, eques, miles,
 dimicator, venator, aleator, clama-
 tor, scortator, potator, viridis, gil-
 vus, ruber, cæruleus, flavus, ful-
 vus, rarus, Italus, Gallus, Iberus,
 Anglus, nunquam Germanus, nec
 verbis, nec re, nec veste, & paucis lo-
 quendo, *ein Dollerhundt oder Stutzer*,
 tandem dilapidatis nummis, absum-
 to tempore, ætate provec̃ta, decep-
 tis, offensisque parentibus, cum vi-
 dit se stolidè egisse agnoscens bar-
 bam crescere, patrimonium evanes-
 cere, pallium vilescere, & caput ni-
 hil discere, ad meliorem frugem re-
 diens, vitam emendat, & in virum
 magnæ dignitatis evadit, id quod
 tamen rarius praticari in foro te-
 statur

statutur, *Gail. 3. observ. 40. n. 34.*

26. Medius effectus est, quod impediatur orexin, inducat pallorem, rugas, taciturnitatem, extinguat sales & omnes delicias, &c.

27. Pessimus est cum in valescentes spiritus impuri vires hominem adigunt:

*Vt nodum informis lethi irabe ne fiat ab
alta,*

alius, non poetaster, sic effaretur, ut se suspendat. Verum cum hoc Cornelii genere nihil nobis est negotii, sed Theologis & Iurisperitis hoc elaborandum relinquimus, qui id existimant, & læsæ conscientiae vulnere pullulare. & Juvenal. Sat. 1. vocat mentem criminibus frigidā: contra quam frigiditatem, nec medici ullum repererunt antidotum præter laqueum stupeum, quem adeo dicunt infrigidare, ut hanc frigiditatem prorsus extinguat.

28. Nunc in gratiam valetudinariorū hac peste correptorum, pauca subiiciemus contraria seu remedia, quibus hic semispiritus fugari plerunque

runque soleat ; quorum in numero primo rectè collocamus somnum ; qui enim dormit , non peccat. Et hæc est vera ratio , non ea quam adstruit Virg. *Æneid.* 6. quod sopor fit lethi consanguineus. Quamquam minus hoc in Virgilio miramur , cum sit poëta , id est , nugi vendulus , ut rectè obiicitur poëtæ in bello grammaticali. Quod si Corneliosus dormire nequit , aptissimum est ut vigilet , sed res non caret difficultate , teste Hippocrate *Sect. 2. aphoris*, 1.

29. Quod si somno non vinceretur , recipe tres congios vini Malvatici , tertio purificati , cum pane bis cocto , & misce ut fiat cibus ; si parum id juverit , adde sextantem spiritus vini mixti aqua nota ; si nec dum incalveris , accede ad ignem Terentii calesces plus satis.

30. Nonnulli suadent recipiendos esse novem sacculos , mediæ magnitudinis , Ioachimicorum , cum totidem sacculo aureorum , qui misceantur , & fiat permutatio in tabernis cum rebus , quibus indiges, Hic
mo-

modus sanandi tam à Theophrasto, quam à Galeno & Averroë præteritus est, sed nec Dioscorides, nec Vesalius ejus meminerunt, quod mirum est, cum alias viri fuerint doctissimi.

31. Nos verò non tædebit arcenum quippiam communicare, quod a nemine mortalium literis proditum est, & tamen præsentissimum juvamen (cupimus enim de omnibus benè mereri) recipe igitur tonnam electri, auri puri, addito complexu virginis, vividi coloris & succi plenæ (sunt enim & aliæ virginum species) & utere quoties lubet, non ultra quinquies in singulas 24. horas, ne nimio suo calore, laborantem exsiccet & Inguet faciat.

32. Hæc de medela satis, ne quis nos empyricos aut seplaharios credat. Nunc dubia quædam de Cornelio subnectemus, a paucis hucusque prodita.

33. Questio elegans est, an perpetua morositate laborantes, sicut Arcopagitæ illi, qui in Trophoni antro somniasse videntur, quos vulgus

gus Mafpos appellat , Cornelios nuncupari queant. Nos a negantium partibus stabimus , quia rectius murrosii vocantur.

34. Corneliosum non posse bona conscientia ridere multi adfirmant, quod falsum est, nam conscientia in risu non consisti, sed in corde & animo.

35. Invidum rectè dicimus Corneliosum cum omnibus ethicis: toties enim paroxismus effervescit, quoties cum alio benè agi cernit. Verum qui perpetuo livore turgidus, alios opprimere sedulo conatur, potius virum malum nominari censemus qui una cum Cornelio in Insulam deportetur, ut vocant Iuris consulti.

36. Qui Cornelio tribulatur, testis esse in judicio utique non cupit, quia non est mentis compos, ac testes tamen habere potest, nec enim propter Cornelium civis esse desinit.

37. Suspendendus an possit Cornelium habere nonnulli ambigunt: Communiter tamen affirmant, id quod

quod & nos credimus contra Palæmonem.

38. Corneliosum posse bonum virum nuncupari probabimus: idque vel eo solo, quod Cornutus, id est, cujus uxor est communicativa, possit Cornelium habere, cum tamen ipse bonus vir sit, quia patitur, quod multi non paterentur.

39 Cornelium esse spiritum ex humore natum diximus: sed de sexu quaeritur, an Cornelius sit etiam mulier. Nos putamus Cornelium esse generis masculini, sed in foeminis tamen potenter quoque dominari, praesertim in virginibus annosis, in quibus tam alte suas extendit radices, ut etiam in fronte & facie passim promineant.

40. Qui insano amore compulsus matrimonium promittit, uxorem ducit. & postea nihil habet, quod edat, nec didicit, quo sibi victum quaerat, posse eum Cornelio tactum dici putamus, sed tamen beneficium impune esuriendi non est ipsi dene-gandum.

41. Quoties Corneliosus inebriatur, pulchrè dubitatur, an ipse Cornelius ebrietatem sentiat, quod omninò asserendum arbitramur. Videmus enim ebrios Cornelio plarumque non vexari, quod utique non contingeret, nisi Cornelius quoque inebriaretur, ille verò vino delectatus, malitiæque suæ oblitus, hominem tunc latari sinit usque in crastinum.

COROLLARIA.

I. Grammaticum.

AN Cornelius possit declinari: *Adfirmamus præterquam in genitivo casu, quem non putamus declinabilem.*

II. Dialecticum.

An Cornelius in homine habeat respectum subiecti occupantis, an subiecti occupati: posterius affirmamus:

(219.)

mus: nam falsum est, quod vulgo dicitur non habere Cornelium. Nos enim Cornelium non habemus, sed Cornelius nos habet.

III. Rhetoricum.

Dictum est, suspendendum posse Corneliosum esse, quaeritur, quo tropo hoc dicatur, respondemus per ταπεινωσις seu μελωσις, est enim non medeocriis extenuatio.

IV. Musicum:

Cornelius licet per omnes declinabiles casus possit cani, suavissimum tamen in ablativo statuimus, ibi namque vim suam exserit Lydius, teste Cassiodore 2. variar. 40.

V. Arithmeticum.

An cadat numerus in Cornelium negamus, Continetur enim monade: at monas non est numerus, sed nume-

K 2 *rorum*

(220.)

*rerum origo, teste Macrobo. somn.
lib. 2. c.*

V I. Geometricum.

*Potestne Cornelio applicari quod
Geometris celebratur, his binabis esse
solidum? adfirmamus, quia Corne-
lius est quadratus, hoc est, rusticus
& impudens qui etiam non vocatus &
ad invitos venit.*

V II. Astronomicum.

*Cui signo conveniat Cornelius, in
Zodiaco respondemus. Capricorno
per omnia.*

V III. Theologicum.

*An Cornelius in aëre degat inter
alios male conciliatos nebulones, re-
spondemus negativè, semper enim
cum hominibus versatur.*

I X. Iuridicum.

*An Cornelius possit contra Corne-
lio-*

(221.)

liosum agere interdicto usi possidentis.
Negamus, quia Cornelius vi possidet,
cui non datur hoc interdictum L. 1. §,
ult ff. usi possidet.

X. Medicum.

An Corneliosus, quatenus Corne-
liosus est, possit dici Cacoehymia labo-
raro, atque sic phlebotomiam utiliter
adhibere. Negamus, nisi per acciden-
tiam, si nimirum Cornelius tenacior sit.

XI. Physicum.

Cornelium augmenti & decremen-
ti esse capacem, atque ita subiecere al-
terationi, arbitramur, contra Arist.
de generat. & corrupt. lib. 3. c. 33

XII. Metaphysicum.

Cornelium esse Ens, putamus, &
propterea est in loco, nimirum intra
capitis territorium, ubi etiam jus dicit
& accipit.

K 3

XIII. Phi-

XIII. Philologicum.

Dubitatum meminimus, uter sit natura prior, ipse nē Cornelius, an verò Corneliosus. Hunc esse priorem statuimus, tanquam subiectum adjuncto suo.

XIV. Politicum.

An deceat in benè constituta repub. Corneliosos habere, negamus: tunc enim, teste Platone, beata est respub. cum cives sunt beatissim. At beatus nemo dicitur propriè, qui Cornelio afficitur. Ergo, &c. Si qui igitur cives Cornelium habent, id de facto fieri apparet.

XV. Historicum.

An Caius cesar cum acceptis vulneribus veste faciem regeret jam moriturus, sub illa veste Cornelium habuerit, negamus. Est enim hoc corneliy genus irregulare, rectiusque dicitur egrotus esse, qui vulneribus confectus animam agit.

(223.)

THEMATA MEDICA,

DE

BEANORVM,

Archibeanorum, Beanulorum
& Cornutorum quorum-
cunque : affectibus &
curatione,

Adque Praefidente

ADMODUM PRÆCELLENTI.

*Et Exquisito Cornelio Ceraſto Cornano
Medico & Chirurgo Regio
Beanorum.*

Respondebit

CARIOLLINVS TEVETIO
CRUFENAS.

K 4

DE-

DEPOSITORIBUS,

ET

BEANORUM CHIRURGIS, S.

I.

CUm hoc symptoma priscis seculis fermè ignotum jam indies magis divulgetur, pluribus etiam adhuc Medicis ignotum malè curetur ita ut ægri sæpè succumbant, aut peiores recidivas patiantur: Operæ precium duximus, ob publicam utilitatem, ea quæ in praxi jam aliquot annis observavimus, hoc loco proponere, ut tam foedæ luis accuratior pateat natura & curatione.

2. A nomine ideoque; rem aspicabimur. Vocantur hi patientes Latinis, ut Ciceroni & quiniliano Beani, Beanuli, & Archibeani & à primario symptomata Cornuti, licet distincturi simus in progressu sermonis. Germanis *Bachautem*, *Pennal*, *Lanip*, *Gehôrnte*, *Wilde*, quod vix cicurari

rari possint, *Geschoffene geseln.* Græcis *Asen* licet hoc nimis sit generale. Hebreis *cubiacha*. Nos autem Grammaticis vocabula linquentes, ad pugnam tam sævi hostis properamus.

3. Beanismus hic definiri potest quod sit symptoma adionis de præfæcultatis principes à parentû semine & mala educatione, vel utrisque ortum ducens, & cornibus extra cranium exeuntibus se prodens.

4. Et licet multiplex sic hoc symptoma & variè dividi possit; optima tamen divisio est, in **ARCHIBEANOS**, **BEANOS**, & **BEANULOS**.

5. Archibeani sunt in quibus malum planè inveteratum, & cornua habent plurima, maxima, fœdicoloris, emedullata, ætrem odorem exhalantia, inæqualia, ramosa, dura, aspera, quadrata, nigricantia, liventia, longa, curva, & dicuntur **POLYCORNES**.

6. Beani mitiora quodammodo habent accidentia, cornua ut plurimum bina, eaque media inter utroque liventia aut flaventia, aliquid habentia medullæ, & dicuntur **BICORNES**. K 5

7. Bea-

7. Beanuli cornu unicum saltem habent satis acutum, in medio plerumque frontis, duorum aut trium cubitorum, idque molle, glabrum, rotundum simplex recta sursum tendens, sub flavi coloris parum foetens, copiosæ medullæ, &c. & hi appellantur MONOCEROTES.

8. De loco affecto imprimis sollicitos nos esse oportet, nam frustra alias in curatione sudabimus; est autem is cerebrum potissimum, & quidem membrana ipsius dura mater, quæ inde nomen habet, ubi etiam plerumque, desinit, licet ad radices oculorum quandoque pertigisse referat Doctiss. D. Cajus Cornarius in sua praxi nondum edita fol. 20. 36. 31. 26. Qui quoque suspicatur cornicæ tunicæ inde nomen migrasse.

9. Causæ hujus affectus multiplices, Aër sylvestris & obscurus qualis est in scholis particularibus, ut sunt Lavingana, Lynceus, &c. Item, Dolpehusensis, Bubendorfsensis, Stockfischhusensis, Pickelharingensis, aliquibus in locis Batavia,

viæ, Sueviæ, & adhuc Misnæ, Grimæ & portæ, Item, Halæ, Magdeburgæ, Brunsvigæ, Hildesiæ, Amstelrodami, Stetini, Lubecæ, Bremæ, Padelbornæ, Sauwfurti, Stierfurti, Hasfurti, Servestæ, Breslaviæ, Ambergæ, Nabburgi, Dusseldorpii, Vltrajæcti.

10. Apud varios varii cibi in causa sunt, & quidem ii qui crassum imo crassissimum generant succum, ut carnes animalium cornutorum, asinorum, asellorum marinorum, panis item scholasticus, caseus putridus præsertim *der Hasenkäsz den die alten Weiber verkauffen*, fabæ & legumina reliqua, unde perspectus Pythagoras suos discipulos arcebat à fabis, cerevisia crassa, &c.

11. Motus etiam hic recensendus. Nam videmus eos qui vagantes, cantantes, cursitantes, vociferantes, balantes, bacchantes, clamitantes, vorantes, potantes, ingurgitantes, mendicantes, hiantes, bonâtes, in curra tunica saltantes, nullum angulum intactum reliquunt, hoc malo potissimum detinere, Vr-

geri, torqueri. Sive contra, qui in claustris, carceribus, cellis, ergastulis, angulis, cameris scholasticis tanquam pistrinis, mille repagulis, compedibus, vincti, catenati, ferrati, ligati, servati, ob inopiam aëris purioris in hunc affectum prolabuntur, aut prolapsi confirmantur.

12. Somnus & hoc loco aliquid potest. Qui enim ex iis glires agunt, magis divexantur, ut noctu hiantes, ronchantes, stertnutes, surzantes, cachantes, schnarchantes, &c. Hitibus præsertim magis periculi subest, noctu enim animalcula ut cimices, pulices, culices, tineæ, vespertilionos intrantes, irreptantes, permerdantes. & mentem perturbantes, divexantes, subtile serum exiccantes, & mala alia excitantes, misellos hosce asellos misellè exeruciant, & dilaniant. Idem quoque de vigilia esto iudicium.

13. Excreta & retenta suum quoque in hoc affectu locum habent. Dum enim pulverem scholasticum absorbent, deglutiunt, imbibunt, attrahunt, retinent, coquunt, assimulant,

lant, apponunt, magnum cornibus
fulcrum addunt, ita etiam bono quo-
que alimento excluso & excreto fœ-
ces sibi reservant, & sui infortunii
authores existunt. Ex patibematis
sunt ira beanina, timor *fur den wilden
Groszwattren und furten schlusseln* ut & vir-
gis & alapis *der grossen Schulfuchses*, qui
Archibeatorum omnium est pater,
avus, abavus, atavus, proavus, *uhr,
uhr, uhr, gross Altvatter und* Rabbi,
Khimmel. Pavor, mœstitia. hor-
ror, rigor, perturbatio mentis, fru-
strati amores, quos sequitur Despe-
ratio asinina.

14. Proxima causa est lac ma-
ternum, mala educatio, Vnde cras-
si exhalantes fumi mentis sedem oc-
cupant, quos dum frustra natura
expellere conatur tandem in duram
& corneam substantiam convertens
eam extra cerebrum foras protrudit.

15. Signa. Primo prodit se intui-
tu Beanus, cornua enim gerit satis
manifesta & conspicua extra pileum
protuberantia, pulsus ipsi magnus,
vehemens, celer, durus, plenus, fre-
quens, inæqualis inæpualiter, bis vel
sepi-

sepius feriens, ferratus, caprizans
 omnium frequentissimus apparet.
 Urina crassa turbida, cruenta, fœcul-
 enta instar jumentorum cornuto-
 rum, plurima, fœtida & graveolens,
 rubra imo etiam nigricans, vel viri-
 dis, spumans in qua volitant, ranæ,
 cantharides, lacertæ, vespertiones
 scorpiones, subsident spectra, capri-
 pedes, capræ saltantes, dracovolans,
 grandines, &c. Inveniuntur etiam
 ramenta cornuum, capita leporina
 flatus retenti lursum tendentes, no-
 læ quæ pugni magnitudinem ferme
 æquant, & id genus alia tonitrua:
 torvis tuetur oculis, juxta illud torva
 tuentibus hircis, Frons ipsi simiæ
 aut Asini, cappilli recti, regidi cras-
 si, *wie ein Pfennigstricke*, impexi, qui
 findi possunt in 4. 5. 6. 7. & plures
 paries: caput quadrangulare, nigri-
 cans, exustum, calidissimum, du-
 rissimum, distortum, acutum, os hi-
 vicum, instar proboscidis elephan-
 ti, dentes aprini, exerti, prominen-
 tes, prælongi, crassi, oculi cyclo-
 pici, aures leporinæ, surdæ collum
 picis instar niveum, barba aut nulla
 aut

aut schuſtralis, inculta, ſqualens;
 horrentibus aſpera dumis, nares cur-
 væ aquilinæ *kumpffig wie die ſchaafna-
 ſen*, ſpirantes avernum, exhalantes
 Mephytim: facies planè Æſopica,
 Therſitica, Marcolphica: corpus de-
 nique totum.

*Monſtrum horrendum, inferme, in-
 gens, cui lumen ademptum.*

16. Signa alia moralia maximè
 hic notari debent: inceſſus ciconia-
 lis ſecundum tabulaturam Belgicam,
 hinc inde nutans & I S T Æ & I S T Æ
 D O M U S M E Æ ſunt juvuens, gra-
 dus grallatorius, interdum teſtudi-
 neus vel formicimus interdum vel
 ociſſimus. Pallium etiã habent æ-
 gri ab V no latere dependens, quan-
 do domo exeunt pallium non ſtatim
 applicant, ſed poſtquam jam aliquot
 ſtadia vel jugera fuerunt emenſi, de
 brachio, in quò inſtar virginis pue-
 rum recens natum baptiſmo depor-
 tantis, antrè geſtarunt, deponunt, &
 ſcapulas ſuas latas, ventrem ſeſqui-
 pede

pede exstantem, obdormen in fatu-
 bile, turgidum, in explebile tegunt.
 Pallis se quandoque involuunt, seu
 subcingunt in primis cum ex Galliis
 veniunt, vel in nundinis Francofur-
 tensibus Gallum viderunt. Ligulas
 circa collum pendentes aëri expo-
 nunt. Oculos habent Vranoscopi,
 manus gestulationes histronicas
 exercentes *wie andere Fabelhasen und*
cornuti Vettern, vociferationibus, co-
 axationibus, mugitu, rugitu, grunitu,
 gannitu, boatu, balatu, latratu, ceu
 rustici temulēti implent omnia tem-
 pla, plateas, ædes, hospitia, cubicu-
 la, popinas, latrinas, fana, fora, qua
 tuor mundi Elementa, imo cœlum
 infernum & purgatorium, Limbum,
 Sanctorum Patrum, summo quasi
 Iovi & Plutoni in sultantes. Ca-
 num etiam instar ipso meridie quem-
 vis murum permingunt, præclari
 Diogenis Cynici imitatores, O MO-
 RES! O RES!

27. Nimis adhuc parum dixi-
 mus, ipsorum modestia planè est
 immodesta, gregatim volant ut
 grues, catervatim discurrunt: ut
 sues:

sues : mores ipsorum in mensa hor-
 rores aliorum, canini, vola utraque
 illota (nam certis anni temporibus
 pro sua devotione & superstitiosa re-
 ligione lavant manus) pro cochlea-
 ri utuntur : os cibis & bolis infra-
 ctum & gravatum clamationibus
 distendunt, quasi essent in balneo,
 muscas carnibus, caseis panibus &
 patinis insidentes, veluti Iustitiæ cul-
 tores singulari dexteritate ipsius, so-
 lum modo propria, Cyclopicè, mi-
 serabiliter, horribiliter, immaniter,
 crudeliter, truculenter, fraudulenter,
 inhumaniter jugulant, decollant, ex-
 cruciant, exenterant, exossant, tru-
 cidant, dissecant discindunt diffin-
 dunt, diffringunt. Vtroque cubito
 tanquam firmis fulcris, ~~ut~~ Hercu-
 leanis (plus ultra) columnis inni-
 tuntur, perforant orbis, quadras,
 cochlearia, boream naribus spirant,
 diductis hinc inde labiis resonando
 vorantes suos Bavaricos & bohemi-
 cos imitantur. Et ad summam, de-
 glutiendo tantam molē absumunt,
 ut si nova comparemus antiquis, ip-
 sum Milonem Crotoniatem oport-
 teret manere domi.

18. Doctrina pollent tam excellenti & multiloqua, ut in minimo ne cedant antiquis veteres Philosophos licet nunquam viderint tam exacte tenent, ut quamvis tyrones cum emeritis tamen pugnare audent. Idem de reliquis esto iudicium. Tot compendia, tot methodos, tot denique inveniunt nova, in audita, in usitata, mirabundria, ut antiquitatem obscuraro videantur, Sed interim tamen perpetuas lites agunt cum Prisciano & Ælio, proh DEUM:

---

*Non mihi si lingua centum sint oraque
centum,
Ferrea vox, omnes Bacchantum scribere
formas
Sufficerem.*

19. Amant quin etiam, quod mirum: an amentur, dubitamus satis, Interim tamē acquirunt aut quarunt potius amorem variis modis, inter quos.

---

*Cythara schuistralis, est omni tempora talis;
Qualis Bacchantum, magna cum voce belantur.*

In-

Insuper canunt ad numeros & saltant per plateas, tantum modicum Beans conversantur, similis enim gaudet simili, secundum verbum:

Cornua fer tecum, suis colludere mecum.

20. Ne cornua omnibus appareant, pileum, tamen si honestum virum prætereant, non detrahunt, si ab aliis detrahatur, ille modicè extrema tangentes, cornibus suis parant & gravitatis Beanica specimina edunt. Imò magis fugiunt honoratum virum quam Diabolus, quod ajunt, crucem, & aquam lustralem, aut annosam vetulam.

21. Cū diutius hæserimus in signis, prognostica breviora faciemus. Sciendum itaque Archibeanos esse incurabiles. De Beanis rem esse lubricam, Beanulos autem bene curari posse. Incipiunt autem cornua foras exire circa tēpus pubertatis & post vigesimum primum vix eradicari possunt.

22. Et

22. Et ne quis ridiculum existimet
 symptoma hoc incurabile esse, affe-
 remus aliquot historias, quæ ex tant
 apud supros citatum ornatiss. doctiss.
 & fide dignum Cajum Cornarium
 Centuria curationum 28. lib. 99. fol.
 2, 16, 3, 8, 9, 5, 1, 20.

23. Primus patrum monstrorum
 memoria vixit Lobedæ, ibidem scho-
 læ minister, laborans hoc affectu,
 qui à Medicis omnibus pro despe-
 rato relictus misere obiit, cujus hoc
 extat Epitaphium.

Hæus tu qui præteris, gradum

Siste, considera fatum

Nefandum, miserabile

Durum, inexorabile

Iohannes guck ins musz genant

Quinatus est ins Hôrnerlandt

Hic dum vellet deponere

Cornua, præ magno onere,

Propter ingentes mœrores,

Et maximos dolores,

Mortuus est, & jacet in pace,

Iam abj domum mox, & Tace.

B. ANNOS. XL. M. II. D. V. V. III.

O ANNO M. DC. L. I. VI. IUL. II.

24. Ex-

(237.)

24. Extat & aliud Lavingæ cu-
jusdam, qui post mille dolores mi-
serè obiit ob putrescentia cornua &
vermium in cavitate ipsorum mul-
titudinem enatorum, hoc modo :

*Hier ligt begraben Kasz und Brodt,
Den hat ermordt den bitter Todt,
Dieweiler glitten grosse Noht,
An seinen Horneren ohne Spott,
Sie seind gewesen gantz Blutroht,
Vnd haben gest uncken wie ein Rogt,
Dazu gwogen wol tausendt Loht,
Dem wolt gnaden der liebe Gott.*

25. Hoc nuper cuidam positum est

BEANE.

QVI PRÆTERIS.

LEGE.

ET. FRATRIS. FATVM.

DOLE.

ARCHIBEANIS. S.

*Natura que potuſerat
Solers, & mihi dederat
Cornua, non velui
De ponere, sed renui*

Opam

(238.)

Opem in vantis Medici
Omiser & me perdidit
Post putrefactis cornibus
Et intus natis vermibus
Summo dolore perij
Cave lector, cave tibi
Nunc mortuus hic jaceo
Exemplum, quam vis taceo
Rogo, velis de ponere
Ut releveris onere.

26. Meminimus quoque nos legisse hoc Epitaphium Kerarstri Archibeani, Herborne in cœmiterio Cornutorum:

Si non fuisset arrogans
Et Cornum perper amans
Non essem esca vermibus
Et mortuus cum cornibus
Quare quicumque prateris
Si istum hominem sequeris
Ne cornu rogo teneas
Et sicut ego pereas.

27. Hoc Præterita septima mihi missum ab amico, positum est cuidam vere mortuo gymnasi Sietinensi, Brennenfi.

Hic

*Hic conditur Tremellius
 Cum grossiculo nasculo
 Superbus decem cornibus
 Quarato conditorio.
 Nam qui quadratis cornibus
 Quadrata fronte & pedibus
 Quadrata lingua & auribus
 Et qui quadrato ore
 Et qui quadrata voce
 Quadratis adest vermibus
 Abi homo vidisti mirabundria
 Si te manes quadrati audiant
 Quadratis cornibus te projciant.*

28. Vt igitur his omiffis ad curam nos convertam, tres hosti phalanges objiciemus, Diætam, pharmaciam & Cehirurgiam.

Aer eligendus purus, subtilis, lucidus, à Beanorum sylvis, collegis, latibulis antris, casis, tuguris valde remotus. Inprimis laudatutille qui est Ingolstadii, Helmstadii, Ienæ, Lypsiæ, Marpurgi, Heidelbergæ, Francofurti, Coloniae, Witebergæ & similibus in locis. Huic aëri, modo consultum sibi velint, aliquot annis asvescant, necessum est.

Cibus

Cibus sit tenuis , concoctu facilis
 inprimis medicamentosis ut inferius
 in Pharmacia dicetur , poterunt te-
 jam singulis diebust er propinari ur-
 sæ item canes villosi, morosi, rabiosi,
 ut molossus, Hylax , licisca , arto-
 creati ex farina fuliginosa subacto in-
 clusa. *Oder den Eulenspiegel in einem gal-
 ben Brule.* Potus parvus, vinum aquo-
 sum , laurum , coventum, rastrum,
Iuncker, Guckguck, Puffel, Klappit, Glatfch.
 Notetur hic versiculus Lips.

*Aijn Topffscherpentum, Zwen rastrum
 spanque ? coventum.*

Aqua in qua caudæ murinæ , au-
 res leporinæ , podex atque ungues
 asini sunt decocta. Vino primo anno
 curæ omnino abstineant sub finem
 primi & in eunte secundo conforta-
 tionis loco in prandio parum conce-
 datur. Tertio mediocriter admitta-
 tur. Nam non convenit ipsis ante-
 quam corpus à cruditatibus schola-
 sticis sit benè putrificatum , beans
 enim.

Vina

*Vina parant asinos faciuntque hos fu-
stibus aptos.*

31. Somnus, vigilia, motus & quies mediocria omnia.

32. In excretis & retentis maxime studeant Retentioni, taceant scilicet, audiant studiosos, silentium Pythagoricum observent, nec quicquam nisi bene noverint, effutiant & excernant.

33. Pathemata animi fugiant supradicta. Conceduntur ipsis humilitas, humanitas, observantia erga Studiosos, discendi studium, & diligentia. Obrectationes & objurgationes aliorum modestè audiant, & secundum has vitia sua paulatim emendent.

34. Tria proposita nobis habemus, subtractionem humoris morbifici, ablationem cornuum & denique conforrationem cerebri. Quod ut melius assequamur, crassos primum attenuavimus & præparabimus humores ut syr. de axungia rotæ, syr. de specillis, syr. de sagittis, syr. de falce messoria, syr. de nova-
L cula,

cula, qui omnes in nostris officias præparati habentur, Imprimus autem convenit syrupus de multiplici infusione fustium simplex vel qui melior est compositus, qui aromatisetur claviculis ferreis. q. s. Exhibeantur cum decocto ferularum, Brusci, palivri. Herbe post coctionem, vel quod melius, recentes capiti arctissimè applicentur & alligentur, habet enim singularem vim in digerenda materia crassa & emolliendus cornibus. Doses syruporum pro Medici judicio ad ægri torerantiam augeri minui possunt.

35. Purgabitur optimè materia præparata pilulis de baccis vinis asininis, globis equinis, suillis, quadris vaccinis, de dumis, fustibus, rastrois, vomere, bidente, tridentæ. Pilulæ quæ ore saltem retentæ vehementer & mirè purgant ex præseminibus ungularum equinarum, corii, stercore, columbino, aserino, falino canino, &c. Veteramenta & corrigia calceamenti trohiscata. Commendantur præ reliquiis pilule de ligno buxi, pinastri, ilicis, abitis,
toro

torrentur ad magnitudinem inglandis, deglutiantur singulis mane numero xxxv. plus minuscè. Si æger aversetur, conchyliis in voluat, aut visco obducatur, asperso pulvere nostro cordiali, de quo alibi diximus.

36. Generalibus præmissis speciales succedunt evacuationes, quæ fiant Errhinis, sternutatoriis, nasaliis, Apophlegmatismis, masticatoriis, exsicubus equinis, radice liripipii, radicibus a, b, c, d, cranio equino, aut asinio, caudis murinis, glirinis, bovinis, vaccinis, leporinis, ovinis, felinis, cervinis, caprinis, cancrinis, mustelinis, leoninis, camelinis, elephantinis, talpinis, agninis, aprinis, arietinis, caballinis, hircinis, hædinis, lupinis, vulpinis, porcinis, taurinis, vervecinis, ursinis, vitullinis. Imò & rostris avinis, accipitrinis, aquilinis, anatinis, anserinis, columbinis, corvinis, cuculis, ficedulinis, graculinis, gruinis, gryphinis, merulinis, milvinis, palumbinis, pardalinis, passerinis, sturninis, vulturinis.

37. Nec parum laudantur gargaris

garismata ex decoctione albi græci, medullæ intestini recti animalium ruminantium, ut vacarum bonum, &c. Decoquantur ad tertias, dulcerentur felle lucii Piscis, murens, carnis marini hyppotami Indici.

38. His ita peractis in revulsio- nibus magna spes posita est, quæ fi- unt compedibus, verberibus, virgis, alapis, pene bovis exsiccato & subu- la bene longa condito, *Mit einem Och- senfussel*, flagellis, fustibus, laqueis nauticis, clavis Herculeanis rastris, venabulis & similibus ingeniis, quæ prudenti Medico commitimus.

39. Cornua jam antequam era- dicantur emollienda erunt, quan- tum fieri potest, medicamentis emol- lientibus, quorum quædam supra recensuimus, præsertim commenda- tur penis provinis supra dicto modo præparatus, & ante cibum, vel etiam sæpius applicatus summa vi & in- dustria, vicem quoque ejus supplere possunt mallei majores fabrorum, ligna decem pedes longa, quatuor crassa, cingula ferro aromatizata, libræ tres quatuorve plumbi filo crasso

crasso ad penſæ & applicatæ, &c. poterit etiam caput incudi submitti aut prælo includi ad horas 5. aut 6. Pileolum seu cucupham ſi adhiberi opus ſit, fiat ex 90 aut 100. libris plumbi, intus obducatur pelle hiſtriciſ, aut erinacci, applicetur ſingulis mane per horas 3. aut 4. æger abſtineat à ſumno, laboribus, & domi maneat nec ſedens, nec jacens, ſed ſtans potius, vel cubito innitens.

40. Et jam tempus acerrimū agredi hoſtem. Ægro manibus poſt terga revinctis ut & pedibus, caput inter binas antemnas tā arctè collocetur, ne id movere poſſit, cui genibus nienti debita ratione cheirurgus ſerra primo majores ramos, dein dolabra & lima ſi opus ſit, reliquias aufert.

41. Si vero poſſit, quod melius erit, ablata pelle & nudato cranio, forcipe radices funditus extrahat, vel aqua forti abſum faciat, ne quid reliquum maneat, quod viciffim expulſare poſſit.

42. His peractis ferramento candente, ſi malum inveteratum ſit radices perurat, ne recreſcant, ſalem

sapientiae ori imponat, habet enim hic mirabilem virtutem & prohibet, ne radices putrescentes cerebro noceant, putrefactus quin etiam fortiter expellit & naturam pristinae restituit integritati: cui ad iungi quoque debet vinum capiti infusum, quod eadem facit.

43. Hoc loco annotandum est, quibusdam etiam maximum dentem, Beanninum dictum, molestum esse, qui easdem habet causas & naturam ut cornua, quem simili modo dexter curabit Cheirurgus.

44. Post ablationem in lecto collocetur aeger, urtica Romana strato in quo jejunus quiescat per 46. dies, & singulis diebus quater lectus mutetur, pelle asinina diligenter tegatur, capite leporinis exuviis instructo, sudor ipsi, provocetur loris, hasta regia, &c. Amuleti vice ad collare nolit refectum maxillae asini, equi, cameli, Rhinocerotis, *Oder ein par Lasterstein* appendantur. Hæc enim singulari antiphatia hoc symptoma longe propellunt.

45. Cum vero raro, imo nunquam

quam planè auferri possit, præserva-
tivis opus erit ne revertatur affe-
ctus. Miris modis prodest theriaca
Beanorum, quam descripsimus in
nostra practica majori, quæ singula-
riter pugnat cum affectione, quam
hortamur ut omnes pharmacopœi
in suis officinis ob maximam neces-
sitatem paratam habeant. Proderit
quoque album Græcum trochisca-
tum, confectiones ferularum & ro-
boris quercini, condita cotis & sili-
cis, morselli ex aloë, colocynthide,
diagridio asa fædita in tabulis, &c.

46. Conclusionis loco Empiri-
cum hoc adjiciemus, quod celeberrimus
Rabbi Moises Caldeus & Ca-
ballista, in Asia, Africa, Europa &
America in multis hominum milli-
bus probavit quod medicamentum
facit ut nunque recrescant cornua,
quod gratis communicamus misellis
hisce Asellis, est autem tale.

℞ Saburæ ℥b xij.

Mercurii sublimati ℥b x.

Squamæ aëris

Fuliginus Caminiana ℥b viij.

Balsami Beanorum ℥b. vj.

(248.)

Scarabeorum

Locustarum

Cantharidum

Cimicum ana † b iij.

Vitri Venetri pulv. † b ij.

Fungorum † b j.

Diagridii ℥ri. & G. ii.

Opii.

Cicutæ ana lb. j.

Gypsi

Auripigmenti ana G. j. ℥.

Comminutis comminuendis;

Resp. Foeturae Ranarum.

Axungia rotæ

Visci ana q. s.

Misce. F. Electuarium.

Signetur *Bachanten Latweg.*

Dosis cochl. xxvij.

Singulis mane ventriculo jejuni-
o decem horis ante pastum suma-
tur.

CORO-

COROLLARIA?

I.

AN hic affectus etiam cadat in sexum foemininum? A. licet rarius eveniat, teste Hipp. Aph. 26. sec. 1. Cal. 15. Meth. c. 3. Talicotio lib. 6. quest. Cheirurg. quest. 17. Ratio in promptu est, quia cum hic sexus sit habitus mollioris, & calorem habeat mitiorem, materia non potest in tantum indurescere, calor eum per durissimum Cravij os expellere: faciliore igitur via onus hoc ad mammas ablegat, & reliquias menses expellit. De qua re Latinus in praxi nostra egimus, quo lectorem ablegamus.

II.

An in hoc malo sit vena tundenda. N. ob summam cacochymiam. Si tamen adsit plethoræ in phlebotomie

L 5   locum

(250.)

locum succedent, birudinum more, Basilisci, vipera, scorpij, colubri, hy-
dri, lacerta dracones, bufones, cacilia,
salamandra, & Similia applicata. Fi-
ant autem hac †, existente in Sphera
oëtava ad præsepe aselli cum opposi-
tione aut quadrato Martis.

III.

An cornua resecta usum habeant.
A. Primò in Medicina. Preparata
enim ad modum Crani humani, pul-
verisata, & Beanis paroxysmi tempo-
re ad ℥b. j. ℞. administrata, sudores
egregiè promovent. In Archibeanis
ubi res est desperata, singulis mane
sumpta cura palliativa vicem gerunt;
Beanulis condimenti instar præscribun-
tur. Si quoque mater tempore gesta-
tionis & lactationis frequenter hisce
cornibus utatur, fatum ab hisce planè
immunem eniteatur: ut enim scorpius
sua plaga est remedium, ita etiam sin-
gula-

(251.)

gulari antiphatia cum affectibus Cornutis pugnare hac creduntur, teste Alberto Magno in secretis. Deinde habent alium quoque usum, sunt ex bisce, dentium, aurium, & linguarum scalpella, manubria, cultraria, amuleta, pocula, anuli, arcus, siphones, globuli, lagene, inductoria, Titenfässer, Pinal, Standbüxen, &c. Omnia Beannorum utilitati accommodatissima, quae iudicio industri artifices relinquenda ducimus.

I V.

Ad definitio hac sit praefecta, Beannus Est Animal Nesciens Vnam Studiosorum? Aff.

V.

In quo predicamento reperiat Beannus. R. in omnibus, quia est super omnia & transcendens.

L 6

VI. Cor-

VI.

Cornuta Beani , & alius cornuti Animalis ad differant species? N. Coll. Conimb. c. 6. quest. 7. art. 8. §. Beanus.

VII.

Possuntne etiam homines dici? Respondetur posse , sed improprie & laie sumpta significatione , eodem modo quo mantaci, phrenetici & stulti , homines dicuntur, in quibus tamen ratio , qua homo à bruto differt , plane occulta imò sepulta delutescit.

VIII.

Virum debeant admitti ad conversationes studiosorum , & hic utiliter queritur. Resp. distinguendo , Qui enim curabiles sunt , & jam sub Chirurgi fuere manu, cur non admittatur? Imò cum magna ipsorum fiet hoc utilitas

(253.)

*litate, Incurabiles autem ablegentur
ultra Garamantas & Indos aut ad
Æthnaos fratres, quibus in ferendis
carbonibus usui esse possunt. Nihil
etiam in his tentandum auxilij, ne præ-
sidia, diffamentur, quæ multis fuere
saluti.*

TANDEM. VOS. QVI. FELI-
CI. MANV. HVMANO. CON-
SULITIS. GENERI.

ET. PRÆCLARA. METAMOR-
PHOSI. EX. VRSO. APRO.
TIGRIDE. LEONE. A-
SINO. IMO. QVA-
VIS. FERA.

HOMINEM. EFFORMATIS;
IMPENSI. ROGAMUS.

VT. CANICVLARES. HOSCE.
SALES. BENIGNE, AC-
CIPITIS,

BEA-

(254.)

BEANVM. TE. AVTEM.
MORTAMVR. QVI.
HÆC. LEGIS.
VT. E. IOCIS. SERIA. ADDI-
SCINS. MENDAS. EMEN-
CES. VITÆ.
ET. BEANINIS. DEPOSITIS.
EXVVIIS. STUDIOSO.
INDVARIS.
SIC. TIBI. DEMVM. NOSTRA
HÆC. VERE. PLACE-
BVNT. SIN. MAVIS.
TVO. PERICVLO. BEANVS.
SENEGAS. LICET.
ET. AD. GRÆCORVM. II.
ACTÆON. ABEAS.
Zum Sawbrunnen.

V A L E.

THE.

(255.)

THESES INAUGURALES

Q V A S

EX SENATVS,

PAR THENICI, SOCIETA-

TISQVE AMASIORUM MAXIMÆ

Decreto in Alma Haleco-
phagorum universitate.

Auspice

CANDELA & CANDELABRO

PROPVGNABIT

*Ingenua & Erudita D. Cornelia Car-
nivora, dicta inquieta, Philosophia
naturalis Baccalaureus.*

SUB PRÆSIDIO,

*Clarissimi nobilissimi & expertissimi, consul-
tissimique D. D. Simonis Kunkelbroniæ Mo-
rolog. Doctoris Medicinae Licentiatæ, & Pan-
dectarum Decretaliumque in F. Iur
Professoris publici. Poëta Laur.
Cesar Comitæ Palatini, Equi-
tis & civis Romani & ad-
huc sexagenarum re-
rum si visis.*

TRAC-

TRACTATUS PRIMVS,
DE
VIRGINIBVS.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit virgò?

STATIVS *Speckschvuardus* ait, virgo est nomen mirabile deduciturque à viro, quia viro apta est, quia gamma per incuriam interjectum est; *contra Paulus Faniculus*, nomen barbarum esse dicit. *virgo ist ein verheiter Nam*, dirivatur à virga, quod ea aliquando cædantur. Sed omissa Etymologia sit.

CONCLUS. I. Virgo est prævaricatio sive error naturæ, qui non nisi subsidio viri tollitur. Partem priorem defendit Aristoteles, Galenus. Posteriores sic concludo: Imperfectum, aut vitium naturale non possunt corrigi, nisi à perfecto (quoniam cæcus cæcum absque ruina ducere non potest) Sed vir est per-

perfectum quid, & virgo imperfectum. Ergo manus manum fricet, *Eins musz dem andern byspringen, und nicht im sich lassen.*

CONCLUS. 2. Virgo estens resartibile, omnia non integra sunt resartibilia. Sed tale quid est virgo; Ergo *musz man das beste bey ihr thun.* Major verissima est, minor potius demonstrationis eget, quam syllogistica conclusionis; experto crede, Rupert, quod in quibusdam summo-
pere perfectificatio necessaria sit aut
conveniens resartibilitas.

Q V E S T I O II.

Quod sit officium virginis.

OFFICIUM est actio, qua vel aliquid exequimur, aut aliquid nobis faciendum, serimus: ex quo elucet officium duplex esse, activum & passivum.

CONCLUS I. Officium Virginis est exequi, aut sibi permittere fieri. Ad utrumque parati sumus,
wie

*wie es ja schmercke, seind wir darzu ge-
 bracke.* Probatur prior pars, quia Do-
 mino intranti ostium aperire, vestem
 pelliceam applicare, sed tamen prius
 eam purgare debet, *Wann der Herr ins
 Haus wil, so musz sie ihm den Beliz an-
 legen, doch zu vorn außstauben:* quod
 aliqui putaverunt specificè conveni-
 re ancillis, sit ut sit, nos præsupponi-
 mus, ancillas esse virgines, & vir-
 gines per terminum convertibilem
 ancillas, ut deinde ostendemus Po-
 sterior pars probatur: Quod per se
 fieri nequit, hoc, si debeat, aliena
 vi fiet, Sed quædam sunt, quæ virgo
 ipsa facere nequit, ut calceamenta
 consuere, tibialia consarcire, *Schuh
 flicken, hosen stricken,* ergo necessaria si-
 bi fieri permittit. Similiter si virgo
 ad alteram Rheni ripam traicere
 averet, id per se fieri nequit: Expe-
 to igitur nautæ eam provinciam de-
 mandare debet.

CONCLUS. 2. Virginis offi-
 cium est se subiicere, *das ist unterthanig
 machen:* & præsertim respectu viro-
 rum. Probatur quod non potest
 quin, hujus officium est se subiicere,
 sed

sed virgo non potest *quin*. Ergo, Et quoniam hoc luce meridiana clarius est, non indiget probatione.

Dices primò: Nulla materia sive causa secunda, est altera causa nobilior in suo sexu. Ergo cum virgo æquè sit causa secunda quam vir, aliud alio non erit nobilius, & sic sequeretur, quod virginis officium non sit se supponere vel subicere, Respon. Antecedens est falsum, & consequentia *Calvinistica Kahlgnug*, id est, utrumque negatur. Quia qui in agendo sunt fortes, illi sunt etiam magis mobiles, quia nusquam in Annalibus legimus mulieres Capitolia celsa Quirini extruxisse, ut palmam ante Pragam in Bohemia retulisse.

Dices 2. Quod non potest quin illum terminum te intelligere non posse, Ergo probationem præmissæ conclusionis non esse ratam. Negamus consequentiam, quia etiam nescis qualem barbam Lutherus nutrit, quando America ædificata sit, qualis caseus ibi conficiatur. Ergo quod mentiris, ejusmodi non sunt Scilicet ex tuo captu Reverendus
Doctor

(260.)

Doctor Martinus non habuit barbam.

COROLLARIUM. Cum dicimus, non potest quin, subaudi se subiiciat, Et quæ debent se subiicere, earam catenus est objectum & officium. Præterea à largifluo *natura* instinctu humiliter incedere, se submittere, quædam creata oportet. Ergo, &c.

Q V Æ S T I O III.

Virgo cuius sit generis.

NOTA quæstionem hic non de-
siderare genus Logicum, quod
prædicetur in Quid, sed Gramma-
ticum, quod vim verbi enunciet.

CONCLUS. Virgo est generis
dubii, aliqui tamen volunt, quod sit
communis, & est regula eorum:

*Est commune duum, sexum quod claudis
utrumque.*

Sed ridiculum videtur, quod Vir-
go virginem incluserit, de viro ta-
men

men intelliximus. Si vero urgeant
actum generativum, concedimus.
Quia olim virgo (ein gewesene Jungfrau)
masculum & foemellam edere po-
test. Nostram verò conclusionem
reiciendam non censeo, quia certò
dicere non possumus propter repu-
gnantiam, illa talis & talis, & sic re-
vocatur objectum in dubium.

Adverte, quod sub nomine virginis
intelligamus non viatam solum, sed
etiam defloratam, hem, intactum di-
cere volui.

Q V Æ S T I O I V.

Virginem amabat, quis pes?

PEs hic non sonat pedem, quo ni-
timur, sed quo in construendis
meretricibus utimur, inquam, arri-
bus metricis.

Concl, Virginem amabat, dacty-
lus & spondens.

Prob. Dactylus, ut in Prosodia
patet, constat syllaba longa & dua-
bus

bus brevibus, Chorus, longa & brevi. Sed virginem amabat taliter se habet. Ergo, Quia est Adonicum carmen. Sic rem acu tetigimus.

QVÆSTIO V.

Virgo in quo predicamento ponatur.

RESPON. in passionis predicamento Virgo rectè ponitur. Quia passio est, à qua forma quippiã dicitur pati. Ergo; Quia miseræ virgunculæ omni fortunæ se exponere coguntur: miseret me vicem illarum; unusquisque eas pro ephippio usurpat. Non est equus, sed est amabile pignus amoris. Sunt qui virginem esse cotem (*Schleiffstein*) garrant: quod hodiernæ, cheu fugaces posthume, posthume, revera sic se habet. Sed bono animo estote virgines, omnium rerum vicissitudo est, vester luctus tandem convertetur in gaudium. Nam sicuti in Talmud legitur: Vestri persecutores tandem turpi-

turpiter se dabunt animoque deficient, Sie werden stehen als wären sie im Wasser, wie ein Katz gewalckert, so seyt ihr noch frisch in sempiterna læcula. Amen.

QVÆSTIO VI.

Num virgo distinguatur à Studio?

A N N is abhinc aliquot, quibus philosophiam tam completam tractare inceptimus, clarè cognovimus, nullam aut exiguam differentiam esse inter studiosum & virginem. Quandoquidem studiosorum manipulus mallet decem lectiones in consistorio neglectui habere quam levissima cum virguncula conversationem, alio vultum vertunt, abeunt & me in suggestu blaterare parietibus relinquunt. Nec est pusiorum pusio tam exigua, stupidus, ignavus, qui non (ut Coloniae moris est) filiam incucullatam, dum spatiantur, à dextris (ecce honorem adhuc deferunt) currentem, & affabiliter

ter jocantem, sut ridentem & gar-
rientem habeat. Non curant meam
inspectoris animadversionem, *Sie*
achten mich nicht ein Heller, & si illis ali-
quid dixerò, ad superfluum produnt
mihi narrum.

Quos ego, si *sophicum* cupiunt penetra-
lyceum,

Discrimenque minus, nec verbera dura
verentur,

Ante foret oculus, habens à tergore vir-
gas,

Et baculos magnos crasso de stipite quer-
cus,

Taliter excipiam, ut Divos miserescat in
astris.

Quod si verò meis se non submittere fla-
bris,

Instituat aliqui, hos ego delumbabo se-
vere.

Cavete vobis, ex capite laboro,
ich hab Quinten. Sed illud quoque Mor-
guntiae usu venire comperi, nimirum
quod studiosorum & virginum ibi-
dem sit tam mixtus ordo, indigesta-
que moles, ut nostri ad eorum simi-
litudinem accedere frustra laborent.

Conve-

Convenitur in *Paradiso*, in templo *Iohannis*, in summo templo, ad *Rhenum* in monte *Iacobi*. Præterea in sacris concionibus, horis indulgentiarum, ubi virgines & puellæ, non à concionatoris vultu & habitu, sed ab amantis intuitu circum altaria D. Virginis defixæ instar porcorum jacent. Ex hoc hisce diebus aliquis iuramento affirmavit, quod idem *Herborne*, *Sigens*, *Marpurgi*, *Francofurti*, *Argentorati*, *Basilee*, *Lugduni Batavorum* contingat. Eam ob causam vela contrahere & connivere minutim convenit.

CONCLUSIO. Virgo & studiosus nō distinguuntur, nisi sexu. Prob. Quæ quærunt identitatem (id est interprete Ovidio, mutuum sodalitiū) ea non distinguuntur. sed hoc inter studiosos accidit & puellas. Ergo. Major est Aristotelis: Minor edocta sufficienter.

QVÆSTIO VII.

Que puella sit maximè amabilis? nunc
rubicunda? an pallida.

NVLLA est quæstio difficilior
in tota Philosophia, videlicet
M an

an pallida, num fulca puella amabilior sit? idcirco auxilium à Medicis petendum plerique existimant. D. Varandæus dicit pallorem in quibusdā mulieribus & virginibus esse fallibilem: Quoniam Hippocrates *χλωρόσιμ* (luteum colorem) speciem cachexiæ esse putavit. Alii pallidos colores icterum album, *das weisse Fieber*, febrem amatoriā, *die bubleriſche Sucht*, & morbum virgineum appellarunt. Vnde & nos morbum illum ex mala opinione profectum, & mala libidinis cupiditate exortum censemus. Adde, quod virgines & uxores juvenulæ se fucō imbuere solent, quo pulchriores appareant. Quandoque malus ille & pallidus color internum morbum denotat, pulmonis, splenis, &c.

Deinde puellæ quæ rubræ complexionis sunt in iis sanguis abundat, & vocatur sanguinea temperies. Quocirca quæ per se sunt rubedini obnoxia, eadem sunt maxime venereæ, & consequenter amabiles. Interdum tamen aliquæ etiam sunt ruffu-

ruffulæ ex phlegmone , ex initio febricitationis , quod cur non usque duret, minus periculosum esse auguror. Quid igitur faciendum, ne alicui injuria fiat? ne inficiatur una, ab utriusque stabimus : sed tamen callidè.

CONCLUSIO 1. *Puella pallide sunt amabiles, ut sex.* Prob. Quia cum essent amabiles ut quatuor , ulteriorem amabilitatem, ne superentur, arte quadam & industria sibi conciliaverunt, si vero conciliaverunt , amabiles ideo quis esse negabit?

CONCLUS. 2. *Puellæ rubicundæ adeò dulcescunt , ut nihil supra , nisi illa rubedo ex affecto sanguine proveniat.* Prob. Omnia venerea sunt amabilia, sed rubedo virginalis est Venerea. Ergo.

NOTA. Mallem puellam fuscā modicæ proportionis quam pallidam. Nam etsi in utrisque color ex destructo supposito oriatur , tamen minus periculi in fuscis est.

NOTA 2. *Mulieres pallidæ potius sunt Hermaphroditi , quam fuscæ.* Quia calor utriusque sexui sub-

venire volens, propter exiguitatem, nihil efficit, & hæc est ratio palloris adæquata. Exempli gratia. Bonus quidam vir Rhenum ingressus fuerat ab urbe Moguntina haud longule, talemque virgunculam in Hollandiam navi transportare volebat, paratis omnibus ad navigationem, foramen in fundo ad erigendum malum non inveniebat. Quid consilii? frustra iter susceperat, ejusmodi damnum in tali virgine facerat.

Si non credis, ego tibi non jurabo, quod illud

Non vidi, ast usu posse venire scio.

QVÆSTIO VIII.

Utrum uno nixu perdatur virginitas.

TOT sunt sententie, quot capitolia inquit Flituerus. Nam quidam asseverant, virginitatem non perdi, quidam contrarium tuentur, ita ut quis excoquendo verum, sapientia
exva-

exvatur. Negantium hæc est ratio potissima. Perdere est contento privari. Sed virgines virginitate non privantur. Ergo non perdunt. Minorem probant sic : Si privarentur, illa privatio esset quid reale : sed nullo auditum est, virginem membro aliquo mutilatam aut corruptam intrinsecè aut extrinsece fuisse, sed experientiam docere, quod post nixum, ante nixum, tam bene virgines sint, quam in cunabulis primis, etiam mulieres vetulas eodem privilegio gaudere. Imò virgines, quibus non mens recta sed diminutiva placet (*die auff dem Hundsrueck gewesen da man mit Schwebelßen umb sich wirfft*) pulchriores, amabiliiores & teneriores evadunt : Et sic concludunt : Ergo virginitas nixu non labefactatur, sed fortificatur, purificatur, consolidatur, & in vigorem restituitur amplissimum. Quod argumentum maximi momenti est, neque solutu facile. Quid ergo consilii ? quo nos præsidio munemus ? dicemus mulieres non amplius esse virgines ?

Nobis continuo tunc ligna in vertice stabunt,

Laniger aque colus, fame aque manus.

Si dicamus, mulieres & vetulas esse virgines, cum puellæ in majori pretio habeantur, dicent.

Cum sunt puellularum,

Et matrimoniata

Obscurioris uni

Flores, adusque quare

Libentius decorum

Lacessit puella

Vos limen atriorum

Quam conjugii vetuste?

Tunc sane actum est de nobis,
Dann haben wir erst ein lange Mas bekommen, tunc philosophia nostra, quanta, quanta est, merdâ consignabitur.
 Verum ita jejuni in determinatione non sumus: faciemus periculum.

CONCLUS. Non deperdenter perditur virginitas, cum deperdentia subiecti. Prob. Quod perditur sic, ut non perdatur, hoc non deperdenter deperditur, sed taliter perditur virginitas. Ergo, &c. Sine
 hisce

(271.)

hiscē terminis leviter & nugatoriē ad
propositam quæstionem respondiſſe-
mus, *wir weren kahl darvon gekommen.*
Nam præcise sumendo nihil certi
hac de re statui potest. Speramus ta-
men hanc nostram conclusionem
virginibus & vetulis gratam fore.

TRACTATUS

SECUNDVS.

DE STUDIO.

QVÆSTIO PRIMA.

Quid sit Studiosus?

DVBITAVERUNT hac de
re Academici Westerwalden-
ses, hi sunt rustici *Westerwalde*,
ut etiam Hercinii *das seind die*
Hartzwalder. Hi esse vitulum mari-
num habentem cornua tria in fron-
te illi, monstrum peculiare, & effe-
ctum à recta hominum dispositione

M 4

dege-

degenerantem patuerunt. itaque We-
sterwaldensis quendam miserunt Co-
loniā quæsitum qui & quales essent
studiosi. Is summo mane stetit ante
Bursam Laurentii, avide expectans
studiosos, tandem Iuristæ gladiati
incesserunt in auditorium, ait ille,
hine studiosi, de quibus fama usque
ad nos pervenit? tales quisque no-
strum foret, si pallia (scilicet) &
gladiolos circum latera gereremus.
Sed,

*Non faciunt spadi studiosum, aut longa,
Ribalde.*

*Pallia, non alte glomerans vestigia su-
sus.*

*Sid virtus, studijque vigor cum Pallidis
arte.*

C O N C L U S. Studiosus est homo
mirabilis à natura, cuius finis est rixa-
ri. Prob. Aut enim finis est Theolo-
gia, aut Medicina, aut Iurisprudene-
tia; Sed hæ facultates non sunt sine
rixis. Ergo, &c. Quod vero sit mi-
rabilis patebit. Nam ille est mira-
bilis, cui aliquid ex institut non luc-
cedit, atqui hoc sæpe accidit studio-
sis,

sis, cum plurimi desiderent fieri doctores, & fiant agasones: Scholastici, fiunt stulti: Decani & gaudent haberi campanatores aditus. Deinde propter admirabilitatem & subtilitatem ingenii merito mirabiles dicuntur, cum pene decies aliquid legant antequam intelligant, & quædam scribant, quæ ipsi legere nequeant. Sunt ergo mirabiles.

Q V Æ S T I O II.

Opusne sit studiosis?

AD hoc Everhardus lignifaber respondet, tam opus esse studiosis quam ferre noctuas Athenas, *Es seye der Studenten so notig, als dem Wagen das sunffte Radt*, bona verba, charissime, lupus est in fabula: si studiosos, redundantes, & superfluentes insimulaveris, male audies.

CONCLUS. Opus est studiosis, sed non necessario. Digna res est, ubi nervos intendas tuos, quia ultima primis, tanquam ex diametro

M 5 respon-

respondent. Etsi studiosus hac de re interrogetur, hac ratione ei respondere potest.

QVÆSTIO III.

In quo predicamento ponanter studiosi ?

DICTUM est superius virgines commodè poni in prædicamento passionis, superest denique, ut studiosi, qui nullam cum puellis discrepantiam habent prædicamentum, seu seriem terminorum magis & minus communium adscribamus. Secundum Stoicos habent relationis prædicamentum, cui referuntur mediante institutione ad præceptores suos, alii qualitatem, alii alia adscribunt.

CONCLUSIO I. Non everforiè studiosus comprehenditur sub actione: Prob. Actio est quæ aliquid agit, aut rectius, qua aliquid agitur. Sed studiosi plurimè agunt, aut mediantibus studiosis multa fiunt Ergo.
Ma-

Major est Aristotelis. Minorem deplorant multi hospites cum eorum fructus seu debita sustinere cogantur, & cū hospita mensam & scamna purgare vult, & reperit fermentum vetus, quod debet succinatorio (*mit dem Schütz*) coacervare. Et centena reliqua.

CONCLUS. 2. Passionem studiosis assignamus. Probatur ille quia terribilia quoque patitur, & inflectio animo subit, illi apta est passionis series. Sed tales sunt studiosi. Ergo. Prob. minor, quia nulla vita sub sole calamitosior est vita studiosorum. Ab infima usque ad Philosophiam sunt scabiosi, & nescio quibus commilitonibus stipati deambulant, simulac ad Logicam pervenerint, è patria missam pecuniam dilapidant; hospiti servandam tradunt, cauponibus mendicantibus *unnd Betteln, die für den Zapfen stehen*, ac postea lupinam famem patiuntur, donec mittatur iterum quidpiam. Immen-
sa pecunia sine refectione fruuntur: omnibus ludibrio sunt qui contrariam sententiam teneantur, dicuntque

nullam vitam vita studiosorum esse
meliozem & minus laboriosam.
Sed ô quam bene quietis dentibus
comedunt !

QVÆSTIO IV.

*Quare studioso licet ferre gla-
diam ?*

POLITIANUS. Quod si bella
forent, quid ad aspera promp-
tius arma ? Præterea in aperto hoste
aperta sunt arma ferenda. Neque
aliquem fugere reor, quæ insidia
clam & aperte parentur studiosis ab
indoctis sylvarum truncis, & Saty-
rorum fratribus. Notum est si stu-
diosus parumpur in plateis grassa-
tus fuerit, quomodo excipiat,
(*wie mann einem solchen die Haubrocket, die
Gerst wassert*) tunc necessario se defen-
dere debet, & hæc est moralis ratio.
Dinde generalis est, quia dignitate
cæteros antecedunt propter ipsorum
jura privilegia & dignitates. Parti-
cularis ratio est *iurista*, scilicet gerunt,
gla-

gladios, degos, plautos, & pugiones, ut quod legum demonstratione convincere, rabulosa garrulitate inflectere, codicillorum aperitione, Decretalium expositione non possunt superare, sanguine etiam fuso victoriam obtinere non expavescant.

Medici gladiati videntur, ut cum patientem accedunt, suisque massicatoriis & sternitatoriis nihil efficiant, morbis qualiscumque sit à tam armato hoste (*von einem armirten Cavalier*) sibi magnopere timeat.

Loco vero gladiatorum conviciantur *Theologi*, libros edunt, aliosque sædisime perstringunt, in concionibus quorundam sepulchrum apertum.

QVÆSTIO V.

Cur studiosorum còhòrs majorem gratiam apud puellas inveniat quam Ribaldorum, Coridonum & Menalcarum?

ADVERTA, ad intelligentiam, illi, studiosi, duo: Primo est studiosus

diosus omnis is , qui studiis operam
navat. Secundò , de quibus poste-
rius loquimur, studiosi perfecti sunt
quibus per depositionem grobiani-
tas excussa est , quam beneficentiam
priores nondum gestaverunt.

*Sit similia, sensumque trahat, dignoscat &
anceps,*

Hoc petit in socio Virgo venusta viro.

Ait Poëta : Ex quo educimus , non
unumquemque Knebulorū illi cæ-
lesti muneri propter defectum præ-
esse non posse. Præsertim cum tem-
peramentum peculiare in-esse fæmi-
nis Varadænsi inveniatur, propter quod
paratiores sunt vel ad hunc vel ad il-
lum actum suscipiendum concur-
rentibus causis aptis, similibus, reip-
sæque ex desiderio natis. Quod bi-
pedes bubulci corticesque sylvestres
proflare nequeunt, propter grossi-
tatem & insitam lignositatem indola-
tam, ut philosophicè loquamur. Si
quis autem affectus puellarum est,
non ob identitatem humorum, ab
istis ribaldis restringi potest. Mede-
mur ergo contrariis receptis in uno
quo;

quoque morbo : exempli gratia , in calido , damus frigida , & è contrario : Proinde quis refutabit commune Medicorum axioma , Mulierem esse natura humidam & frigidam ? quapropter eam curare volens , alterare diætam , ad sicca & calida quantum sufficit , debet . Sed tales sunt studiosi depositi sensuales , illi sunt sicei & calidi , adeo ut vel minimum humidi nisi nativi , ex ipsis extorqueri possit : & hoc adepti sunt per depositionem . Quis nescit salius , cursus , verbera , quæ humidi & frigidi copiam in siccum & calidum transferunt ? nam cum sustibus male mulctantur , flatum sudant , etiam si in media hyeme foret , sicut de leporibus scribitur , qui (ut credibile est) antequam venatione agitentur , sunt calidi & humidi , sed capti à canibus & mordicibus apprehensi , confestim luce clarius mutantur , adeo ut propter siccitatem adeptam , non comedantur , nisi adipis vel pinguedinis quid admistum sit . Hinc infero quod studiosus talis commode in medicinam laborantis puellæ propter

ter vim contraire agentem adhiberi possit; Contra *aselli* (*stock-fisch*) *knebeliones*, aut potius *Cornipedes Fauni*, qui adhuc à primis unguiculis istā crassitudinem præse ferunt, gratiæ nihil aut summoperè parum à virginibus inèunt. Siquidem retro pecora, iu caulis, stabulis pernoctarunt, & nativi humidi & frigiditatis Grobianicæ nondum expertes sunt. At qui ut gravissime docuimus, eodem nihil fit, id est, quod ejusdem temperiei est. Ergo pecora pecora pascant, aggregenturque, in numemrum caprorum, caprarum, capellarum & hircorum. Certe Poëtæ verba, *sensumque trahat dignoscat & anceps*, in solos studiosos quadrat; cum ille sensum trahere, sentire non possit. qui eum per depositionem nondum assecutus est. Sed tales sunt Hengstii campestres, palustres, cum mihi facile persuadeatur, quod caput decies trahi allidant, quam eandē sentiant. Ergo ex opato accidunt studiosi præ cæteris puellis, virginibus & reliquis matronis, quibus exvadavit natura, & non nisi opposito repelli valet.

QVÆSTIO VI.

An sit opus deponere studiosam ?

NOTA nomine studiosæ intelligimus virgunculas, quæ ob munificentiam ingenij in studium artium incumbere, & partim cum studiosis conversari consueverunt, nam pares cum paribus facile congregantur. *Diweil es ein Ey ist, ist auch ein Küchen.*

Restat nunc quæstio, an eam, quæ nominatur studiosa, ex jure studiosorum deponere, & verberibus depositoriis, *das seind gute Kropflosz*, affligere conveniat ? aliqui negant, ut sunt Conymbrifenses, Suarez tamen concedere dicit, sed in confuso : Quidam Cuacium, Bartholum & alios Iurisconsultos explicantes dicunt, qui admittitur in hæreditatem, admittitur in privilegia & similiter in onera, debita, æsalienem. Vti qui renunciatur comes, jam habet parili ratione jus comitum, &c.

Nec

Nec per vulgarum substitutionem
extinguitur *leg. 4. de vul. subst. Corus.*
lib. 4. miscell. Donell 6 comm. Fackin.
lib. 4. controu. Vasquius libr. 3. de success.
creat.

Suarez putat non insuls & rustice
tractandas, *man sol nicht zu grob han-*
dlen, item Hartedo & Totelus *disp. 4.*
lib. 11. phys. quia opinio non quidem
mala, attamen non satis solida est.
Pinell. & Wessenbec. imparatit. Aproba-
redum. nu. 3. dicunt, habendam esse
rationem pudoris. Catharina Igni-
fera *lib. 3. de depoffeminali* ait, quod
mihi factum est, etiam aliis fiet, quo-
niam ex eo mortua non sum. Adsti-
pulatur Elsa de Camber, tractat, de
suppositione Logica & physica, qui
libri lectu digni sunt: inter cætera sic
ait, semel deposita sum, & si semper
tam benigne mecum agerentur, sin-
gulis diebus me submitterem, sed in
quibusdam locis habent depositores
tam ingêtes causas & baculos ut pri-
mo intuitu quis terre fiat, & fæmina-
lis imago non per horresceret?

Concludo. Si studiosorum privi-
legiis, bullis & annexis uti puella ve-
lit,

lit, debet se submittere depositioni, pro qualitate persone. Prob. Iura sibi mancipians, mancipabit sibi debita, sed studiosorum iura sibi mancipians puella, si qua inveniatur, etiam obibit in partem debitorum; qui una vult furari, una quoque de betipendere, attamen, inquit Suárez, clementer tractandæ sunt, ne animi deliquium patiantur.

Cautela. Vbi studiosa deponenda, honestatis ergo secedendum à publica, ne rubore afficiatur, & præsertim vesperi cum exiguus est concursus. In inferiori parte eam tamen plus flagellent, quam in superiori, quia teneritudo capitis id non potest quod crassitudo vestimentorum sustinet.

QVÆSTIO VII.

Vtrum abrogari conversatio inter studiosos & puellas possit de jure, nec ne?

ANT tres annos, ut memini, eadem in publicis thesibus mota est

est quæstio, sed nihil præcisse determinatum. Quidam doctores hic nimis rigidi sunt, dicuntque conversationem cum studiosis puellis periculosam esse, quia *Anguis latet in herba*, & quia *proximus ardet Vcalegon*, & sic adolescentibus & puellis aqua & igni interdictum volunt.

*Quid juvenes fecere mali, cultroque pu-
elle?*

*Tanta sævitia, tantaque tyrannide pos-
sum*

*Vt deceat mores, & cognita fœdera lon-
go,*

*Vsu, & fraterna magnalia sternere do-
sis?*

Turca non ita sævit in sanguinem juvenis ut illum fame perire patiatur, & nos quibus cælica illa clementia inculcata esse debet in plantulas juventutis tenerrimas sæviamus? A page Nos studiosi iis contenti non sumus, & procul dubio taliter virgines loquuntur, cum audiunt tam sinistram in se legem ab Eunuchis doctoribus & cæcuentibus magistris esse latam. Scriptura longe aliter

aliter judicat, & facit cum *confratribus* *sie helt ihnen die stang.*

CONCLUSIO. Abrogari usus conversationis & cohabitationis inter studiosos & studiosas nequaquã potest.

PROBAT. Quia ubi est thesaurus tuus, ibi est cortium, imò debet esse. Sed majorem studiosus acquirere thesaurũ non valet, quam pulchram & ornatam puellam: unde apud Germanos dicitur, meum corculum, meus thesaurus, *mein Hertz, mein Scharz.* Ergo non potest nec debet.

Major est Theologorum, quam si quis oppugnare velit, statim hæreticæ pravitatis, & novæ sectæ arguetur: propter id cavete vobis Zoili, antiquum obtinemus, religiose secundum receptam religionem vivimus, Vetus & recens testamentum legimus, nec est sententia, quæ non à nobis magna cruce ✝ notata sit.

Ex in expertum est, quod in segregatione duorum continuatorum utrumque pereat, quia non venimus per accidens, sed verè & substantia-
liter.

liter. Nihil etiam est tam triste sub
cœlo, quod quis aliquem nimis accu-
ratè observet. Cum filia domo egre-
ditur, fortasse ad repetitionem jam
adeſt ancilla, jam mater, mox soror
& frater; sicut mihi & amasio meo
accidit, cum illam ante ædes oppe-
riri, egrediebatur, nos autem cita-
to cùrlu progrediebamur, ac si quis
stimulis nos pungeret, *als wenn es hinder
uns brunt*, ad hæc Mater,

Quò; quò ſceleſti ruitis, aut cur cor-
bula

Aptata ſubligaculo eſt?

id eſt, quo curritis hominès nequã,
& tu cur corbem abſcondis? forſitan
de Diabolo ſomniavit, quod filia
ſcilicet, haberet cantharum in corbe
plenum vino.

QVÆSTIO VIII.

*Que ſumma quiſvis finis ſtudioſi &
ſtudioſæ?*

NON mediocris diſceptatio, ſub
hac ævæſtione occultata eſt, &
multi

multi doctores Theologi & Juristæ
venerunt in controversiam haud
vulgarem Illi enim dicunt finē esse,
ut Deus & proximus sincerè diligan-
tur: cujus rei symbolum fuit in duas
tabulas ab uno calamo facta distin-
ctio. Hi asserunt studiosorum finem
esse studere & disputare. Elsa verò
de Camber ait, studiosus & puella
ideò conveniunt, ut aliquid discant
non speculativè sed practice, quæ
opinio improbanda non est si quis
eam ritè examinare velit.

CONCLUSIO. Finis proximus
studiosi & studiosæ est, librum ge-
nerationis & corruptionis, causæ ef-
ficientis, an Idæa causet efficienter,
enucleare. Probat. Finis est quod
dat influentiam, & primam propo-
sitionem concludendi; sed propterea
simul literis operam navant ut sciant,
an verum sit, quod veteres de gene-
ratione docuerint, utrum definitio-
nes conveniant definito. Ergo finis
est, &c.

CONCLUSIO 2. Finis secun-
dario est, ut alter alteri, ubi difficul-
tas fuerit, explicet textum.

Pro-

PROBAT. Quia plurima in li-
bris occurrunt, quæ quis primo in-
tuitu comprehendere non potest, &
sine ipsis res sustinere non potest.
Ergo. Exempli gratia, puella in Ari-
stotele legit, quod quinque in agente
& patiente requirantur, *existentia*, id
est, quod uterque debeat existere,
inequalitas, hoc est, personæ debent
esse inæquales, vir & femina : *simili-
tudo*, hoc est, uterque debet esse ho-
mo, *vicinitas*, hoc est, non debent di-
stare, *aptitudo*, hoc est, pro ratione
temporis, ætatis & personæ conve-
nire debent. Iam verò studiosa hos
terminos intelligere neque, accedit
aliquem condiscipulorum, inquires,
Domine, quid hoc sensus, expone;
mox ille exponit, donec satis est. Ita-
que secundarius finis est terminos ex-
plicare, qui etiam si aliquo modo du-
ri & asperi sunt, cavendam tamen ne
omnino in idem intricemur, con-
fusionis gratia, eridetur regressus, qui
si negaretur, nemo hanc telam or-
dinetur; ipse non tentarem, neque
tantum molestiæ subirem, ne mihi
diceretur, *Medice, cura te ipsum.*

QVÆ.

QVÆSTIO IX.

Licetne studiosum incarcerare?

RESPONDEMUS, quod non
PROBAT, à Decoro, quis tam
nobilem sapientiæ gemmam, perlu-
cidam margaritam in fœdissimas cu-
stodias includere vellet? non sumus
fragmenta oillarum

PROBAT. ab impossibili Con-
tinens debet majus esse contento.
Sed tales carcer non datur. Ergo, &c.
Minor Prob. Nam communiter lo-
quendo studiosus ubivis est, Romæ,
Neapoli, Bruxellis; Coloniae,
&c. particulariter, tamen interdum
periclitatur. Sed illi maxima fit in-
juria, si ibidem essem non paterer:
non enim porci sunt ut includantur
stabulis *Wir sind kein Schwein, sondern das
all-er edelste Blat, als jeh wer, und wierdt
sein.*

Nisi aliquis similitudine Moschi
duceretur: nam dicitur, si quis
Moschum cui odor bonus defecit,
includat labrino, quod confestim

N prop-

propter fætoris duellam, antiquum odorem recipiat. Sed non est cura de perduto vigore nobis.

QVÆSTIO X.

Beanusne in depositum agere potest?

CONCLUSIO. Minime gentium; sit cuiuscumque professionis velit, Doctor, Magister, Baccalaureus, Ecclesiasticus, secularis. Nam quid Sus cum Minerva? quid Beanus interrogaret, cum ipse nihil sciat, injuriam alii faceret, quia sensuum expertus est, & quid loquatur, nescit, quod videt, cæcè videt; quod audit, surdè audit; quod olfacit, non sentit; quod tangit, tanquam de querno robore frustū saxo allisum non advertit; uno verbo sunt *Rustici quadrati*, *Es seindt rechte Flegel Bengel, und Kloppel*. Et si quis talem aliquem Dominum deponendo pileum salutaverit ejusdem farinae esse apparet, eo honore digni non sunt,
in

(291.)

in *Canis* ades eos abdere oportet, zum
Hundtsstall, & postquam mortui fue-
runt, asininis crepitibus sepeliendi,

--- quippe *Beani*

Fossorum similes, *Capri* mulgerumque
serorum

Sensibus humanis expertia pectora vi-
vunt.

TRACTATUS

TERTIUS

DE HOSPITIIS.

QVÆSTIO PRIMA.

Quid sit Hospitium?

Ic sedulo investigandum
cenſeo, quid authores anti-
qui & recentes, de hoſpitio
ſenſerint. Cicero diverſoriũ appella-
hoſpita itatem alii, ſed hoc eſt valde
quadrageſymale definitum. Nam
ſtudioſi non libenter apud omnes

generis homines habitant , peculiari cellula gaudent , præsertim antea vermibus obnoxii fuerunt. & se in recentiorem cumulum dimittent. Non facit ad palatum nostrum, jus hoc non satis conditum est.

CONCLUS. Hospitum est œconomicum receptaculum constans ex hospite, uxore, & ancillis meliusculis, ubi advenis studiosis necessaria corporis pro pecunia non iniqua administrantur. Hoc quoniam satis notum, non indiget probatione. Hospitium vero, quod prioribus requisitis caret, hospitium vocare non ausim, hoc ideo dico, ne quis pecuniam suam consumat in sordido loco, *in einem gerstigen Winckel*, ubi scilicet hospes solus ad mensam, à poculis est, hospita in culina sola in cibis coquendis versatur. ornatior vero ordo est, cum cursitant mistæ puellis puellæ observantes, an in mensa quid desit, Econtra posito ubi tales observantes non sunt, ibi recta methodo non proceditur, nam raptis à prandio patellis infunditur cœna, ita ut dubites, utrum scutellæ lotæ sint

sint nec ne. His scopis purgationis gratia opus foret. Hospitia optima sunt Moguntia in speculo, Colonia in sydere, aureo porcello, cygno, Francofurti in Corona, sub signo Aquilæ, Poppardia sub Ense, Lugduni Batavorum in aureo cornu. Pessima subinde ob tædium ne quoque confundantur, non significabo.

QVÆSTIO II.

An jure hospitij liceat uti studioso?

IVs gentium & civile inhihet, quod qui venit in locum, venit etiam in jus, & qui venit è loco, veniat è jure ut *Concl. lib. 3 Pancrat. ff. 9 lib. 8 Gornel, tract. 10 ff. 9.* & unicuique ubi vis prostat sua patria pro pecunia, nec ulli denegatur jus.

CONCLUS. Iure Hospitii licet uti studioso. **P**ROB. superiori axioma Iuridico. Deinde ratione: usus fructus est jus aliena re utendi, fruendi, salva rei substantia, sed tale

N 3

quid

quid hic fir, cum divertuntur studiosi
 apud hospites: Ergo, &c. Nam ne
 minem occidere volunt, propterea
 non venerunt illuc, sunt pauperes.
 Diaboli incarnati subsidium quaerunt:
 non semper sub gelido Iovis
 tutum est dormire at ut eis clarius
 intelligentiam præbeamus, hac in
 ductione probabo. Quare emis po-
 mum, nunquid ut eo fruaris? quare
 intras templum, nunquid ut in eo
 omnia Christiana exercitia usurpes?
 Quare iter facis Romam, nunquid
 videndi Papæ gratia? Quare à lu-
 dæo accipimus vestes mutuas pro
 reservato debito, nunquid ut eis utamur
 miur. Ergo studiosi non intrant po-
 pinas jocandi gratia, sed ut seme-
 cum necessariis jure utantur. Hæc
 est egregia probatio quæ nititur
 grallis *sie gehet auff Stelzen*, Nam ma-
 nifestum est, neminem ingredi taber-
 nam diversoriam, ut pila ludat. Am-
 bigis adhuc: Nunquid si vicina
 ædes incendio absumerentur, si hos-
 pitium peteres, eatenus quatenus
 tale sustentaculum est, tu te ipsum
 ab incendio salvares si vero te sal-

vas in alieno , Ergo alieno jure uteris.

Fibula Scias , quod quicquid sit in hospitio pertinet ad jus ipsius , ut sunt *servi, ancilla. Domina, filia, & cæt.* quibus aliquando in necessitate uti potes. Servi scilicet equum curare debent: Ancillarum est, lectum tuum sternere: Vxor pro stomacho tuo, quando placuerit , ex præcedenti potatione. Iulepum conficere debet , quo paulatim recreëris , circa cor & umbilicum : Filia , dum is cubitum, lucerna tibi præire potest & similia.

Nota cum hospes nimis suspiciosus est , non est bonum ibi manere, egredere & excute pulcrem è calceis tuis. Non enim bonum est vespere suspicari cum juvenes Studiosi cubitum se conferunt, tunc enim aliquando lucerna extinguatur & fit maximus tumultus.

QVÆSTIO III.

*Cur rara inter hospites & uxores
presentibus studiosis est con-
cordia ?*

QUIDAM dicunt quod de nocte, dum studiosi aridas & siccas fauces habent hospes cogatur surgere, & siccis fratribus promere, sed interim hospita lectum circumvoluit, ut hospes cum redierit, in sponda dormire teneatur, quod illum male urit. Si gravetur ipse suggere mittatque uxorem suam allatum vinum, tunc ipsa honestatis ergo proficiat, dicere debet & ultra necessitatem bibere *Sie mußz eins uber Nacht annehmen.* Quod si redeat ad hospitem, anima ipsius tam graviter fætet, ut sustinere non possit : Quia jejuno stomacho facta concoctione grave olentia vix perferre possumus. *Galenus Aphor.* Alii ferunt, quod studiosi optimo vesci petunt, quod negante hospite uxor illis largissime propinat.

CON-

CONCLUS. Hombres raro intelligunt latine, meliuscule uxores.

PROB. Nascitur zelotypia, cum id, quod ignoramus, ab inferioribus fieri cernimus, sed hospes cum non intelligit latine, uxor statim ad nutum attendit. Ergo. Majorem præsupponimus certam. Minorem experientia probo. Nuper Argentorati cum quibusdam magistris doctoribusque Basiliensibus divertimus ad insigne galeæ *im Helm*, è prostibulo salutabat nos hospes & hospita tanquam honoratos viros. Cui ego: Hombres d'gnetur nobis accipere amphoram Rhenensis, ut lassitudinem corporis paulisper reficiamus, hospes me aspiciebat nesciebatque quid vellem: mulier intelligens profliebat; nescis mi hospes, quid hi boni viri desiderant, vinum Rhenense, *das ist, Rheinischer Wein*, corpus significat ventrem, *der Bauch*. Iaque volunt corpus reficere, ad nutum animadvertentiam, vinum album veniicio. *Albi*, Succensus Hombres, Mulier. mulier, inquit, quem exitum? ait illa, ut introitum. Noli mihi, hospes

N 5 istud

istud in malam partem interpretari, sæpe oportuit me humiliare ante studiosos antequam tantum didicerim, sæpe illis humillima officia præstiti. Heus si velperi studiosis quoque calceos detraheres, sic etiam aliquid disceres. Nos autem credimus eam antequam nuberet hospiti, fuisse studiosam.

QVÆSTIO IV.

*Si hospita riserit cum studioso culpa-
biturne?*

RESPONDEMUS nullo modo, *Hony soit, qui malypense.* Nam omnis homo est risibilis, & potest fieri, ut Studiosus aliquid novi afferret aut fabulam aliquam narret, quam hospita nunquam audiret aut videret, ex quo probabiliter sequitur eam ad risum concitari. Deinde me æque bene excipit quispiam risu, quam torvo vultu quum ex eodem proveniat subiecto. Quid nobis videtur? aliquando res præter opinionem accidit,

cidit, *under weilen wirt die Kart verfälscht*,
 imprimis cum studiosus sciat *Hispa-*
nicum Pater noster, quod milites ante
 triennium in Palatinatu confecerunt.
 Sed quoniam inde nihil dependenter
 cognoscitur. Ergo, non culpabitur.

QVÆSTIO V.

*Detrahatne auctoritati studiosi, si
 hospitis prolem juniorem scilicet,
 ulnis in hospitio gestet & deoscu-*
letur.

TOLETUS dicit quod detrahat,
 dicitque studiosum invigilare,
 debere libris. Negat Petrus Molina,
 Valquius & nonnulli alii, dicuntque
 esse signum humanitatis.

CONCLUS. Non detrahit aucto-
 ritati studiosi gestare puerum junio-
 rem natu hospitis & deosculari.

PROBAT. Lex naturalis dicat,
 quod frater fratri servire debeat in
 decentioribus. Sed studiosi sunt fra-
 tres, & incertum, cujus opere pu-

(300.)

ellus (respectu hospitis) editus sit. Ergo, licet & nihil detrahit. Nam nullus hospes dicere potest, hic est meus puer, non minus ac Paterfamilias qui Gallum unum & gallinas tres alit, interim Gallinæ aliò vagantur, ubi alterius ordinis galli sunt, quibus se gallinæ propter novitatem subiiciunt, cum crebritas ejusdem odium gignat, & sic paterfamilias non potest dicere, hæc gallina hoc ovum peperit mediante meo gallo. Ergo, quod volebamus,

---

QVÆSTIO VI.

Quod si hospes nimis importunus sit, licetne verbera admiscere?

RESPONDEMUS. Licet: non ad eum quidem modum, quo jubentur milites in campis congregari & se ad sanguinem usque verberare, tanquam hostes, inimici, & raptores bonorum omnium: ab longe inferiori gradu nimirum veluti obmurmurantes inspectores hospites verberamus.

ramus. Non licet ex suspitione judicare, & si quis ei adversum aliquem fecerit, statim dabit poenas. Nam studiosos nemo potest cogere, ipsum Diabolum parvi faciunt; quocirca si bene tecum actum velis, noli cum illis rem habere, ita omnia salva erunt, juxta illud :

*Non frenos, non vincla subis studiosus,
at effrons.*

Ira petit, liberque agili jactatur habena,

Altior ingreditur, cui si commoveris iras,

Vae tibi! non impunè feres, memor iste suarum,

Virium, in arumnas te precipitabit atrox.

Modum vero omnia mala vitandi hospes ex præscripto intelligunt: nimirum hospes in mensa monebit, & quicquid in mensa appositum erit, boni consulat, uxor verò & filia, in culina relinquuntur.

QVÆ.

QVÆSTIO VII.

Segregabitne hōspes merito filias à studiosis?

CERTUM est, quod ex conversatione duorum oppositorum nihil boni proficiscatur, quocirca separare tutissimum erit. Secundò si pater familias habet pueros infantes illos à consortio studiosorum excludere potest, ne vagiendo & fætendo molestias illis exhibeant: certè studiosa ea musica non delectantur. Eatenus igitur Paterfamilias pueros à studiosis abscondat, ne forsan aliqui sint, qui illos virgis acriter cædant.

CONCLUS. In filiabus debitam ætatem (decimum sextum, 17. 18 19. 20. & cæt) attingentibus, propter augmentum prudentiæ non est rata segregatio. **PROBAT.** Illud ratum non est quod studiosorum confidentiæ oppugnat: sed segregare virginem puberem à studioso, oppugnat confidentiæ studiosorum. Ergo non est ratum:

ratum: Major est carissima. Minorem probo. Nam si quis leporem aflatum è conspectu meo eripit, ille mihi amplius non fedit, alias relinqueretur, si perinde foret. Ex hoc stultescere apparet, & parum sapere talis videtur, dum duo fallibilia insulse sibi præsument, infidelitatem nempe studiosorum & imprudentiam virginum. Nam metuit insidias à studiosis: quasi officium eorum esset insidiari, par et præterea studiosos non esse fideles, timetque ne obsignatum cubile refringant. Atqui hoc absurdum est, imo inauditum, studiosum ut sic furtum fecisse. Ergo, Secundò præsupponit filiam ipsius non satis sapere. Stulte, tuam ipsius familiam ignominia afficies? cum annis provenit sapientia. Ergo, quod petimus, non segregabis filias tuas à studiosis, à quibus multa bona omniaque decentia discere possunt; siquidem arbor bona malum effectum præstare nequit,

OBIICIENS. Filias meas nere, & texere telas faciam, sed hoc à studiosis discere non possunt. Ergo, Minorem

(304.)

norem probo, quia ipsi tanquam muliebrium artium experti circa libros versantur.

RESPONDEO, Data maiore; Negamus minorem. Nam novi quosdam studiosos, qui tam benenere & texere possunt *Flicken und plack-n*, ac si per decennium didicissent, non quadrat, Noli ergo segregare filias.

TRACTATUS

QVARTVS.

DE POTATIONE.

QVÆSTIO PRIMA.

Quid est Potatio?

DUPLICEM esse potationem pater, unam civium, opificum & rusticorum; alteram studiosorum studiosarumque, & ambæ tamen inter se distinguuntur realiter, prima est, copiosa

piofa vini in ventrem sine modo per
guttur ad nauleam ufque infufio, ex
hac ut plurimum fequitur vomitus
ein Kalb. Posterior eft humida trium,
quatuor, vel quinque confeflio, qui-
bus vinum moram gerit: & hi an-
gelis, hem Angils dicere volui, non
impares feruntur. omnia ridicularia
hic agitantur: difputationes jucun-
dæ, blandæ, concinnæ, amabiles,
hinc inde oruntur. Cur Venus pin-
gatur nuda? cæca? quid fignificent
tela veneris, & fimilia egregia Pro-
verbio. Ibi quoque aliquando difle-
ritur de constitutione Microcofmi,
generatione & corruptione, de ma-
teria, forma fecundum Pfiyficam
Aristotelis.

*Hic modus arridet nobis, hæc gaudia
tantum,*

*Appetimus, non retrahet nos atra No-
verca,*

*Mancipium torvi Cacodemonis, unica
mens eft,*

*Vivere cum tali, cum tali occumbere
turba.*

QVÆ-

Q V E S T I O I I.

*Verum ultra Rausserum , ut vocant,
bibere liceat ?*

HÆC quæstio plurimò traxit in controversiam , attamen dicant quidquid velint , Medici corporis naturalis tutores averlantur, nihil faciunt , nominantque plenitudinem ad vasa , cum quis ita mader, ut corpus illius , pluri vini capax non sit, deinde plenitudinem ad vires dicunt, cum quis ita ebrius fuerit, ut corpus plus vini perferre nequeat.

CONCLUS. Ultra Rausserum bibere non licet. **PROBAT.** ea quæ sua malitia sic gratiam gratis datam excludant, ut neque in hoc sæculo, nisi ægrè admodum , neque in futuro remittantur per se vehementer abominandæ sunt, & non licet. Sed talis est potatio ultra Rausserum. Ergo , non licet. Major est Theologorum. Matth. 12. Minorem probo. Quæ humanæ, fraternæ charitatis jura violant, ipso facto grati-

gratiam excludant Ergo, Et hoc ex-
perimur in nuptiis, conviviiis, nun-
dinis, encæniis & alii congregatio-
nibus, ubi homines mira metamor-
phosi transformantur in bestias, asi-
nos, porcos, tygres; ex iis quoque
actibus, oriuntur homicidia, stupra,
&c.

QVÆSTIO III.

*An liceat in potatione adhibere alveo-
lam aleæ cum tesseris & orbiculis ?*

RESP. Sunt qui affirmant ad-
ducti hac ratione ; quia animi
nostri ludo aleatorio recreantur, &
ingenia stupida exacuuntur. Sunt,
quorum terebrum ad mentionem
tabulæ aleatoriae finditur, & quorum
cogitatio tabescit, quasi in aquam
indideris salem.

CONCLUS. 1. Animi causa alea
uti licet. Hoc totus mundus faretur.

CONCLUS. 2. Pro lucrandis pe-
cuniis tabula aleatoria ludere non
licet.

PRO-

PROBAT. Quodcumque hominem ad summam paupertatem redigit, eo ludere non licet. Sed tale quid efficit ludus aleatorius. Ergo, Majorem nemo sanus negabit. Minorem probo. Exemplo Sidonii, cujus res hac viâ ad restim redierat.

Verba Sidonii sunt.

Ludus alatorius (dum adolescens eram) exuit me miserum in quadam cauponula primo omnibus nummis meis præsentariis, cum mutuariis, Deinde villis, agris & possessiunculis, ut ne hara quidem suilla mihi superesset, aut tantillum loci; ubi catellus cubitare posset. Postremò verò omnibus tunicis cum amiculo & crepidulis: ut ne intima quidem tunica superesset, ut te non homunculum denudatum, sed cuculum hybernium deplumatum spectare putasses, verum est quod commemoro. Imo Diogene illo cynico longe pauperioreram, nam illi reliquum erat dolium versatile quod ad faciem solis diurni (instar solstitialis herbarum) obversabatur, mihi verò prænimia paupertate, ne cavea quidem viminea,

nea, (sub quam gallina cum pullis
 suis succubare posset) erat ; erat illi
 tunica inteula, palliolum, quod su-
 pernè circumiecerat, mendicorum
 suppellex baculus & pera panaria,
 mihi vero, proh dolor, nihil horum
 erat, non modò non videbatur Dio-
 gene, verum & quovis mendico cir-
 cumforaneo pauperior. Quod cum
 (licet sero) animadvertissem, nec
 ullum verbum ac ne tacitum qui-
 dem gemitum quivi emitte, post
 aliquantulum temporis occæpi me-
 am fortunam meoque casus graviter
 ngemiscere, & vacuas manns sæpi-
 culè complodere, pedesque incertis
 alternationibus commovere Modo
 hanc modo illam capitis partem
 (quæ mihi non pruriebat) adscalpere
 & ore semiclauso balbutiens (nescio
 quas) querimonias effutire. Tandem
 dolore ingravescente subitò velut
 lymphaticus incepti victorem meum
 imo herculè, expoliatores omni-
 bus maledictis (quæ quivi commi-
 scier) onerare, compellans eum tri-
 furem, latrunculum, sicarium, ve-
 nerarium, patriæ proditorem, par-
 rici-

ricidam , sacrilegum , perjūrum , le-
 girupam , perniciem adolescentum ,
 & eum dicto libratum pugnum in
 ora ejus impegi , ut gingivas ejus
 edentarem. Ipse vero extemplo mi-
 hi caput correpto de mensa alucolo
 excerebrasset, nisi unus ex collusori-
 bus nostris Mysargyrus nomine (qui
 assidebat) altrinsecus interpedisset,
 & rixas nostras intercessu diremisset.
 In ipso ferme temporis puncto ac-
 currit minister cauponis , qui me
 miserum affatim plagis castigatum
 forinsecus abiecit, & tres canes villa-
 ticos feros atque immanes è cavea
 sua (in qua per tempus diurnum
 concatenati cubant) emisit, & in exi-
 tium meum inhortatos immisit , qui
 signo solito ministri cauponis incen-
 si furiosaque rabie conciti & allatra-
 tibus horrendi eunt in miserum.
 Quod cum vidissem ilico silicem
 quendam de via tremundus corri-
 pui, correptum in caput propinquo-
 ris canis accurrentis magno nisu
 contorsi, sed impetu casso per ex-
 tremum dorsum transcurrentis lapeis
 contra opinionem meam deciderat
 in

in terram innoxius, quo lapidis jactu
 canis alioquin exasperatus, furiosus
 me miserum rabido rictu aggredi-
 tur, aggressum terræ guttur applo-
 sit, applosum ipse [cæteris canibus coa-
 diutoribus] membratim discerpere
 tentavit. Sed in eodem pene mo-
 mento, accurrerunt viri rusticani,
 (qui meum miserabilem ululatum
 cognoverunt) allaturi suppetias, hi
 cum fustibus, isti cum furcis bico-
 nibus, illi vero cum perticis quibus
 segetes demessa in area flagellantur,
 qui ubi appropinquavere non modo
 armis suis rusticis, verum etiam su-
 blatis clamoribus canes abs me abe-
 gerunt. Abactis igitur canibus me
 miserum humi stratum in pedes sta-
 tuerunt, & corpore meo sanguinem
 laciniis & quibuslibet aliis panni-
 culis deterfo igitur sanguinis proflu-
 vio, accessit quidam ex amicis meis,
 cui nomen erat Eleus, qui me mise-
 rum apprehensum, ad ædes fratris
 majoris natu perduxit, qui ubi co-
 gnovit me à canibus admorsum &
 variis vulneribus distractum, statim
 medicum vulnerarium cum pyxidi-
 culis

(312.)

culis unguentariis acciri flagitavit.
Hic fuit infelix eventus istius Si-
donii :

*Felix quem faciunt aliena pericula cau-
tum.*

Ergo habemus intentum.

TRACTATUS

QVINTVS.

DE MOECÆNATE.

QVÆSTIO PRIMA.

Quid sit Mæcanas ?

NON diu hærebimus in hoc tractatu, si modo nucleus ad quem tendimus, subito proster. In hac autem quæstione solummodò dicendum erit, quid sit Mœcænas, hoc est, amator studiosorum : communis est sententia, quod inter viros nulli aut pauci repe-
rian-

riantur. Quo perinota *Veronica Spir-*
litz na in traſſ. de mec. & ſtud. cap. 10.
diſt. 3 aper e dicit: *Horatium & Vir-*
gilium non fuiſſe amatos propter do-
 ctrinam à Romano quodam nobili,
 qui fuit intimus Auguſti Imperato-
 ris, ſed à diverſis virginibus, quas
 propter benevolentiam Mœcænates
 appellant. Et ſi quis *Georgica Vir-*
gilii cum Eclogis diligenter inſpe-
 xerit, facile animadvertet, quod ſub
 mafculino ſemper fœmineum puta-
 verit, & amores ſub obſcuri nomine
 prodiderit. Ejusmodi Mœcænatem
 quoque Naſo habuit, ob quam po-
 tius, quam ob ſcripta de arte amandi
 relegatus fuit. Etiam ratio dicat vi-
 ros non eſſe mœcænates ſtudioſo-
 rum; nam aut ſunt docti aut indocti;
 ipſo facto contra morem ſuum age-
 rent, quia docti ne ſaperentur, ode-
 runt doctos, indocti ſuſque deque ha-
 bent doctos, quare ergo amarent?

CONCLUS. Mœcænas eſt ho-
 mohabens naſum, oris ſuperficiem,
 mentum, propter rem unam à viris
 diſtinctus, qui ſingulariter eſt pro-
 penſus erga ſtudioſos. Ex quo pa-

O

reſcit

(314.)

tescit esse fæminam : quia inter fæ-
minas, ut eruditum est, plures repe-
riuntur, quæ in studiosos bene ani-
matæ sunt, obrationem physicam.

TRACTATUS

S E X T V S.

DE OPIFICIBVS.

QUÆSTIO PRIMA.

OPIFEX non plane à doctis
reiicitur, quia vix eo carere
possumus : nunc ad defini-
tionem. Quidam putaverunt
Opificem esse cuiusvis servum. Sed
hi nimis abjecte de illis loquuntur ;
alii dicunt opificem esse hominem
laboriosum, cujus finis est, *nunquam*
ditescere. Sed hæc definitio nimis an-
gusta est ; sit rationalis.

CONCLUSIO. Opifex est lu-
crator panis in sudore faciei, re ali-
qua,

qua, quam aut usus aut necessitas postulat.

PROBAT. Finis est, quod rem ita consequenter esse statuit, aut quod rei influxum suppeditat, sed tale est opificium, cum nimirum propterea extrema & fortissima quævis exantlet, ut panem & æs conflare possit. Ergo, Rectius in terminis. Nam nemo S. Sepulchrum custodit gratiæ quilibet suum petit, Ex quo intelligitur, nos minus posse carere opificibus quam doctis.

QVÆSTIO II.

Quodnam sit sordidissimum opificium?

SVPOR mihi præ anxietatæ serumpit tot enim sunt sordida opificia, ut quo me vertam, nesciam, quædam versantur circa materiam puram, quædam puram materiam impuram reddunt. Nulli laudem suam detraho hoc unum dico alutarios intrinsecè & extrinsecè fateræ.

(316.)

Prætereo jam Piscatores, sartores
lanios, Pelliones, carbonarios, la-
trinarum purgatores, quorum sor-
des & odores si quis non sentiat, *is*
homo obase naris meritò dicendus est.

CONCLUS. In sordibus opifi-
cium limarii prærogativam obtinet.
PROB. Illud est sordidissimum opi-
ficiam, quod nusquam sordibus ca-
ret. Sed tale quid habent limarii *die*
Leimentretter. Ergo, Major est vera,
Minorem probo, nam simulac li-
marii dixerint, quod felix faustum-
que sit, (*Gott wals*) manus eorum per-
merdatae sunt, *soo haben sie schon ihr*
Handt beschiffen und besudlet.

TRACTATUS

SEPTIMVS.

DE MEDICINIS

ET MEDICINA.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit Medicus?

ANTE aliquot annos medicina
tam vilis fuit, ut homines in-
docti

docti & agrestes (*die schlimme ungelehrte Flohhirten*) medicos urinæ in spectatores nominaverint, quasi urina objectum eorum foret, unde quidam illos cum Iuristis hoc versutit:

Stercus & urina Medicorum fercula prima.

Sunt medicis signa, Iuristis fercula digna.

Ex quo factum est, ugyptæ, circulatores, viri sylvestres, (*Walshansen*) Rattorum captores, radicum efflorescentes in majori precio habiti fuerint quam Medici. Dixerunt illi quicquid in buccam venerit: nulla scientia, meo animo, tam excellens est, quo auctoritati medicorum aliquid detrahat, quia revera sunt nobilissimi corporis humani inspectores.

CONCLUS. Medicina est scientia practica & speculativa, versans circa corpus sanabile inclusive.

PROBAT. Quia medicus, dum ægrotum accedit, perscrutari debet, quo morbo laboret, quatenus est speculativa. Deinde peran recognitam

gnitam curandi regulam eundem curare. Ergo, est practica & speculativa scientia. Inclusive, vero cur annexerimus, ex sequentibus videre licet.

QVÆSTIO II.

Quare hac disputatio in antepenultimo loco posita, cum nobilissima sit.

RESPOND. Quia medicus est tanquam pædagogus corpori, humani. Sed pædagogi clientes suos præcedere sinunt, præterea honestū est ut servi præcedant. Dominus autem sequatur, *ὁ ὑπερόν πρότερον wie botgen mit den Schollen.* Etiam si hic mos apud Germanos exolevit; (Nam Domini equitant, eunt præ, servi autem sequuntur) attamen nos ab Italorum partibus stamus, qui optimi medici sunt, & quia alii omnem suam scientiam ex illis hauserint, eorum quoque mores imitati debent. Ergo.

QVÆ-

QVÆSTIO III.

*Verum medicus juvenis salva conscientia
puellam denudatam videre possit?*

DIFFICILIS sane quæstio, sed an respondeant arbitrio paucis docebimus. Quidam dicunt esse impuritatem & curiositatem, ex hoc non leve peccatum provenire posset. Et hæc est sententiæ communis doctorum: alii innuunt quod ex aspectu nudæ puellæ rigor febrilis & alia gravissima symphomata oriuntur.

C O N C L U S. Propter anatomiam medicus salva conscientia potest puellam denudatam videre. **P R O B.** Quæ medico adeò necessaria sunt, ut sine eis medicina sua sit irrita & fallibilis, ea salva conscientia perlustrare potest. Sed puella ratione anatomix talis est. Ergo, Nam nemo unquam somniavit, quomodo viscera sese habeant, quo in loco sita sint, nisi ipsemet aspexerit verbi
O 4   causa

causa Puella quædam laboret strangu-
 guria, si medicus nescit ejus consti-
 tutionem, potius exhibebit styptica
 quam electiva, quæ urinam magis
 remorantur, quam prolestant, vel
 puella laborat febre, quæ qualitate
 sua est calida & sicca, si jam parentes
 tam morosi essent, ut medico ejus
 videndæ copiam non facerent, sed
 illum adirent peterentque ab eo me-
 dicamentum protali morbo: inte-
 rim medicus non potest dicere quæ
 morbi species, an febris sit tertiana
 vel quartana. Si dicant esse tertia-
 nam, nescit, an sit tertiam spuria an
 pura, si pura, quæ egeret humido &
 frigido medicamine, dat ei pro di-
 gestione R. Syrup. acetos. unc. i.
 Mellis rosati collati unc. Aquarum
 Endiu. unc. i. Buglos. unc. i. quod
 tamen tertianæ spuria. Ergo, Me-
 dicus de puellæ cognitione diligen-
 ter inquirere debet.

N O T A. Medicus necesse
 habet puellam (de patiente loquor)
 diligenter inspicere: imprimis in
 purgatione noscere debet substan-
 tiam subjecti quid perferre possit;
 an

an sit masculola & enervationem nondum experta. Nam si illud nescitur in materia purgante facile incideremus in *ὕπερβατον*, de quo multa dicenda forent.

NOTA. Si virgini Syrupum præscribere velis, utere sequenti, R. Radicem phys. calam. an. 111. Rosar. circa natalitia Christi natarum lib. 111. Iulep. rosar. mellis violar. an. 3. 1. misceantur donec satis sit: ita puellam ægram facile in pristinum sanitatis gradum restitues, quia impense dulcibus gaudent. Aliqua traduntur Hemistilionis man. 1 Dactyl. datnez Kern lib. 11. Aquæ vivæ seu Elixier an. 3. 1. Si qua probatiora sint, quæ vix puto, securè probare poteris; Sed meum probatum est.

QVÆSTIO IV.

Quæstio quid sit medicina Culinaris?

N I H I L certi hac de re statui potest, quia trahit sua quemque voluptas,

tas, ut ait Poëta, tamen generalem modum culinariter cibandi cum suo ornatu præscribemus, qui famelico stomacho satisfacit, ex quo de cæteris conjecturam facere poteris. Primò mensam mappa consterne, deinde mappulas manvarias per extremam oram ejus circumducens superimponere, quibus stagnæos orbiculos per certa intervalla iniice: & ne quid ad mensæ apparatus de esse videatur, duos circulos æreos, (quibus paropsides sustentantur) in mediam mensam conice: salinum non negligere, mox panibus ex canistro depromptis mensam per certa intervalla onerare stude. In eodem temporis puncto, affer amphoram cerevisiæ communis & pocula fictilia, quæ juxta panes in mensa ritè collocato. Tumi allatum edulia (loquor de iis quæ æstivis duntaxat diebus sunt salubria) & appone ex una parte edulium confusaneum ex crudis herbulis, Lactuca scilicet & nasturcio acetosaque confectum, aceto perfusum & olivo inunctum: ex alia parte sorbitiunculam ex ovis gal-
lina-

linaceis vinoque & pulvere aroma-
tico confectam. Tum patinam cum
reliquiis herbare tolle, & aliud edu-
lium appone, ex una parte; patinam
cum ovis longa elixatione duratis,
testa exutis, bipertitis, ac petroseli-
no minutatim confcisso respertis, &
in acri aceto natantibus; ex altera
parte patellam cum binis ovistesta
adhuc inclusis, & in calido cinere ad
ignem leviter versatis ac percoctis.
Iam ito in cellam vinariam allatum
cantharum vini vetuli, & deinde in
discubitorium allatum duos vitreos
calices multifinodes, vinoque inpleto.
Iterum tolle patinas & pone ex una
parte mensæ pulmentarium ex bu-
bulis carnibus telectim concisis &
uvarum passarum acinis interjectis
confectum, ac pulvere aromatico
assatim conditam; ex altera parte ap-
pone pisces Flaviatiles (quos luci-
cos vocant) aromatico liquor mina-
tantes & suavi sapore percoctos.
Rursus illas dapas amove & ante ho-
spites bulimiâ laborantes appone ex
una parte capos illacardatos & ad
ignem crebro volumine versatos ac

(324.)

percoctos. cui adice stagnæa quædam
platella cum olivis ex vale condi-
mentario recenter depromptis; ex
altera parte pone opiparum fercu-
lum ex sturione assum & piperis
gingiberisque polline & saccharo af-
fatim conditum. Tum interjecto
tempore paropsides telle & lancem
cum butyro flamenti, nec non &
canistrū cum caseis bubulis & ovil-
lis mensæ superimponito; Interim
calices mero impleto. Tandem bel-
laria apponito videlicet duas patinas
cum pomis quarum altera semiple-
na sit cerasis aqua perlutis, & alte-
ra plena flava & lividis prunis, item-
que calathum cum malis acidis ami-
culis & præcocibus hornis.

Hæc est medicina culinæris, quæ
optime latranti stomacho medetur,
qua quis non sanatur is incur-
bilis est.

QVÆ-

QVÆSTIO V.

De Diæta.

Qua ratione quis vitam quam longissimè prerogare potest?

RESPOND. Observando sequentes regulas salutare.

1. Regul. Sanitatis studium est, non satiari cibus impigrum esse ad Labores.

2. Motus, cibus, potus, somnus, venus, omnia mediocria.

3. Cibus novus ne unquam sumatur, nisi priore probe concocto.

4. Mensæ ne sint æquales, sed semper cœna levior.

5. Prioris mensæ error, sequentis parsimonia corrigatur.

6. Cibus ne prius ingeratur, quàm in ore fuerit exactè masticatus.

7. Potus ne unquam superet alimenta sicca.

8. Potus ne sumatur, priusquam bona cibi portio sit ingesta.

9. Varietas ciborum in eadem mensa ne adhibeatur.

10. Se-

10. Semel in septimana mensa
omittatur, cum scilicet corpus mi-
nus videbitur alimento indigere.

11. Semel in die corpus ita ex-
erceatur, ut naturalis calor excite-
tur, utendum autem exercitio tem-
perato ante cibum, cujus utilitates
sic descripsit Fulgentius: Exercitium
est humanæ vitæ conservatio, domi-
nantis naturæ superfluitatum con-
sumptio, virtutum roboratio, tem-
poris lucrum, ocio inimicum, ju-
ventutis debitum, senectutis gau-
dium. Nam exercitium solvit &
evacuat per poros superfluitates:
contra quis maxima nocumenta af-
ferat hinc poëta:

*Ocia nullus amat, nisi sint conjuncta
labori,*

Nam nimia requie mortificatur homo.

12. Is ordo in cibus ingerendis
servetur, ut liquida ac mollia solidis
ac siccis præmittantur.

13. Inter unam & alteram men-
sam, ne quid cibi aut potus ingeratur.

14. Alvus quotidie sit nollis aut
natura, aut arte.

15. Ex-

15. Extrēmè calida in cibo, potu ac aëre vitentur, itidem frigida.

16. Somnus nec brevior sit sex horis, nec octo prolixior.

17. Acibo statim, ac pleno ventriculo legere, scribere, ac gravioribus cogitationibus, operam dare perniciosum est.

18. Violentus motus à cibo statim omnino fugiendus.

19. Manereoto corpore membra omnia fortiter extendantur.

20. Nunquam potus assumendus jejuno ventriculo, quoniam talis potus valde nocivus est, & habet potentiam percutiendi nervos & eis nocendi Galenus secundo Aporiſi.

21. dixit: *ſi quis famelicus ante cibum vinum acceperit, citò inſpasmus & mentis alienationem incidit*: Neque poſt cibum vinum assumendum eſt, quoniam digeri vilociter & penetrat, & penetrare facit cibum, qui nondum ſit digeſtus, & facit hæreditare oppilationes & putrafactionem.

21. A notabili quantitate vini abſtinendum eſt, & quantum poteſt fieri ab omni quia nocumentum adfert

(328.)

fert cerebro ; & ex ipso, nemo debile cerebrum habens, nisi parum & admixtum bibat, & serapio dixit. Vinum replet caput vaporibus multis.

22. Panis sit optimus ac mollis, cum paucō sale mixtus.

23. Caseus ac lachtinia omnia vitanda ; lac integrum utile est in æstate cum saccharo. Aqua lactis vel serum lactis semper utile est.

24. Piscium rarus sit usus, soli friebiles admitantur adhibito aceto atque arometis atque salsamenta.

25. Conchyliā ostrea ac testucca omnia, quod frigidum, lentum ac hærens alimentum gignant, declinanda.

F I N I S.

(329.)

PROPHETIA
MIRABILIS,

A D

ANNUM DOMINI

Milleſſimum Sexcentefi-

mum 34. futu-

rum :

A Lemachus artium Magister Parisi-
ensis, diligens lustrator uni-
versi: hæc infraſcripta cun-
ctis notificat, diligenti indagine, an-
tiquiſſimo codice, in bibliotheca
communi, totius regni Franciæ re-
perta, quod anno Domini 34 in men-
ſe Ianuario & ſequentibus; Conſur-
gent *offa mortuorum* (A) quæ quidem
plena erunt oculis, ſed nō videbunt,
virtutem tamen habebunt cæcos illu-
minandi, quæ per plana diſcurrent,
veſtitos quidem nudabunt, habentes
ſpoliabunt, non habentibus dabunt,
& in-

& inter homines discordiam concitabunt, furore dominante.

Insurget enim gens bellicosissima, non urens bombardis aut tormentis ferreis vel æneis (hoc enim vulgare est); sed *sagittis Peste infectis* (B) tum venenatis, ut si unum ex militibus tetigerint non solum ipse, sed & totus exercitus quantus quantus est, moriatur.

E contrario erit miles admodum benignus, (cui militiæ nomen dant non solum rustici sed & cives, nobiles, *principes*, imò *Reges* (C) qui multos quidem prosterne, jacentes quasi semimortuos: sed tamen iterum reviviscunt, in hoc bello qui primus aufugerit, præmium auferet, qui constanter in finem usque pugnaverit & permanferit, non solum risu sed etiam pæna pecunie præsentaria multabitur. (D)

Interea ex regibus *consurgent quatuor* (E) cum suis exercitibus mirabilibus & monstrosis, qui pedes habent sed non ambulant, aures nec tamen audiunt, oculos nec vident, volque similes illis, & in medio exercitus erit *Heros quidam Diabolo*. Tunc consurget
gens

gens contra gentem, & pugnabit frater contra fratrem, servus contra Dominum, & erit admiratio universis: nam minor superabit majorem, multitudo cedit paucitati, & quod terribilius est contra nequissimum *Belial*, non erit victoria in hoc prælio, nec contra illum Heroa nisi unico non quidem magno, sed parvo & modico pygmæo pannofo. Et erit finaliter talis persecutio, qualis ab initio non fuit, & beatus, qui illæsus intacta pugna fuerit.

Præterea supervenient alia larvata, quæ potius monstra vocabuntur, sed nondum statim finis, & nisi abbreviati fuerint dies: omnes depauperabuntur, sitiunt enim sanguinem iustorum, & de sudoribus pauperum vivere concupiscunt: Reges namque cum uxoribus (F) senioribus & militibus, ac aliis equitibus suis venientibus quatuor mundi plagis animi relaxandi causa exeuntes in campum planum variis colorum floribus distinctum atque adornatum, incipient alter, alterum provocare & in iram concitare, dicentes vincat qui potest,
vive

vive le Roy , fortuna nobiscum ; hæc audientes qui astant, incipient admirari , non sine parva expectatione eventuum futurorum ; Exitus enim acta probabit & in fine videbitur cuius toni. Commisso bello, quod plerumque in seram usque noctem protrahitur, omnes tacite in unum se recipiunt locum, neque amplius sunt loquelæ aut sermones, quum priora transierūt. His peractis sequitur pænitentia multorum, qui convertentur ad cor, pro angustia spiritus gementes, & insaniam suam agnoscentes, in qua quidem pænitentia, stabit cōtritio, sine confessione & lachrimis & erit gaudium universis super uno peccatore pænitentiam agente.

Prodibunt quoque *magnates quatuor*, (G) cum suis domicellis, & servis, inicitur pugna cerramine dubio, ille tamen qui primus 31. ceperit & abduxerit non solum ipsos captivos sed & pecuniæ tantum *quantum illis elendis sufficit* (H) auferet.

Sphæra insuper lignea imò hemisphæra à peccatoribus super viventibus remote totquetur in novem ligneos

gneos jambos seu digitulos (I) quam
 potius fortunæ globum seu rotam
 diceres. Et quicumque inimicorum
 eorundum, plures ex his prostrave-
 rit in terram, quanto præconio quan-
 tiſve donis muneretur, hi ſcient,
 quorum intereſt hæc ſcire; Nam nul-
 lus eorum, qui viriliter dimicaverit,
 immunis abibit, non curando aſpe-
 ctus toruos atque oppoſitos ſuorum
 ſodalium contorquentium. Nam in-
 de capiet, quo novos ſibi comparate
 poſſit amicos juxta illud; *Tot amici,*
quod nummi. Heu quam inique com-
 paratium eſt, ut hi qui minus habet,
 addunt ut plurimum aliquid divitio-
 ribus; ſed hoc ibi ſit ubi eo non rectè
 vivitur.

Exortis denſis tenebris, præ feſti-
 tudine exurgunt ſemivivi (K) & dant
 ſe requiei; tunc conſurget quoddam
 animal admirabile, habens os de cor-
 nu & barbam carneam (L) clamans
 ſuper ſemi-vivos, ſurgite mortui, ve-
 nite ad judicium. Tunc conſurgent
 ſemi vivi, accipientes pelles mortuo-
 rum (M) verrentes & revertentes,
 poſtea conſument patrem ſuum,
 cujus

(334.)

cujus locus factus est in pace.

Demum facta pace fit cantus celebris, & plurimi ex illis in synagoga reperiuntur, ubi spoliis & oneribus alleviantur, deponentes quæ appor-
taverant, eaque alienis custodibus committunt, ut & ipsi cantent simul cum illis, non lamentationes Hieremias, sed gaudeamus omnes, quoniam filius perditionis inventus est, tanquam ovis, quæ perierat, fit gaudium miseris quorum luctus vertitur in gaudium. Sed domi ibi erit fletus & stridor dentium, non habentes, quod manducant, quoniam captivi (N) sui educti sunt in tenebras exteriores, & quis scit, quando revertentur. Dies cum illa dies iræ, dies calamitatis & miseriæ, dies magna & amara valde lugebunt, super se omnes tribus terræ, à qua nos liberet, qui sic vivit & regnat. Amen.

EX.

E X P L I C A T I O

huius Prophetia.

- A. *Ossa mortuorum*) id est, tessera, -cubus *Würffel. dobbelstein.*
- B. *Peste infectis*) lusus, vulgo dictus *Tic-Tack*, in quo si una rotula tangatur, totus ludus amittitur.
- C. *Principes imo reges*) ludus aleatorius *ὄστρον πρωτερον* vulgo *Verkehren*, hic ludus quoniam admodum delectabilis est, ingeniumque volatile requirit magnatibus quoque allu-
betur.
- D. *Pecunia presentaria multabitur*) Re-
cte, nam hic ludus non patitur di-
lationem debiti, cum sit molestis-
simus creditor.
- E. *Ex regibus consurgent quatuor*) Ludus
chattarum, vulgo *coram nobis*, *Kar-
neffel Spiel.*
- F. *Reges quoque duo cum uxoribus*) Ludus
turriculæ vulgo dictus *Schachs-Spiel*,
in quo etiam si appareant species
humano non tamen homines, sed
potius monina hominum sunt.

G. Ma-

(336.)

G. *Magnates quatuor*) Ludus chartarum, vulgo Triumphus dictus *Tromff.*

H. *Quantum illis alendi sufficit*) Nam sicuti oculos habent & nō vident, ita os & non comunt,

I. *Iambos seu digitulos*) Ludus globi dictus *Kegelem.*

K. *Semivivi*) id est, somnolenti.

L. *Animal habens os de cornu*) id est, Gallus gallinacei, *hahn.*

M. *Pelles mortuorum*) id est, libros orationum.

N. *Captivi*) sunt nummi in burfis, id est, tenebris.

F I N I S.

CREPUNDIA
P O Ë T I C A
SOMNIATA,

A

Somniculosissimo omnium
somniautorum somniatore
NUNQUAM SOMNIANTE,
qui nec est, nec fuit, nec erit,
nec esse potest, nec
fingi potest.

ANNO clcclxlii.

A. O. I. T. I. O. 9

HORATIUS.

*Misce stultitiam consiliis bre-
vem.*

093111

HISTORIA
DE
GALLO
GALLINACEO,
IN QVA

*Singuli versus Elegiaci, continent
literas Alphabeti.*

G Allinis propriis gallus satur,
hisce relictis,
Liber ad externas fertur a-
more novo.

Comiter excipitur, fruiturque libi-
dine: lassum

Fortè domum regredi serior hora
monet.

Sed propriè gallum redeuntem hunc
undique rostris

Excipiunt, turbant, cumque fu-
rore necant.

(4.)

Gallum etenim fidam stabilemque
in amore petebant,

Non exinstabili hunc, qui vagus
igne furit.

Ergone adulterii hunc pœnas pro
labe dedisse,

Sicque vel exceptum forsan obisse
putas?

Galle igitur, ductor quicumque fu-
turus earum es,

Hujus ab exemplo disce manere
domi.

De Ebrio quodam.

Interrat lectum somnoque mero-
que sepultus;

Micturus matulam quærit utra-
que manu.

Muscipulam matulæ vice dum capit
ebrius, ejus

Pars est muscipulæ capta pudenda
dolo.

De duobus Conjugibus captis, Jocus.

Quam mirabiliter capiuntur fœ-
mina virque,

Utentes licitis tactibus, atque
jocis.

Cistæ

Cistæ ludentes innotebantur apertæ,
Cum simul in cistam, & claudi-
tur illa, cadunt.

In puellas falsis criminibus, superbientes.

QUæ geritis fictos alieno è ver-
tice crines

Dicite, sub dulci melle venena
latent.

Vidua & Echo.

V. Nunc ego sola meos hic nullo
teste dolores

Solabor, tristi tristis & ipsa loco?

Hac à parte juvat sylvarum obscu-
rior umbra,

Muscofo inde plecent antra referta
situ:

Hinc etiam fontes è quorum mur-
mure leni

Exiguos lapides ingemuisse pnto,

Atque inter tantos si fas gaudere do-
lores,

Hunc equidem lætor me repe-
risse locum.

Nullus adest? *Ec.* est. **V.** hic loqui-
tur quis justius æquo?

Ec. **Echo.** **V.** responde tu, rogo
si Dea? *Ec.* ea.

(6.)

V. Qui ne agitant fluctus? *Ec. luctus.*

V. semperne manebit,
Aut dolor assidue me superabit?
Ec. abit.

V. Non abit, at contra Cadmæi mi-
litis instar

Nascitur, & lætam me fore reris?
Ec. eris,

V. Absit ut hoc credas, prohibent
fata aspera. *Ec. spera.*

V. Quid sperem accepto vulnere,
quæso refer?

Ec. Fer. V. fero quod possum, verum
mors conjugis inter

Præclaros primi sic mea corda
mover.

Ec. A mover. V. ab illo facile absti-
nuisse putabis,

In quo magno Deum munera ce-
rant sita? *Ec. ita.*

V. Naturæ suadet vis. *Ec. vis.* V. tum
cætera disce.

Ec. Disce. V. omnes dotes opto
referre. *Ec. fere.*

V. Si quidquam omittam. *Ec. haud
mittam.* V. excusatio, talis

Sufficit, en dico principio. *Ec. in-
cipio.*

V. Ar-

(17.)

V. Artibus excultus. *Ec.* cultus. V.
fuit atque disertus.

Ec. Certus. V. tum leges excoluit.
Ec. coluit.

V. Quod si fortunam spectes, fuit
omne decorum.

Ec. Aurum. V. est quod pluris tu
facies? *Ec.* facies.

V. Pulchra quidem facies perfecta
ætate virili,

Ec. Illum qui cernit numina sperat.
Ec. erat.

V. Plura sciat fecisse illum hæc quis-
quis legit. *Ec.* egit.

V. Iam dolor haud patitur dicere
plura tibi. *Ec.* i.

Contra foeminas.

Fœmina corpus, opes, animam,
vim, lumina, vocem

Polluit, annihilat, necat, eripit,
orbat, acerbatur.

Pro foeminis.

Rusticus est verè qui turpia de
muliere

Dicit, nam verè sumus omnes de
muliere.

Ad expertum Medicina Doctorem.

AGrorum haud minor noscas si
tangere pulsum,

Hoc cum te proles non animata
docet,

Nam dicis fœtus sentire in conjuge
vitam

Ortus bis senis mensibus ante
diem.

Conjugis ast ventrem cave dum cly-
stère relaxes,

Ne medium fœtus mordeat hic di-
gitum.

De furto Problema, ad Juristas.

Qui domino invito rem contra-
ctaverit, est fur.

Quid, si hoc invita non faciat do-
mina?

Ad Romulum, Lupa alumnum.

EXcipe, magne puer, lactantibus
ubera labris,

Quæ lupa, fœcundo præbet amica
sinu.

Est lupa, sed geninm ponit cum lacte
lupinum,

Tu

(9.)

Tu cave, ne mores, quos vomit
Illa, bibas.

Quam vereor, subito lac illud acef-
cat; & uni:

Quod tibi dat vitam, pluribus eri-
piat.

Ad Amatorem.

AD dominam intrepido vis ten-
dere carmina cursu?

Scire operæ pretium est, quo pede
versus eat:

Nimirum pedibus metrorum ex o-
mnibus unum

Præ reliquis mulier dactylon o-
mnis amat.

*Opum nimia cupiditas quanta
mala proferat.*

PROPTER opes acquirendas mala
plurima fiunt,

Et bona deficiunt plurima pro-
pter opes.

Propter opes se marcator dat mille
periclis, (opes.

Exponitque mari se, sua propter
Propter opes vetulo sit sponsa puella
marito,

a 5

Ducit

(10.)

Ducit anum juvenis vir quoque
propter opes.

Propter opes quandoque volens vir
cornua sumit;

Sæpe dat invito foemina propter
opes.

Propter opes tolli patitur sibi virgo
pndorem,

Floreque fit dempto publica pro-
pter opes.

Propter opes, quæruntur opes, opu-
lencia crescit;

Crescit avaricies sordida propter
opes.

Propter opes, quæcunque prius pro-
missa, negantur,

Et data dicuntur non data, propter
opes.

Propter opes spes sæpe ruit, vota ir-
rita fiunt:

Summaque ad ima ruunt omnia,
propter opes.

Propter opes Medicus sæpe haud bo-
na pharmaca scribit:

Æger & hæc renuit sumere pro-
pter opes.

Propter opes etiam carissima phar-
maca fiunt,

Quæ

(III.)

Quæ nequeunt inopes sumere
propter opes.

Propter opes inopes Medicos accedere nolunt,

Auxiliumque negant hi quoque
propter opes.

Propter opes lites injustæ, injustaque
dantur. (opes.

Iudicia injusto à Iudice propter
Propter opes, ditumque domos, ino-
pumque pererrant,

Et capiunt fures omnia propter
opes.

Propter opes passim sunt prælia,
bella, rapinæ; (opes.

Pacis iniqua etiam fœdera propter
Propter opes quid non paritur mise-
rabile mundus?

Proditur arx, urbes, regnaque
propter opes.

Propter opes nunquid Christum
vendebat Iudas?

Et crepuit pendens arbore pro-
pter opes?

Propter opes homines animam cum
corpore perdunt;

Sic perduntur opes, cunctaque
propter opes.

(12.)

*Tres studendi modi parum
utiles.*

Non bene fit studium quodcun-
que fit ante fenestram,
Nec valet in lecto, nec valet ante
focum.

Flamma nocet libris: studium im-
pedit ante fenestram,
Visa Venus: somnum lectus ini-
re monet.

Ergo relinque focum, lectum si-
mul, atque fenestram:

Major & è studiis sic tibi messis
erit.

Ænigma.

Dic, quibus hoc animal terræ nas-
catur in oris,
Masculus est mater cui, mulierque
pater.

Aliud ad Ponticum.

Effe duos oculos miror tibi, Pon-
tice; cujus
Unocula est mater, unoculusque
pater.

Non

*Non est corrumpenda substantia
propter accidens.*

Artibus incumbens noli corrumpere sensus :

Quid juvat ars, usus si tibi nullus
erit ?

Artibus incumbas, ut vita tibi integra duret ,

Sic etiam poteris scribere multa senex,

Pac quoque ne nimio mens sit labe-
facta labore ;

Arte quid is faciet, mens cui stulta,
boni ?

Non corrumpendum est quod sub-
stat propter inhærens,

Fundamento etenim cuncta ruen-
te, ruunt.

Votum Scriptoris.

Qui librum scripserit, cum scutis
vivere posset,

Detur pro pæna scriptori pulchra
puella.

Fabula

*Fabula de Pruna, Faba, &
Stramine.*

PRuna, Faba, & Stramen rivum
transire laborant,
Seque ideo in ripis Stramen u-
trimque locat.

Sic quasi per pontem Faba transit:
Pruna sed urit
Stramen, & in medias præcipita-
tur aquas.

Hoc cernens nimio risu faba rumpi-
tur imâ

Parte sui: hancque quasi tacta pu-
dore tegit:

Fabula significatio.

NOli infælicem casum ridere pro-
pinqui
Ne similis fiat, deteriorve tibi.

In terrestrem Calicolam.

ANte necem cum quis calorum
tecta frequentat,
Talem Luciferum quis fore posse
negat?

Ad Gertrudem Carmem Leoninum.

O pia, Gertrudis quam inter bene
basia ludis!

Dum trudo, trudis, bis terve, qua-
terve retrudis.

Nullus solus bene ridet.

NE ride solus nam risus solius
oris,

Pravus vel stultus reputabitur o-
mnibus horis.

Lusus delectabiles.

Est pulcher ludus, cum nuda lu-
dere nudus.

Trium breve fastidium.

Post triduum mulier fastidit, &
hospes, & imber:

Quod si plus maneat, quatruidua-
nus eat.

Agere & pati fortia Romanum est.

Cum suspendendum mater de-
plangeret, ille

Romanum est, inquit, fortia posse
pati.

Dos

(16.)

Dos formosa.

Formosam nudam volo ; nudam
non volo formam ;

Quæris cum forma quid volo ?
materiam.

An viduo ducenda sit vidua ?

Quæritur à viduo viduam cur
ducere nolit ?

Nam simili est similis congrua,
parque pari.

Responder viduus : viduam tunc
duxero, quando

E cruce suspensus vir prior ejus
erit.

Ut mihi nupta virum nequeat lau-
dare priorem,

Est vir enim viduæ semper in ore
prior.

Pro nasutis.

Dic mihi nasutos carpis cur Zoi-
le, nasos

Indignos nostin' regibus esse
breves ?

Bias.

(17.)

Bias.

OMnia qui dixit mea mecum
porto, videtur
Uxorem sapiens nō habuisse Bias.

Omnis similiando claudicat.

CUm quis homo nequam Man-
cum deluderet, ille
Non mirum est paritas claudicat
omnis ait.

In Cothrynatum Gallicum.

VEstari rauco pudor est tibi, Gal-
lice, carru?
Cur ergo rauco non pudor ire
pede?

Anagramma uxoris.

Insaturabile par sunt orcus &
uxor * : ait Rex,

Unius experiens, alteriusq; sciens.
Quisquis in uxorem cecidit, descen-
dit in orcum :

Rite inversa sonant *Vesor* & *Orcus*
idem.

* *Proverb. 30. vers. 15.*

Respon-

Responsio.

NUncupor *nesor* ego, non sum
quasi conjugis *præsum*;
Sed quia pertotam sedula *curfudo*
mum:

In muliere vir est, ut in orco Belze-
bub? ergo

Infernum si sit fœmina, vir Sa-
tan est.

*De Helena ad nuptias Paridis
transiente.*

ID quod Naso jubet, Menelai nō
verat uxor:

Si qua velle apte unbere, nube Pari.
Tristis ob id Menelaus erat: quia
vertice nata

Cornua se numero sensit habere
pari.

*De equo bipede nato, ac proinde
homine Platonico.*

OMne animal bipes, implume est
homo, quando Platoni
Creditur: ergo Equus, qui bipes
ortus, homo est.

(19.)

Scortatorum infelicitas.

Fertur in amplexu quendam ex-
pirasse puellæ ;

Quæstio fit ; quonam spiritus ejus
iit ?

Hoc scio : nam Pauli docet id sat
Epistola, quod non

Præbeat ad Superos janua talis iter.

*Carmen Trochaicum Rythmicum
ad Peregrinantes,*

Qui videre mundi,
Contupis rotundi

Universitatem,

Atque vanitatem :

Ambula per urbes,

Teque nolo turbes,

Si vagas puellas,

Cernis ore bellas ;

Virgines fuerunt,

Nunc at exuerunt

Cum metu pudorem,

Cum pudore florem.

Flore destitutæ,

Laude diminutæ,

Ære prostitutæ

Fraude & involutæ ;

Non

(20.)

Non petunt amorem,
Te volunt datorem,
Non amant ocellos,
Sed tuos locellos.

Si cares locellis,
Non places ocellis:
Non manus puellis
Est avara bellis.

Naviga per undas
Æquoris profundas
Piscibusque pisces
Visitare disces.

Hic vides vagantes,
Qui manus parantes
Exhibent carinis,
Mercium rapinis.

Si nemus pererras,
Exterasve terras,
Repperis latrones,
Qui necant barones.

Sive te necabunt
Teve sauciabunt,
Eximent vel ulla
Sacculis medullas.

Mendicare panes,
Succulos inanes
Quitenes, & æris
Indigus vereris.

(21.)

Præstat ergo ad ædes
Patriasve sedes
Denuo redire,
Quam fame perire.

*Carmen Rythmicum de Nuce
& virgine.*

CUM nux virescit,
Et virgo crine pubescit;
Tunc nux vult frangi,
Et virgo stipite tangi.

Bellicum facinus.

AUDIERAT procul arma, bona de
gente Baravus (bos.
Gestit in hostiles fervidus ire glo-
At lateri patrium mater dum subli-
gat ensen,
Hæc, inquit, referas, nate fac ar-
ma domum.
Vix proprior steterat pugna, vesti-
gia pressit,
(Mille micant enses, vulnera mille
ferunt.)
Num quid, ait, ludi est? oculis non
parcitur ipsis:
Certe oculis ludus non placet ille
meis.

Forte

Forte tamen jacuit truncum sine no-
mine corpus ;

Irruit : Hispanum nam cutis esse
docet.

Sævit atrox , & qua cædendo , qua
laniando ,

Absecuit miles strenuus ense fe-
mur.

Facturusque fidem , magni argumen-
ta duelli ,

Et femur , & ferrum sanguinolen-
ta getit.

Inde memor moniti , nam pugna
cruenta peracta est ,

Arma celer properat salva referre
domum.

Hoc ait Hispanum multavi verberare
mater ,

Maternosque femur projicit ante
pedes.

Horret anus ; sed enim potius caput
ense tulisses .

Nate , refert ; olim hic forte redi-
bit eques.

Non faciet certe ô Mater ; sed possis
iniquum ,

Unde caput vellem tollere ? non
habuit.

(23.)

Tria mala.

QUæ mala sunt hominum rebus
tria maxima, scire

Quæris? habe paucis; fæmina,
flamma, fretum.

Ad Grammaticos.

Dicite Grammatici, cur mascula
nomina cunnus,

Et cur fæmineum mentula nomen
habet?

Sic ego: sic aliquis senior de gente
verendâ.

Rettulit, attollens longa supercilia;
Mentula fæminei gerit usque nego-
tia sexus,

Unde genus merito vendicat illa
sibi.

Indefessus agit res qui sine fine vi-
torum

Mascula non temere nomina cun-
nus habet.

In furem.

ERipuit vitam sibi fur, vis noscere
causam?

Tortoris nummos maluit esse suos.

Mili-

(24.)

Militia amoris.

Militat omnis amans vincenti la-
rus amata est,
Victorique parant læta trophæa
jugum.

Poësis nova.

Quisquis amas Phæbum pariter
venerare Lyæum ;
Quam tribuit venam Phæbus iac-
chus abit.

Joannes pro Anagrammate habet.

SINE ANO.

INfantem vidi (fuit hæc res mira)
sine ano :
Nomen Ioannes hoc Anagramma
dabat.

Metamorphosis.

Qui fuit ante bipes, si ducta homo
conjugæ, fiat
Hinc animal quadrupes, quâ spe-
cie illuderit ?
Non asinum nec equum, sed cer-
vum fœmina format,
Aut illum cuculi more volare
facit.

Gry.

Gryphus Enigmaticus.

Dic quid non vivens vivum fit
vertice dempto?

Id lapis est: dempto vertice nam
fit apes.

Ingi brevem si mutetur, quæ syllaba
longa est,

Navis & ablato vertice fiet avis.

Sic paries, aries fit, sanguis & anguis
at hamus

Mus, magnes Agnes, Iaspis &
aspis erit.

Et rabies abies sine vertice, & æmu-
la mula est,

Fit locusque oculus, sic oculus-
que nihil.

Imo & quod vivit sine vertice vivit
& ivit,

Transit nequam in equam, sicque
boves in oves.

*De septima Genitura domo,
apud Astrologos.*

Conjugii Astrologis domus est
si septima, quare

Rixarum hæc eadem est, litigii-
que domus?

b

Non

(26.)

Non quia pacifica est, aut lites fa-
mina tollit:

Lis solet uxorem; corpus ut um-
bra, sequitur.

Hoc probat *Elisabet*: medio huius in
nomine Lis est,

Bellaque fine parans *Isabella* suo
est.

VATICINIUM.

Seu

*Carmen Chronographicum de pa-
ce, in opposito sensu Retrogra-
dum pro anno 1633.*

Opinia loquitur.

VatICInor bona, non beLLans
hIC LabItVr annVs:
paCifer est VenIens, non MaLa
ContrIBVIt.

Suspicio respondet.

ContrIBVIt MaLa, non VenIens
est paCifer annVs:
LabItVr hIC beLLans, non bo-
na VatICInor.

De

(27.)

De frigore in Februario 1635. vaticinium felis, & Chronicum

Carmen.

FELIS nostra retro CONIVNCTIS
renIBVS IgnI,
SIC hoc OMne geLV VATICI-
nata FVI. 1635.

*Ebrius commisso homicidio cul-
pat vinum.*

EBRIUS occidens occurrentem ob-
vius ense,

Mox capitur sceleris nescius ipse
sui.

Criminis ast dum mane sui quæ cau-
sa rogatur,

Nescio quæ sit, ait; sit nisi causa
merum.

Ignoscenda mero culpa: at frangen-
da lagena est

Prætor ait, ne iterum peccet, ut
ante, merum.

*In Astrologum, omnia ex Astris
scire volentem.*

ASTROLOGO Astra, foris quæ fiunt,
omnia dicunt:

Uxor cuncta domi quæ facit, Astra
silent.

b 2

Fal-

(28.)

*Falsam esse sententiam : CASTA
EST QUAM NEMO
ROGAVIT.*

FALsum est pleps quod ait : Casta
est quam nemo rogavit ;
Casta quasi non sit virgo petita
procis.

Nemo petit turpem , quam judicat
esse, puellam :

At nihilo minus hæc cor meretri-
cis habet.

Vni ex mille procis cupiat si pulchra
placere ;

Attamen amplexus non nisi nup-
ta dabit.

At cui forma deest , quia spernitur
omnibus, hinc fit,

Vt facile admittat luxuriosa vi-
rum.

Pulchra procos refugit , quamvis à
mille petatur :

At deformis eos poscit , iisque ca-
rer.

Fallum est hoc igitur, Casta est quam
nemo rogavit,

Casta procis petitur; quæ caret, il-
la minus.

Ænigma

(29.)

Enigma.

IN Cælo est vox una novem quæ
scripta figuris,
Tres *fil* habet, cunctas sed *cita felis*
habet.

Solutio est, vox, felicitas.

Aliud Enigma.

Per dita huic res est, nec, ubi sit
per dita, nescit:
Et tamen hæc nullo repperienda
loco est.

Invenit tamen huic similem, non
prorsus eandem:
Plorat, & hanc similem se reperis-
se dolet.

Solutio.

Per dita res est virginitas: ubi per-
dita scitur,
Hæc tamen in nullo est invenien-
da loco.

Rem similem invenit prægnans ubi
facta puella est:
Nam cum prole sata est huic nova
virginitas.

(30.)

Et quia virginitas nova prodit abisse
vetustam,
Plorat, ob idque novam se repe-
risse dolet.

Aliud Enigma.

Oscula dat Nymphæ, cui multa
foramina, Pastor,
Quæ clamar toties, oscula dat quo-
ties.

Solutio.

Fistula Pastoris cui multa forami-
na, Nympha est:
Quam quoties inflat, fistula dulce
canit.

Aliud Enigma.

A Christo orandi certa est data
formula nobis,
Dic mihi, quot voces formula ro-
ta capit?
Dic quæ sit media, & minima, &
quæ maxima vocum,
Optima quæ, dein quæ pessima
vox sit ibi?

Solutio.

(31.)

Solutio.

Quinquaginta ibi sunt voces si jun-
xeris *Amen.*

Da vocum in medio est, si modo
desit *Amen.*

A vox hic minima est, sed maxima
sanctificetur.

Optima vox *Pater* est, pessima
voxque *malo.*

Tria, ni feceris, seipsa facient.

Hæc tria, ni facias, facient se:
nempe tuarum

Rerum, ni facias, se facit ipsa sta-
tus.

Et Podex, nisi tu tergas, se terget is
ipsum.

Filia, ni tu des, se dabit ipsa viro.

Bruxella.

VRs *Bruxella* licet perdat *Rux, Bel-*
la futura est,

R, X, E pereant, nil nisi *Bulla*
manet.

Epitaphium pro puero Expositio.

Nescio qui fuerint, qui me genuer-
e, parentes

(32.)

Forte meum ignorat mater & ipsa
patrem.

Quod mihi sit nomen, proprium
non dixero: verum

Appellativo nomine dicor homo.
Sive mea est meretrix, seu pauper,
honestaque mater,

Hoc tamen officium præstitit illa
pium:

Quod me lustratum Baptismate
chartula signer;

Corpus ut intret humum, spiritus
astra petar.

Non pro me Lector, pro patre &
matre rogabis,

Vt requiem æternam donet utrique
Deus.

Aliud Epitaphium.

Hic situs est Nero, laicis mors,
vipera clero,

Devius à vero, Cupa repleta
mero.

Aliud.

Continet hæc fossa, Bedæ venera-
bilis ossa.

Aliud.

(33.)

Aliud.

Quem lapis iste regit, salvet qui
tartara fregit.

Aliud.

Hic infra est cineres, quem de-
flent hæ mulieres,
Rusticus Andreas qui vitiabat
eas.

Aliud.

Sylvius hic situs est, gratis qui nil
dedit unquam:
Mortuus at gratis quod legis ista
doler.

Aliud.

Hic sum post vitam miseramque
inopemque sepultus,
Nomen nequaras, Lector, Dî te
male perdant.

Anagramma.

Vox eadem gerere & regere est:
omenque notandum:
Ut regat uxorem vir, gerat illa
virum.

b s

D.

De uxore lugente maritum.

L Achrymula ex oculis fluxit, dum
fæmina luxit :

Hanc latam ob lethum quis putet
esse viri ?

Ænigma.

M Vs post infernum est , præce-
dit utrumque voluntas,

Dic quis compositum sic sibi no-
men habet ?

Solutio est, *Wilhelmus.*

*Versus Prothei seu variabiles, quorum
novem priores singuli, servato sen-
su, variant 725760. decimus
vero 39916800modis.*

Ad stultum.

C Or, vox, dens, frons, ren, splen,
pes, lux, sunt, tibi, deest mens.

Ad Cæcum.

M Ens, cor, vox, dens, frons, ren,
splen, pes, sunt, tibi, deest lux.

Ad

(35.)

Ad claudum.

L Vx, mens, cor, vox, dens, frons,
ren, splen sunt tibi, deest pes.

Ad tristem.

P Es, lux, mens, cor, vox, dens, frons,
ren sunt tibi, deest splen.

Ad infœcundum.

S Plen, pes, lux, mens, cor, vox, dens,
frons sunt tibi, deest ren.

Ad inverecundum.

R En, splen, pes, lux, mens, cor, vox,
dens sunt tibi, deest frons.

Ad Mitem.

F Rons, ren, splen, pes, lux, mens,
cor, vox sunt tibi, deest dens.

Ad mutum seu Taciturnum.

D Ens, frons, ren, splen, pes, lux,
mens cor sunt tibi, deest vox.

Ad Timidum.

V Ox, dens, frons, ren, splen, pes,
lux, mens sunt tibi, deest cor.

(36.)

De perfecto.

COr, vox, dens, frons, ren, splen,
lux, mens, pes, vola, crus huic.

Ad Rusticum, Epigramma.

CVr mala fæmineo de sexu, Rusti-
ce, profers,
Et bona quæ confert, non reticen-
da, taces?

Fæmineum est servile genus, crude-
le, superbum?

Nobilis, & clemens virgo, hu-
milisque data est.

Lege, modo, ratione caret, rectum
abjicit, inquis?

At placet huic rectum, lex, ratio,
atque modus.

Extremis ea gaudet, ais, mediocria
vitat?

Hæc extrema fugit, sed mediocre
tenet.

Decepit Iudæa virum, prolemque
Rebecca?

Concipit alma virum Virgo, pa-
ritque Deum.

Eva genus nostrum fælicibus expu-
lit arvis?

In

(37.)

In meliora facit , nos ut eamus

A V E.

Cur bona famineo de sexu, Rustice,
celas ?

Et mala si qua facit , non referen-
da, refers ?

Metamorphosis.

CArnibus in plenum currum *bo* syl-
laba scondat ,
Carbones plenus nil nisi currus ha-
bet.

Alia.

CArbones fiunt, abeat *bo* syllaba, *car-*
nes.
Sed *Carnes* fiunt, *r*, pereunte , *Ca-*
nes.

Alia.

CArnes Carbones medians *bo* syllaba
reddit :
At *b* si pereat littera , *carbo. caro*
est.

De

*De duobus Philosophis, quorum aliter
ridebat res humanas, aliter
flebat.*

Hic pleno lachrymas effundit lu-
mine, ridet
Alter. num risu dignus uterque
fuit ?

De Pallade, & Venere armata.

Armatam vidit Venerem Lace-
dæmone Pallas.

Nunc certemus, ait, iudice vel
Paride.

Cui Venus. armatam tu me, teme-
raria, temnis:

Quæ, quo te vici tempore, nu-
da fui ?

* Propria quarto modo.

Mentitur quisquis communem
Thaida dixit:

Thaida semper habet solus & om-
nis homo.

* omni homini, soli & semper.

Lucifer, Vlcifer.

Lucifer in Cælo splendebat sideris instar :

Nunc ab eo tenebras , quas ciet ,
Orcus habet.

Perdidit is lucem , nimium dum luce superbit ;

Luce carente ideo perpetuo igne
flagrat.

Litterulas prima inversas det syllaba : verè

Vlcifer est is , qui Lucifer ante
fuit.

Dira ergo igne dabit , non lucem , ast
ulcera servis :

Ulcerà quæ nullo sunt abitura
die.

Ad Gallam puellam , jam senescentem.

Dicebam tibi : Galla senescimus.
effugit ætas.

Utere renetuo ; casta puella , annus est.

Sprevisti. obrepfit non intellecta senectus.

Ne

(40.)

Nec revocare potes , qui periere
dies.

Nunc piget : & quereris , quod non
aut ista voluntas

Tunc fuit : aut non est nunc ea
forma tibi.

Da tamen amplexus : oblitaque gau-
dia junge,

Da, fruar , & , si non quod volo ,
quod volui.

Homerus.

MEntiri cæcum cum nemo mire-
tur Homerum :

Auritus testis , non oculatus erat.

Ad puerum formosum.

DUm dubitat natura , marem ,
faceretne puellam :

Factus es , O pulcher , pene puel-
la puer.

*Ad Grammaticos, cur sæpe scri-
bat lasciva.*

CArmina cur spargam cunctis la-
sciva libellis :

Quæritis ? insulsos arceo Gram-
maticos.

For-

(41.)

Fortia magnanimi canerem si Cæsaria arma,

Factave divorum relligiosa virum,

Quot miser exciperemque notas,
patererve lituras?

Quot fierem teneris supplicium
pueris?

At nunc udâ mihi dicent cum basia
carmen,

Pruriat & versu mentula multa
meo,

Me legat innuptæ juvenis placitu-
rus amicæ,

Et placitura novo blanda puella
viro,

Et quemcunque juvat lepidorum de
grege varum

Otia festivis ludere deliciis.

Lusibus at lætis procul hinc abisti-
te sævi

Grammatici, injustas & cohibete
manus;

Ne puer, ob molles cæsus lachry-
mansque lepores,

Duram forte meis ossibus optet
humum.

In

In Erasmus.

CUr Monachos fratres & claustra relinquis Erasme?

Non misera factum hoc ambitione caret.

Namque latens illic velut in scrobe,
vilis Eras Mus;

In lucem ut videas, & videre,
salis.

*Duo ante Conjugium divites,
post illud pauperes.*

ESSE, inquit Iuvenis, terræ sibi
jugera mille:

Redditibus dicem se quoque virgo refert.

Atque parem se divitiis censebat uterque:

Ast inopes juncti se reperere thoro.

Cur? quæ narrarunt si sint ea vera reperta?

Virgo onera omisit; debita virque sua.

Nec { *ex malis minimum*
ex bonis maximum.

Opti-

(43.)

Optima sit quamvis, uxorem nolo
gigantem:

Uxorem Nanam nolo, licet mala sit.

Antithesis inepta.

Cum superim posita est sedi in-
versa altera sedes,

Neutra tibi usque seas opta futura
sita est.

Carmen Rythmicum de Daetylo.

Daetylus antiquus

Non est mulieris amicus,

Frangitur ut stramen,

Cum venerit ante foramen.

Anigma Arithmeticum.

Ova duæ gestant poculo venden-
da sorores,

Ast horum numerus quis sit, u-
terque latet.

Una ait, Heus adijunge meis, soror,
octo tuorum:

Sunt numero equa tuis ova futura
mea.

Altera, non, inquit, sed da mihi
quinque tuorum:

Ovo:

(44.)

Ovorum numerus tunc mihi tri-
pus erit.

Dic, age quot gerat ova prior? quot
& ova sororum

Altera ? Arithmeticâ si quid in
arte potes.

Responsio.

Octodecim gerat ova prior, tunc
cuncta sororis

Bis septem atque decem postero-
ris erunt.

Nam si posterior donaverit octo
priori,

Sex & viginti cuilibet æqua ma-
nent,

At si posterior sumat sibi quinque
prioris ;

Hæc retinet tredecim, ter trede-
cim illa tener.

Testes.

AN quia testamur, sexum sic
dicimur ? an quod

Nequitia testes adsumus ambo
tuæ.

Lit-

Literalis Dactyli Metamorphosis.

Surgens facit I,

Intrans facit O,

S pede levato.

Focus in Inconstantem.

SE famulum Noipus, modo se
cupit esse magistrum,

Se modo Cantorem, se modo vult
Logicum.

Vivere vult Romæ, modo Pisis dege-
re mallet,

Mallet at in patria stertere pos-
se domo.

O quot mente urbes peragrat, quot
devorat artes!

Omnibus esse locis, omnia nosse
cupit.

Interea Logicus non est, non Mu-
sicus ille,

Non famulus, pueros non ele-
menta docet.

Nec Romæ vivit, nec Pisis degere
curat,

Et

(46.)

Et pudet ad patrium scalpere cru-
ra focum.

Quid, Noipe, es, vel ubi es? nihil,
omnia, nusquam, & ubique.

O ars digna loco, dignus & arte
locus!

In sententiam Ovidianam,

O Mnia sunt hominum tenui pendentia
filo,

Et subito casu qua valere ruunt.

Carnifices crasso suspendunt corpo-
ra filo

Ne subito canibus dilaceranda
ruant.

Duorum Rusticorum querela,

*Leoninis versibus ex-
pressa.*

Rust. I.

O Sors cæca bono semper scelerata
colono!

O durum fatum nocte nigrante
fatum!

Nos inopes victus, viles gestamus
amictus,

Æter.

(47.)

Æternos fletus cura paritque vetus.

Et tu scire potes quas proferat areæ dotes

Qui vix fonte bibis, vix satiare cibis.

Rust. 2.

DVm te cernebam, attonito sermone stupebam,

Sperabamque bonos aure probare sonos.

Iam tandem scivi primum ut tua tectâ subivi,

Qui vaga rura terunt, hi mala multa ferunt.

O sors! haud sentis quis sit status e-surientis!

Paupertate gravor, cor tenet inde pavor.

Rust. 1.

Servio nummatis, urbanis vivo beatis,

Arva aliena regens, ast ego semper egens.

Rust.

(48.)

Rust. 2.

Quid texo has telas ? Vos Divi
audite querelas,

Et post mille neces accipite astra
preces.

Da Deus hanc latâ bursam turgere
monetâ

Unicus hic clamor, unicus hic &
amor.

Mirabilis Interrogatio.

Theologorum præceptum iudicium,
Iurisconsultorum languens con-
siliū,

Medicorum tardum remedium,

Philosophorum suave delirium,

Dic mihi quid sit optimum ?

Responsio.

R Ei bonæ abusus haud est bo-
nus.

F I N I S.

PUGNA
PORCORVM,

PER
P. PORCIUM,

Poëtam.

Paraclesis pro Potore.

*Perlege porcorum pulcherrima prœlia, Potor,
Potando poteris placidam proferre poesin.*

ANNO c1c1cxl11.

09, 112

AD LECTOREM

JODOCUS HELMONTANUS.

Porciolus Porcos, cecinisti parva croacum,
Sic condigna refert premia, Homere, tibi.

Ad eundem.

*Mæonides vanas cecinit, sed Porcius illo
Posterior porcos, plaudite utrique precor.*

Ad eundem.

*Potando pugnas Porcorum perlege potor,
Petendis posuit præmia porciolus.
Porcorumq; procul propellant prælia planctus,
Persuadent propter poemata percinere.
Perdocuit paucis porcorum pulchra Poëta
Prælia, perlecto plaudite porciolo.*

(4.)

Potentissimo

PATRONO PORCIANORUM

P. P O R C I V S

Poëta

Prosperitatem precatur
plurimam.

Postquam publicè porci putamur, præstantissime patrone, placuit porcorum pugnam poëmate pangere, potissimè proponendo pericula pinguium prælatorum: pugnant pigriter pusillanimes prælati propter pinguedinis pondus, porrò potentius porcelli pauca proceritate perpoliti: propterea placeat precor puerile poëma perlegere porcorum porcellorumque pugnam propositionibus pictam paribus, peripræpostere.

Prodi-

(5.)

*Proditur patronus porcianorum ,
primordialibus punctis.*

Res Inamæna Caret Affectu. Læta
Decorem

Omnimodè Aspirat. Bellula
Habe Ergo Rata :

Proditur Poëta:

Plura Latent Animo Cœlata , Et
Non Temeranda

Indiciis Vllis, Scilicet hoc volui.

PRecelsis proavis pulchre, prognate patrone,
Pectore prudenti pietateque pradito priscâ ,
Præter progeniem, præter præclara parentum
Prælia pro patriâ, pro præsulibusque peracta,
Pleraque pro populo proprio perfectâ potenter ,
Pellucens probitate , potentique prosperitate,
Proposito præsentē petens plerumque peritos,
Proptereaquo probas philomusos , prosequeris-
que

Parnasso potos , precio precibusque poëtas :

Postquam percipi puerile placere poëma

(6.)

Pracipue propter praescripta probemia pugna
Porcorum , placuit parvam praefigere pugna
Pagellam , porci prodentem proprietates
Plausibiles , pinguem patronum promeruisse
Pectore pinguiculo , pol promeruisse portam
Pingui porcorum pingendo poemate pugnam.

Propositiones pugnae.

Porcos pistorum pergunt prosternere pugna
Porcelli , passi plantis per pervia prata.

(7.)

PUGNA PORCORUM

Per

P. P O R C I U M

Poëtam.

(a) Laudite porcelli, porco-
rum pigra propago
Progreditur, plures por-
ci pinguedine pleni

Pugnantes pergunt, pecudum pars
prodigiosa

Perturbat pede petrosas plerumque
plateas,

Pars portentose populorum prata
profanat,

Pars pungit populando potens, pars
plurima plagis

Prætendit punire pares, prosternere
parvos.

Primo porcorum præfecti pectore
plano

Pistorum porci prostant pinguedi-
ne pulchri,

A 4

Pug-

a Processus porcorum ponitur.

Pugnantes prohibent porcellos, po-
nere pœnas

Præsumunt pravis : porro plebs pel-
sima pergit

Protervire prius, post profligare po-
tentes.

(b) Proconsul pastus pomorum
pulte perorat

Prælia pro pecude prava prodesse,
proinde

Protervire parum patres persæpe
probasse

Porcorum populo pacem pridem
placuisse,

Perpetuam, pacis promi præconia
passim.

Pro præcone piæ pacis per pondera
plura

Proponente preces, prudens pro ple-
be patronus

Porcus prægrandis profert placidif-
sima pacta.

(c) Pacisci placeat porcis, per præ-
lia prorsum

Plurima priscorum perierunt pascua
patrum,

Præ-

b *Propositio proconsulis.*

c *Placidatorum pacta proponuntur.*

PORCORUM. 9

præstat porcellis potiori pace potiri,
præstat prælatis primam præbere pa-
lestam.

porro proclivis pugnæ plebeia pote-
stas

(c) prælia portendit, per privilegia
prisca

proponens pugnâ porcos potuisse
patenti

prostravisse pares, per plebiscita pro-
bari

porcum pugnacem pecudem, præ-
clara potestas

pender per porcos pugnaces, pergite
passim

perdere præfectos, porci properate
pusilli

(d) perdere pinguiculos, præfectos
præcipitare,

pigritia pollent prælati perpetuati.

postquam p'eb's pertæla potentatus
penetravit

præcipiti pede, porcelli petiêre pusilli

pugnando properare prius, pessun-
date patres.

præstiluunt personatos præcurrere
porcos

A s

pro-

c Prælia portendit.

d Propere porcellorum penetratio.

Propugiles, porro plenum pingue-
dine putri

Prælatum porcum pistrino pinsere
panem

Præcipiunt, per posticam, per per-
via portant,

(e) propterea properans proconsul
poplite prono,

Præcipitem plebem pro patrum pa-
ce poposcit.

Persta paulisper, pubes preciosa,
precamur,

Pensa profectum parvum pugnae pe-
ragendæ

Plures plorabunt postquam præcelsa
premetur

Prælatura patrum, porcelli percu-
tientur

Passim, posteaquam pingues porci
periere.

Propterea petimus, præsentem po-
nere pugnam

Per pia porcorum petimus penetra-
lia, posthac

Prælati poterint patrata piacula
parce

Per-

c *Preces proconsulis pro prælati-*

PORCUM. II

perpetrare, procul postponite praelia
parva,

præ prælatorum panis patientia
præstat.

(f) Plebs porcellorum parte præ-
cone parato

Porcis prælatis proponit particula-
res

Pacis particulas: pateant præsentia
pacta.

Porcorum populo, porcorum po-
steritati.

rincipio petimus prælatos perpe-
tuatos

Postponi, propter pia privilegia pa-
trum,

Porcellos patuit pari formi pondere
pastos

Porcis per similes, porcos præstare
pusillos

Propter pulmonem, propter pene-
trale palati,

Pars parvi porci prunis plærumque
perusta

Principibus primis portatur, porro
putrescens

Porcorum pectus putri pinguedine
plenum

A 6

Posi-

f Propositiones porcellorum particularis.

pojicitur passim, partim pro peste
putatur,
propterea porcis prælatio præcipia-
tur.

pergite porcelli præfectos præcipi-
tare.

(g) pro prælatura porci pugnare
parati

profiliunt, pars prata petit, pars pro-
na paludes

prodit præcipuo proterva potentia
plausu,

porro porcelli pulchrè per prata pe-
rurgent

pinguiculos properare procul, pene-
trare parati

per portas patulas, porcos perfodere
pergunt,

prosternunt, pinguedo potens pro-
hibet properare.

(h) propterea pacem proponunt;
parcite porcis,

porcelli, posthac potiemur pace pe-
renni:

propterea pulcher porcellus præco-
politus

pro-

g Posteriorum pugna.

h Porci pacisci petunt.

PORCORUM. 13

prospiciens patres pronos peccata
profari,

prospiciens positos prædâ, positos-
que periclo,

propositum pandit; pacem perferre
potestis?

parcite prælati: procerum pondus
puerile,

perdurare parum propter plerosque
puratur,

perfringunt pacem penitus post pa-
cta peracta.

(i) ponite pro pacto pignus, pro-
ferte potentes

pro pacis praxi, potiora pericula
pensant

procelli, portent pignus, pax pacta
placebit.

princeps porcorum propria pro
plebe pedestris

procumbens, pene perplexus, præ-
lia propter

(k) pestiferi populi, promittit præ-
mia pulchra

pultem pomorum, propinam pul-
vere pisti

pastilli,

i Praconis propositio.

k Profertur pignus pro pacione.

pastilli, partem placentæ postero-
 ris,
 pocula profundæ perquam preciosa
 paludis.
 porcum prægrandem placido pro pi-
 gnore præbet
 promulgans planâ procellos pro-
 prietate
 præfecturarum posthac pertingere
 palmam.
 porro procelli pinxere prohœmia
 pacis
 particulis paribus, pateat pax poste-
 ritati.
 (1) porci prælati placido pacto
 pepigerunt
 perpetuam pacem, posthac præcede-
 re parvos
 porcellos porcos, putri pinguedine
 plenos,
 phas posthac porcis passim pugnare
 pusillis
 pro pomis putridis, pro parte poste-
 rioris
 proventus pingui, poterint purgare
 plateas.

pro-

1 Particula pacta pacis.

prolixè poterint pomaria participa-
re,

partiri prædas, patulas peragrarè pa-
ludes,

proclamaturi procelli pectore pleno
postquam præripitur procellis per
peregrinos

postquam percipiunt pede prendi
posteriori.

(m) plaudite procelli, plebes pre-
ciosa perenni,

par a pace parate procul præludia
pulchra,

pompas præcipuas, proscænia publi-
ca palmæ,

purpureos pannos, picturas pendite
pulchras

progeniem priscam procellorum
perhibentes,

priventur platani, priventur ponde-
re pinus,

procellis passim pomaria prostituantur,

palmarum prorsus plantatio præri-
piatur

pendu-

m *Pompa porcellorum post pactam
pacem peracta.*

pendula, pro pacta portentur pace
parati

palmarum pilei, procedat pulcra
propago

pacificatorum procellorum, pene-
trando

planiciem, patriæ passim peragran-
do plateas,

plantæ pro pedibus plateatim proji-
ciantur.

portetur per præcipuos præco pera-
manus,

pacis perfectior promat præconia
pacis

publicitus, prono procumbant po-
plite porci,

porcellos patriæ patronos profitean-
tur.

(*) Porro præcedat potu pincer-
na, paludis

pocula propinans plenissima: pabu-
la præbens

pulmenti putris pro proprietate pa-
lati,

pro præcone potens paleæ pistura
paretur,

pro-

n Pincerna præcedit præconismo
poculo plenissimo,

PORCORUM. 17

Proluvies pepli polluci, portio pin-
guis

Pleni potoris promentis particula-
tim

Pocula præsumpta, prægustatos pa-
tinarum

Pullos, perdices, pavos, porcos pi-
peratos.

Præterea patriæ per prima palatia
perget

Persuadens populo porcellorum
pietatem,

Plaudant porcelli, portent per plau-
stra peronem

Per patriam patulo progressu per-
spiciantur:

Pistorum porci prope pistrinum pa-
tiantur

Perpetuas poenas, præservati prope
postes,

(o) Perturbent pueri porcos prope
percutiendo,

Propellant porcos pulchræ per pensa
puellæ,

Pertractent parvos porcellos, poplite
prono

Pro-

o Porcelli puellarum pollice perfricti
procumbunt.

procumbent, pilos patientur pectine
pecti.

plaudite procelli, pistorum plangite
porci,

pistores pascant porcos pastu palea-
rum,

percussos partim pedibus, per pluri-
ma probra,

partim projectos petris pugnisque
pedeque,

(p) Pastores pascant porcellos pro-
speritate

præcipuâ, peragrantes prata paten-
tia passim.

Postridie postquam procelli pace
potiti,

præsumere patres protervè punge-
re passim

proelia prædictæ pugnae populis per-
hibentes,

plurima porcorum pensans præsaga
potestas

proposuit primo palmæ præscribere
pondus

pestiferæ plebi porcellorum pede-
tentim,

pro-

p Porcorum præsaga pensiculatio pro
profecto paranda.

proposuit pedites precio pro posse
parare,

procos prædones per pagos perque
plaudes

(q) pungentes pecudes promuscide,
phamaque passim

perfertur, properatque pecus pro-
clive, proinde

præficitur pennæ procurator pera-
cutus:

ponens pugnaces porcos pecudes-
que papyro,

promittunt posito pede præfectis
properare

præscripto pugilum pugnam præ-
stare parati

(r) præcipuum, prout præcipient
princeps pugilesque

Porro proventus precii plerisque
parantur,

præcurrunt procures precii plus per-
cipientes

placant pollicitis, proh! propellos
peregrinos

perfidiam patrant proprioque penu
poriores

præ-

q Phama prælii. r Perfidia præfeto-
rum precium præcipientium pugnantibus.

Præstituunt pradas, proponunt postea plebi

Perfolvendarum propinarum paraclesin

Pugnaque protrahitur, porro porcus philomusus

Pædotriba pusillorum per parisienses

Promotus, pagi pastor, parochusque paludis

Paulum perdoctus pariter producere petrum:

Pertractabatur, proh! perdita pectora plena

Perfidia: pudeat perceptæ præmia prædæ

Plebi præripere peccato pernicioso

Peccatis, prodet profusa pecunia, prodet,

Prodet prædones: postquam pensent peregrini

Præmia pro pugna patrata, proque periclis.

(s) Personuit parochus, pergens proponere plures

Perfidia partes: porro princeps pugilesque

Pe-

s Propalatio perfidia per Philomusum.

Pestiferum parochum proclamabant
perimendum

Pseudo-euangelicumque probabant
præcipitandum

Ponto, præterea plus provenisse pe-
riculi

Persuasu parochi, plus ponderibus
pavimenti

Portæ præcellæ, plus pulveribus pla-
tearum.

Protestabantur panis plectendum
poste patente,

Ponendum prope prunas, particulis-
que perustis

Profundo puteo profundè præcipi-
tandum,

(1) Publicitus pugiles prædicta
piacula patrant.

Blebsque putat pulchrum philomu-
sum perdere porcum,

Proinde preces princeps proponit,
plebsque parata

Promittit parere piis precibus, pugi-
lesque

(u) Partiri pergunt propinam : per-
ficiuntque

Perfi-

t *Pæna philomusi. u Porcellorum per-
cipientium persolutionis perfidiam.*

perfidiam, pauci prohibent peccata
 patrari
 pro placito pugilum, plecti plerique
 putantur
 propter perfidiam propalaram pere-
 grine.

Postquam procelli præceperunt
 peregrinos
 privari precio, prolixè pensiculando
 (w) publicitus propere procurant
 præmia pugnae,
 proponi porcis paganis persolutu-
 rus,
 prostat præco potens, plures præ-
 currere porci
 prætendunt, prohibetque pedo plus
 percipientes.

postquam pellecti precio porci
 peregrini
 (x) præsidium pugna præbebant,
 præcipitare
 pugnam pergebant porci, porro pro-
 perabant
 partim pinguiculi, partim putredine
 pleni

pro-

w Ponitur persolutio perquam præsentissima.
 x Pingues porci provehuntur plaustis.

profecti plaustis, partim peditis
properabant.

porro porcelli præceperunt peregrinis

plaustra penetrando porcos proster-
nere pingues

producique palam pendendos poste
patente.

(y) propterea peditis prudenter
progredientes

perturbaverunt, projeceruntque po-
tenter

plaustrum porcorum, prædâque po-
tente potiti.

præcipuos porcos protraxerunt pla-
teatim.

porro, porcorum prospecto princi-
pe primo,

præcopotens populo propinavit per-
imendum,

plectendum pænis, pendendum po-
ste patente.

porro pauca petit princeps profer-
re, priusquam

perficiat placitum præconis plebs pi-
leata,

permit-

y Prædatio porcellorum.

permittuntque parum proponere ,
 proinde profatur ;
 (2) parcite porcelli , proavorum
 prisca putamur
 progenies, prisca potuerunt plura pa-
 renies
 praelia pro patriâ patrare , pericula
 plura
 pro populo perferre pio , pro plebe
 parati
 pœnas pauperiemque pati, possunt
 pietatem
 publica phana parentum pyramides-
 que probare,
 pro neriti pulchrè per præmia picta
 probantur,
 propterea pensate , precor , pensate
 peric'um ,
 parcite perdendo, pietatem perficien-
 tes.
 postquam perfecit princeps prædi-
 cta, parumper
 plorans, percutiensque palam pectus
 peramænum ,
 profert parcendum ploranti præco
 politus

propter

2. *Precatio principis porcorum.*

propter progeniem, propter preciosa potentum
patrum privilegia, prognatamque
profatur

(a) progenie propria princeps præ-
coque proinde
pergunt pacifici populo prope pro-
spiciente,

prælatos pariter, prælatis partici-
pari,

paruri prædas: porro promiscua
plebes
propterea præfert, pereat prælatio
prava.

(b) postquam parturiunt præclara
penatibus prædas
perficiunt pacem patitur populus-
que

posteaquam patuit prærepta pecunia
plebi.

plangunt privatim procerum præ-
cordia pacem

plectunt perjuro perjuria plura pa-
trantes,

propterea porci, porcelli plebs po-
pulusque

B

post-

a Paciscuntur principes.

b Populi propositio potissima.

posthac principibus prohibent pro-
ducere pugnam.

Personavit placentius post pocula.

*Potentissimo, plentissimo, pruden-
tissimoque principi*

PATRI PURPURATO ,
presenti pontifici,

PLACENTIVS
*plurimum precatur pro-
speritatis.*

Perge pater patriæ, patriarum
perfice pacem
Promereare palam palmam placidif-
simè princeps,
posse pacis primam perhibe pie-
tatem
priscorum patrum per prudentissima
pacta.
posteritas perget præconia promere
passim
pontifici preciosa pio, plebecula,
pubes,
primores patriæ proclamabunt per-
amano
plausu

planſu paſtorem pacis, pia peſtora
plaudent.

Phama peragrabit, peragrabit pha-
ma polorum
per penetralia: præterea populofa
propago
progenies patriæ, patres, puerique
puſilli
proteſtabuntur priſcis patribus po-
torem
pontificem pileo pretioſo prædomi-
nantem,
phama penetrabit penetrabit phama
paludes
perſarum, poterit Phœnix proferre
perennes
pacis particulas, per pontificiale pa-
ratas
præſidium, poſthac penetrabit pax
paradiſum.

Plebs peregrinorum proſpectâ pa-
ce perenni
pacati populi pactum pariforme
probabit
publica patronum pacis, privata pa-
rentem
peſtora perpetuo plaufu, pariter per-
hibebunt.

Prudens pontificis pectus, per plu-
 ra probetur
 plectra poetarum, plerique poemata
 promant
 præcipuam plerique parentelæ pro-
 bitatem
 pertractent prosa, præstante poemate
 prorsus
 præcellat princeps pacis, princeps
 pietatis.

Postremo pronunciavit;
 Pensa pauperiem, princeps præcla-
 re, poetæ.

FINIS.

Preca ti unc ula

P. P O R C I I

Poetæ.

PArce precor pingui pagellæ, par-
 ce pudente
 pugnantium parceminiæ,
 parce parum pulchræ picturatæque
 poësi,
 præsentæ pictæ poculo.
 phœbo postposito placuit profunde-
 re plura, præ-

PORCORM. 29

præceps poëmaque promere-
 postquam potaram, perlegi paucula
 puncta
 pingens, proindeque potitans.
 perplacuit potro plusquam puerile
 poëma,
 plerisque persuadentibus.
 produxique palam perscrutandum
 paradigma,
 pleno probandum poculo.
 percusso pluteo puduit puduitq; pa-
 pyri
 partique pudet poëmatis.
 porro potores partim prodire perur-
 gent,
 partim precantur protinus,
 præsertimque potest patronus præci-
 piendo
 parvâ precatus paginâ,
 porcorum populus, porcellorumque
 precatur
 promiscue plebecula,
 perfectam pugnam perfecto ponere
 prælo
 propediem placentium.

*Charius Centurio curavit comere chartas
 Censorem, cure commisit Chalcographorum.*

*Testamentum Ludicrum***GRUNNII PORCELLI,***Cujus***D. HIERONYMVS,***Ad***EUSTOCHIUM,**

meminit.

M GRUNNIUS COROCOTTA
PORCELLUS *Testamentum*
feci, quod quoniam manu mea scri-
bere non potui, scribendum dictavi.
MAGIRUS Cocus dixit: *Veni*
huc, everfor domi, soliverfor fugiti-
ve PORCELLE. Ego hodie tibi
vitam adimo. Corocotta Porcellus di-
xit: si qua feci, si qua peccavi,
si qua vascula pedibus meis confre-
gi, rogo domine Coce; veniam peto,
roganti concede. Magirus cocus di-
xit: Transi puer: adfer mihi de cu-
linâ cultrum, ut hunc Porcellum
faciam cruentum. Porcellus compre-
henditur à famulis: ductus sub die

xvi. Calend. Lucerninae: ubi abund-
 ant Cyma, Glybanato & Piperato
 Coss. Et ut vidu se moriturum esse,
 hora spacium petiit: cocum rogavit,
 ut Testamentum facere posset. Inclau-
 mavit ad se suos parentes, ut de ci-
 bariis suis aliquid dimitteret eis. Qui
 ait: Patri meo Verrino Lardina DO
 LEGO DARI glandis modios xxx.
 Et matri meae Veurrina Sarapha DO
 LEGO DARI Laconica siliginis
 modios xl. Et sorori meae Quirina,
 in cuius votum interasse non potui,
 DO LEGO DARI herdei modios
 xxx. Et de meis visceribus dabo, da-
 nabo, Sutoribus scias, Rixatoribus ca-
 pitinas: Surdis auriculas: Caussidici-
 & verbosus linguam: Bubulariis in-
 testina: Esiciariis femora: Mulie-
 ribus lambulos: Pueris vesicam:
 Puellis caudam: Cynedus musculos:
 Cursoribus & venatoribus talos: La-
 tronibus ungulas: & nec nominando
 cogo DO LEGO ac dimitto popam

Et pistillum, quæ mecum detuleram
 à querceto usque ad baran: liget si-
 bi collum de reste. volo mihi fieri mo-
 numentum ex litteris aureis scriptum:

M. GRUNNIUS COROCOT-
 TA PORCELLUS, VIXIT
 ANNOS DCCCXCIXS.
 QVOD SI SEMIS VIXIS-
 SET, MILLE ANNOS IMPLES-
 SET. Optimi amatores mei vel Con-
 sules via, rogo vos ut corpori meo
 benefaciatis, benè condiciatis de bonis
 condimentis nuclei, piperis & mel-
 lis: ut nomen meum in sempiter-
 num nominetur. Mei domini, &
 consobrini mei, qui huic meo Testa-
 mento interfuistis, iubete signari.

LYCANICVS

signavit.

TERGILLVS

figr.

NYPTIALICVS

sign.

CELSANVS

sign.

LARDIO

sign.

OTFELLICVS

sign.

GYMATVS

sign.

F I N I S.

I N-

(33.)

INCERTI AUCTORIS

PAR IMPAR.

Sive,

Epithalamiorum

In Nuptias

MOPSI & CANDIDÆ

Decas.

I.

V o d tecta vultum non , ut
ante, fulgeat

Tenebriosa Phoebe,
Suumque pulcher abdat Hesperus
jubar, .

Dux syderum minorum,
Proculque totus ablit astrorum cho-
rus,

Et degenetur orbi:

Non illa nobis atra nubes eripit:

Non Africi protervi:

Nox illa Mopsi est. Ille jam dudum
omnibus

B 5

Corj

(34.)

Cornicibus superstes,
Effatus, olidus, ac veterinosus se-
nex,

Et pabulum Aggerontis,
Ducit puellam flore primo nobilem.

Ah foetidam senectam!

Inauspicatis nuptiis lucem negant

Faces poli micantes:

Non festus Hymen properat, Vra-
nia genus,

Festas movere tardas

Abestque Iuno pronuba, &, quot-
quot solent

Tœdis adesse, Divi.

At, ô, beatos, Candida fœlix tua,

Decerpe, Mopse, fructus.

Tot ille vester liberos lectus dabit,

Quot unda fert aristas.

II.

Mopse, novas incide faces. Tibi
ducitur uxor

Candida, præ nivibus candida
Sithoniis.

Non opus est sparsisse nuces, iam
sæcula currunt

Cum fuerat primæ zona soluta
tuæ.

Du-

Ducitur in thalamum pulcerrima
 Nympha mariti,
 Cui color & totus frontis abivit
 honos.

Illa refert omnes in vultu veris ho-
 nores.

Illius in facie pallida bruma sedet.
 Illa nives superat nec dum ullo vul-
 nere lasas.

Huic caput, at cana, spargitur
 omne nive.

Illa duos annos ultra tua lustra per-
 egit.

At poterat Niobes ille fuisse pa-
 ter.

Illi necdum ullus dictavit iura ma-
 ritus.

Ille potest sobolem vix numera-
 re suam.

Conjugium dispar, genitrix Bra-
 bania, cernis,

Cordaque non juncto bina coïre
 jugo.

Sed tamen & cunctis factum memo-
 rabile sæclis

Audite, & patrii tota juvenia
 soli.

(36.)

Ille, fuit tanta qui prole beatus, a-
mator,

Nec facie pulcher, decrepitu-
que senex,

Fit subito (quis nunc Nasonem fin-
gere credat?)

Prole carens, juvenis, pulcher &
ore decens.

Quas habeat subita hæc, quæris, mu-
tatio causas.

Dic mihi, quid non sit, qui mo-
do dote placet?

IV.

Quod cuncta cedant arcui Cupidi-
nis

Mollisque Reginæ Paphi,
Id esse Mopsus comprobat verissi-
mum.

Stabat senectam præferens
Barba nivali, consitusque vix tribus
Caput capillis hispidum
Et tactus æmuis estuat præcordiis,
Et totus in flammæ abit.

Facies decoræ ceperat illum Candē-
dæ

Ipsūque ademerat sibi.
Hanc ille sociam postulat lecti sui,
Sibi.

(37.)

Sibi que despondet dari.

Illum beatæ tota stirps orat domus

Iunctaque compellat prece,

Instat, monetque, ne senectuti suæ

Inurat illud dedecus,

Ne liberis, & liberorum liberis,

Imbellis, emeritus senex,

Verante naturâ novercam impone;

modol ret,

Quorum esse poterat filia,

Et quæ vorando nata patrimonio

an Injiceret uncatas manus.

Pieras amantem emolliit primum

obibet senem ino

Sic desit procarier.

Sed rursus illam vicit ingruens A-

mor,

Et mille tela congerens.

Sic ille patrem pectore expulit suo:

Funduntur incassum preces.

Quis nunc negabit cuncta Amori

cedere,

Mollisque Reginæ Paphi?

V.

IV

Boreas rigentes horridus flatus mo-

vet

Hyemf-

(38.)

Hyemsque fridet, Tuque cum Mop-
so tuo

Ascendis alta fulcra genialis thori.

Audi proterva (si tamen credis
mihi

Verum loquenti, veraque loquen-
tibus

Ocludis aures & jubes facessere)

Audi, proterva: frigidum lectum
premes.

Tuus maritus, ille particips thori

Effoetus ille, cui calorem sanguinis

Exuxit ætas, nil caloris afferet,

Nil affricabit, pectori sed candido

Frigoris inuret lividas sui notas.

Quod si calente mavelis lecto frui,

Ne cogita, quod faciet id conjunx

tuus:

Potius batillum quære lecticarium.

VI.

Malus rupta, annosa, malis domus
hospita blatis,

Quam male tam pulchræ con-
venit illa rati!

VII.

Septimus in cunis Mopso jam va-
giit infans,

Cum

(39.)

Cum jacuit cunis nupta futura
fuis :

Septima sic Mopso poterat quæ nata
fuisse,

Contigit heu stolido nupta secun-
da seni.

Quam mihi nupturam servant cu-
nabula sponsam,

Occidat in cunis illa puella suis.

VIII.

Qui puerum primus cæcum depinxit
Amorem,

Iam liquido possum credere, talis
erat.

Vidimus indignos Veneris puerique
triumphos,

Dispariles nexus disparilesque tho-
ros :

Nam dum cæcus Amor sese tetigis-
se nepotem

Credidit, heu certa cuspide fixit
avum.

Inde furor subitus, totisque vene-
na medullis,

Et miser in flammæ totus & om-
nis abit.

Virgo

(40.)

Virgo tenet sensus, viridi magis apta
nepoti.

Hei mihi ! Cur talem viva sepul-
cra juvant ?

Quo ruis, o miseranda ? Senex ex-
aruit arbor.

Speratos fructus non feret illa tibi.
Qui puerum primus cæcum depin-
xit Amorem,

Iam liquido possim credere, talis
erat.

IX.

O procis petita mille, flos beate vir-
ginum,

Sed procis ne gata mille, flos beate
virginum,

Ipsa cui concedat, ipsa sponte regna-
trix Paphi:

Dic mihi, dic, ovenusta, (quid ve-
nustam te voco ?

Mutuetur ipsa nomen potius à tuo
Venus)

Dic mihi, cur tot, juventæ flore qui
superbiunt,

Frigidum præfers maritum, debi-
lem, informem, senem ?

An, quod illa blanda mater mollium
Cupidinum

Non

(41.)

Non Apollinem decentem, non bi-
matrem Liberum
Legerit sibi maritum, nec nepotem
Atlantium,
Nec ferum bellis Gradivum, sed ni-
grum, claudum Deum,
Ne tibi non parte ab omni victa
Diva cederet
Dispari magis marito maluisti nu-
bere?

X.

Plora, si sapis, ô puella, plora.

Illud nomen amabile, illud, illud
Nomen virginis auferet maritus,
Et quivis utinam auferat maritus,
Non cornicibus omnibus superstes.
Plora, &c.

Non quies oculos amata claudet,
Turbabit tuus hanc tibi maritus
Et ructu & querimonia senili.
Quam malles viduo lacere lecto.
Plora, &c.

Illud os oculosque delicatos,
Illud purpureum decus genarum,
Suaviabitur hispidus maritus,
Et lædet faciem Tonante dignam.
Plora, &c.

Tu

(41.)

Tu privata sodalium roarum
Blandis alloquiis, serisque mille
Vives obſita: Sic tuus maritus
Leſti arcebit adulterum jugalis.
Plora, &c.

Ride, ſi ſapis, ô puella, Ride.

Inſtat proxima mors tuo marito.
Libertas tua, Candida, appropinquat.
Effæta, viden', ut gravis ſenecta
Iam pedẽ inferat alterum ſepulcro?

Ride, &c.

Ille, cui tot opes dedere fata,
Qui tot jugera poſſidet, tot agros,
Mundum reque & opes ſuas relin-
quit.

Parvo præmia magna ſtant labori.

Ride, &c.

Parvo præmia magna ſtant labori.
Tot dotabere, tot beata donis,
Mallet nam proprios carere natos,
Quam te non Danaes rigare rivis.

Ride, &c.

Virgo rurus eris, beata virgo,
Nam quiſ te viduam putavit eſſe,

et

Cum

(43.)

Cum nil fecerit hic tuus maritus,
Nomen virginis unde perdidisset.

Ride, &c.

CALLIPOTIUS RECENSUI
CICERO IV.

Non laureatus erro, non poëta
ster,
Non infima de plebe degener san-
guis.

APPROBATIO.

Praesens opusculum legi, perlegi,
nec quicquam in eo inveni, quod
S. S. Eccles. Rom. & receptis ab ea
dogmatibus ullo modo repngnet. dig-
num propterea censeo, quod legatur
& typis mandetur, ut discant se-
nes veteruosi, edentuli, silicernia,
tandem sapere, ne aureorum cor-
nuum pretium praecopia vilescat,
magno

(44)

magno cum dolore eorum, qui Coma &
Lubentius gnaviter quotidie luantur

Ita Censco M. W. Romulus
proton. Ap. P. L. Cael. Rei
poeticae apud Tenebriones
in Nephelococcygia prae-
fatus, censorque Regius.

FINIS

APPROBATIO

